

در دفتر کتب کتابخانه ملی
شماره ۸۹۲۱۱

ثبت گردید

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
بخش مبادلات

این مجلد است
که فاضل ادیب و شاعر
اریب عمده الامراء اعظم
میرزا عبدالحسین خان میرفت و نایب
اول وزارت خارجه سپر جناب
جلالتها بلسان الملک
ملک المورخین
کاشته

ثبت گردید
شماره ۹۰۳۹
در دفتر کتب کتابخانه ملی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَوْدَعَ مَفَاتِيحَ الْحُكْمِ فِي صُدُورِ الْعُلَمَاءِ وَأَوْقَدَ مَصَابِيحَ الْحِكْمِ
 فِي قُلُوبِ الشُّعْرَاءِ وَفَتَحَ لَنَا شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ وَأَفْضَالَ الْأَوَاصِرِ بِمَدَائِعِ الْكِتَابِ
 أَجْلَالًا بِهَيْبَتِ سَيِّدِ الْمَنَازِلِ بَارِكَاةً وَبِرَّتِينَ نِيَّاتٍ سَنَدٍ هَيَّكَلِ خَدَاوَةٍ
 يَكْتُمُ وَيُزِدُ أَنْ لِي هِمَا أَسْتَكَرَ بَنِي نَوْعِ الْإِنْسَانِ بِرَمَايَةِ كَفْتَنِ كَرَامَةِ الْبَيَانِ
 لِسُحْرٍ وَهَرَمِ سَنَدِ الْإِنْسَانِ بِرَمَايَةِ خَنْ كَخَلْقِ الْإِنْسَانِ عَلِمَةَ الْبَيَانِ بِرَدِّ كَرَمِ
 آفَرِيدِ كَانِ سَمْتِ بَرْتَرِي وَرَبْتِهِ مَهْمَرِي بِخَشِيدَةِ تَأْتِيهِ دَاتِ وَاجِبِ الْوُجُودِ
 رَهْنِ زَبَانِ وَدَلِ دَانِ وَتَجِيدِ حَضَرَتِ مَعْبُودِشِ رَاغِبِينَ آفِ كُلِّ سَائِرِ

فَحَمْدُ اللَّهِ ثُمَّ حَمْدُ اللَّهِ	عَلَى مَا كَسَانَا رِذَاءَ الْكَرَمِ
وَشُكْرُ اللَّهِ ثُمَّ شُكْرُ اللَّهِ	عَلَى مَا هَدَانَا شُكْرَ النِّعَمِ

توانائی فهم در کشور معرفت و حدتش جل جلاله خیره مانده و بینائی و هم
در وفتر دیدار صمدیتش عم نواله تیرگشته غمخیزت هوای قاف ملکوتش گسته با
و بر و باز بصیرت در صفای ملک جبر و تشنگی لایدرک ذات برانگشته
الاحداق و لا توصف صفاته بضامه و لا افتراق کبریا سرار کبریا
عن معرفه العارفين و عظم آثار عظمته عن وصف الواصفين

یہج دل را بکنہ اور ہنیت	عقل و جان از کماش آگہ نیت
ست جو لان غر ذاتش فہم	تک میدان کنہ وصفش و ہم
فعل او خارج از برون درون	ذات او برتر از چگونہ و چون
عقل کل کیخن ز دستہ او	نفس کل یک سیادہ از در او

باتقاضای عقل و نفس و حواس

کی توان بود کرد کار شناس

چون شود علم خود ز بون باشد

عارف کرد کار چون باشد

ثُمَّ الصَّلَاةُ عَلَىٰ مِنْهَاجِ الصِّدْقِ وَالصَّفَا وَمِعْجَاجِ الزُّهْدِ وَالْقِيَّ سَيِّدِ
الْبَشَرِ وَشَفِيعِ الْمَذِينِينَ فِي الْحَشْرِ الْمُبْعُوثِ إِلَىٰ كَافَّةِ النَّاسِ بِأَشْرَفِ الْأَدْيَانِ
الْمُتَكَلِّمِ تِمَامِ الْأَلْسِنِ الَّذِي أَظْهَرَ لَنَا طُرُقَ الْعِرْفَانِ وَأَقَامَ لَنَا عِلْمَ الْإِيمَانِ
وَأَرْفَعَ رَايَةَ الْإِهْتِدَاءِ وَأَنَارَ مَنَارَ الصِّيَاءِ حَسَنَ الْمَطْلَعِ قَصِيدَهُ نُبُوتِ
وَشَاهِدِ حِكْمَتَهُ رِسَالَتِ دِيْوَانِ هَسْتِي وَعَرُوضِ أَرْكَانِ مُلْكِي
وَسِتِي سِرْمَشَقِ قَوَائِنِ أَمَمٍ وَبِرْكَزِيهِ پیمبرِ بَرَعِبٍ وَعَجْمِ الْمُجْتَبَىٰ لَوْحِ الْمَصْطَفَىٰ
مِنْ خَلْقِهِ الْبَنَاءِ الْعَظِيمِ الصَّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ آيَةِ الْكِبَرِيِّ حُجَّةِ الْعَظَمَةِ دِيْوَانِ
صَحِيفَةِ نُبُوتِ وَصَدْرِ بَرِيدِهِ مَرْوَتِ نَبِيِّ الْكَرَمِ وَرَسُولِ كَرَمِ سَيِّدِ الْبَصِيَّةِ
وَعَاقِمِ أَنْبِيَاءِ مُحَمَّدِ مَصْطَفَىٰ كَنْزِ نَبِيِّهِ مَوْضُوعِ مَحْسُولِ إِيجَادِ اسْتِوَاكِ وَرَكْنِ الْمَصْلِي

این آب و باد و مهبط الهام و وحی است و مالک امر و منی کلید مخزن جود است و بیا

کاشن و جود

قابل تابش نبوت اوست	لوح محفوظ شرع و سنت اوست
اوست مفتاح کنج فانی جود	اوست مصباح آسمان و جود

سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَلَى الْإِبْرَارِ وَاهْلَيْ بَيْتِهِ الْأَخْيَارِ مَا دَامَتِ الْأَقْصَارُ
مُسْتَنِيرَةً وَالشُّمُوسُ مُنِيرَةً

مَا عَزَدَتْ فَوْقَ أَعْصَانِ مَطْوِقَةٍ	وَمَا سَدَّتْ سَمْتًا مِنْ أَرْضٍ ذِي سَلَمٍ
--	--

يَسْمَاءُ ابْنُ عِمْرَةَ وَرَافِعُ غَمَّةِ الْمُؤَدِّي كَمَا نَأَى الْمَوْضِعُ لَا يَأْتِي بَابُ اللَّهِ الرَّفِيعُ وَكِتَابُ
اللَّهِ الْبَدِيعُ مُرَّاةٌ مَطَاهِرُ غَضَبِهِ وَحَلِيَّةُ نَجْلَانِهِ مَرَاوِدُ فَضْلِهِ وَعَلِيَّةُ قَاتِلِ
الْكُفْرِ وَتَامِعُ الْفَجْرِ أَرْهَادُ الْإِقْتَاءِ وَالْحِرُّ الْأَوْصِيَاءُ أَخِي الرَّسُولِ وَذَوُجُ
الْبُقُولِ وَالِدِ السِّبْطَيْنِ بَايِعُ الْبُعْثَيْنِ نُوحُ كَشْتِي نَجْلِ كَلِيمِ طُورِ مَسْلَحِ

حرب و فغان ایتقان سگوفه گلستان اتقان چیده آرای پیکر کرم ایتلاف بخش
 عنصر امم مصداق سوره هل اتی میزان اللهم وال من والاه حلال معاف تاویل
 کثاف معارف تنزیل متب نام هایت و مطلع طواع عنایت مظهر عجایب
 و مظهر غرایب و ضعی مطلق جانشین برق سبیل عظم صراط اقوم رحمت سابقه
 نعمت سابقه صریح الآله ابوالآله امیر المومنین علی علیه السلام که مکرراً
 ولایت است و بر شاخار و صایت ذوالفقار پیچانش کردن عصاة رادویم
 ساخت و تیغ برانش خانه طعاه راد و لوله و بیم افکند بنیب لمعه قهرش
 ریشه دشمنان را در هم سوخت و جذوه اشعه هدرش دیده دوستان را روشن

ساخت

مَلِكٌ إِذَا غَشَى السُّيُوفَ بِوَجْهِهِ	غَشَى الْحِمَامُ بِأَوْجِهِهِ الْأَعْدَاءَ
قَمَّتْ يَدَاهُ بِيَأْسَةٍ وَسَمَاحَةٍ	فِي النَّاسِ قِسْمٌ شَدِيدٌ وَرَحَاءٌ

و بکدام

بِحَمْدِ اللَّهِ وَتَعْمِده وَحُسْنِ تَوْفِيقِهِ ^{وَكَمَلِهِ} رَجَعَ ^{وَجَمَعَ} این کتاب مستطاب در بهر
 ادوان و برتر زمانی است که سلطنت ایران مَصُونَةً عَنْ حَوَادِثِ الْمَلَوَانِ
 و رقبه قدرت و سرچرخ فوت بپضائِ سَمَاءِ الْمَوَاهِبِ قَائِدُ الْأَعْلَامِ وَالْكَتَائِبِ
 حَافِظُ الْمَالِكِ وَالْبُلْدَانِ دَاعِي الْبِرِّ إِلَى الْإِيمَانِ نَظَّاهُ طُورَ الرُّشْدِ وَالرَّشَاقِ خَتَامُ
 مَنَاشِيرِ الصُّلْحِ وَالسَّادِ بِجَانِبِ مَدِيرِهَا مِآفَازِ نَامَةِ مَحْسَرِ طَرَارِ جَانِ
 سُرُورِ ثُلِّ سَبُوطِ مَمْدُودِ كَهْفِ صَدُوقِ عَسْنُودِ آقَابِ آسَمَانِ شَرِيارِ
 وَحَبَابِ عَمَانِ تَاجِدَارِی نَاهِدِایوانِ عَطَا جَمِیدِ مِیدَانِ وَفَا مَرِوِیهِمِ صَالِتِ
 وَسِیْهِرِ اَقْلِیمِ نِبَالِتِ نَوَزِشِ قَصِیرِ رُوشِ دَارِ اَعْزَمِ کَسْرِی بَزْمِ مَحْسَرِ بَانِ
 مَارِ وَطِنِ شَتْوَانِ مَرُومِ زَمِنِ سُلْطَانِ جَدَارِ ابِو الْمَطَرِ مَطْفَرِ الدِّینِ شَا قَاجَا
 لَا زَالَتْ مَرْفَعَةُ رَايَاتِ سُلْطَانِيَةِ فِی الْأَمْصَارِ اسْتِ که حسب و حسب و حسب
 و در نسب مرزا ایران را سلطان صاحبقران و پادشاهان حکم و فرمانند

يُزَيْنُ نَالِدًا صَلِيهٖ بِطَارِفِ فَضْلِيهِ وَيُحْكِلِي طَهَارَةً كَسْبِيهِ بِبِرَاعَةِ اَدْرِيهِ

این علیحضرت اقدس و وجود مقدس با بشارت روی و هشتاد خوی
و ملاحظت دیدار و جلالت کفایت و کفایت ریزنده و صدر رنجنده و سلامت
خاطر و استقامت ناظر و رازی رزین و عقل دور بین و تدبیر منافذ
مملکت و تشدید مبانی دولت و نصب پرچم شریعت غرآ و رفع علم بیضا
و جمال فضل و جمال عقل در خاک ایران و پهنه این سامان با محامد خلا
و محاسن شیم و علو همت و سمو رتبت و اریحیت جلی و کرامت اصلی و رای
صواب و غزم نائب سد خلل دین مبین و دفع غل ایران زمین و سر مایه
شهر آشاید و هنر جاری نماید طریقه جعفری و شیوه رشیدی اثنا
عشری را قدر میفراید با غما سازد دور و محنت پردازد و کارخانه جات
سینعه و عمارات رسید ببالند جبهه بانیان از حضرت بر زبان خواهند

خسرو فرزان و خدیو یگان و پناه عام و یکرخش جهانیش زیران
و نقش مملکت سانش در قبضه شمشیر برانش باد

تا بود زیب محفل قصه پیر و مرید	پیر کرد و نش مرید و خوش همت زیران
تا ملک بر پاست بادش ایت غریب	تا جهان باقیست نامش با و باقی در جهان

و صدر آرای ارسن صدارت و قدر انعامی مسند وزارت کیم سوار میدان
جلالت و شهباز کیهان عظمت اکمال کسوت معالی جمال صورت آیام و لیا
قصب المجیب پیکر فرزانگی و قلادة النخسینه مردانگی کشف المساکن غوث
المحتاجین بدر الوزراء فخر الکبرار ظمیر الرعایا مجیر البرایا طلیعة احوال
شریعة افضال محمود الطائر میمون المآثر زین اکابر آیام و قدوة فایده
انام صاحب المحل الاعلی و الفتوح المعلی هاشمی الفصاحة حاتمى السماحة
صدر اکبر بدر انوار صفی العلم احنفی المحکم حضرت مستطاب پیغمبر اکرم عظیم

سیرا علی اصغر خان امین السلطان صدراعظم آبدارته و آید الله

وزارت است

فَتَى السِّنِّ كَهْلُ الْحِلْمِ وَالْعَقْلِ وَالْحِجَى	يَعْمُ نَبِي الْأُمَالِ بِالنَّائِلِ الْعَمْرِ
لَهُ هِمَّةٌ لَمَّا حَبِثَتْ عُلوها	حَبِثَتِ الثَّرَيَا فِي الثَّرَى أَبْدًا تَجْرَى
غَدَا زَاعِيًا لِلْسُّلَيْمِ وَنَاصِرًا	لَهُ اللَّهُ زَاعٍ قَدْ تَكَنَّلَ بِالْغَصْرِ

الحق این دستور را و صدرا پاک نهاد و در طرز محاوره و اسلوب محاضره
و تدبیر راست و رای روشن و افاضت الطاف و اشاعت اوصاف
و عظمت جاه و رفعت جایگاه و قوت نطق و قدرت طبع و اصلاح
فساد و انجاح مراد و تمهید قانون عدل و داد و تدبیر چون ظلم و ستم و
و فرط شهامت و وفور حصافت و عزم سریع و عزم مسیم و عظمت و جود
و کثرت سجود جعفر و ابن زیدون و بوزر جمهر و ابن طه و ابن الطعنه زند

آنصف و قآن و اخف و سبجان را سنجیده آرد بکام عقل مساحت کند محیط فلک

بخور رای تصور کند ضمیر خیال	و آبش زنده اعتدال خرمن اهرمن را
-----------------------------	---------------------------------

در هم سوخت و به تیر انتصاف دیده دشمن را در هم دوخت

بود با عدش نیارد دست یازیدن نجاک آب انصافش بر آمد ظلم را تشنه نشان

همواره عطای بی پایانش قلوب مبتذل را نوید و سخای فراوانش ابواب

متقفل را کلید حرارت کلتان را امطار بهار است و مرارت هجران را ویداً

یار اهل استحقاق را بذل و انفاق کند و کدای عابر السبیل را لغت حمل خسته

و دیده از ستم زده کان برویش باز است و گفت آمال افروده دلا

بکوشش دراز

ای فلک اختیار و خست بر نصرت	طبع تو ترکیب جو دو صورت احسان
-----------------------------	-------------------------------

وزن بر انداخت بذلت از درم و زر	میزان پیکار ماند و وزن ز میزان
--------------------------------	--------------------------------

و پیوسته در تحریم علمای دین و تقطیع قصبای آیین کوشید و هیچ تنی را درین

ناموس نخواست و هیچ تنی را بریدن و دس نه

بدولت تو شریعت ز حبش سرگ مظهر	بپاروی تو سلمان ز کف کفر مسلم
-------------------------------	-------------------------------

غمایت تو ز تهو گشته چکل شاهین

رعایت تو ز آهو گشته پیچ صنیع

امید از آفریننده بپرورشنی بخند هشمس و قرآن است که این وجود پاک
و کوهر تابناک اسب طربش برین و مندر مانروائی عجم و عربش زیر کین شست
مخالفتش چون کمان و قامت موافقتش مانند چوکان مانده اش کترده
و فایده اش پراکنده و مبطوط الیه و نافذ بحکم و رفیع القدره

و صحیح المجسم باد

اسب طرب و عیش تو ای صید برین باد	جان تن حصان تو پیوسته عزین باد
----------------------------------	--------------------------------

از هیبت توشت مخالف چو کمان باد	بر جان به اندیش تو اندر ک کین باد
بار استی و رادی طبع تو قرین است	بار اش و آراش طبع تو قرین باد

و محض از دیاد عمر شاه اسلام و رفاهیت حال خواص و عوام در سال
هزار و سیصد و سیزده مطابق سال اول سلطنت این خسرو داد گستر
و خدیو معدلت پرور این صدر را دو دستور خجسته نهاد از کوشش و نمان که
که محتاج الیه خلق جهان است بکلی باج و خراج برداشت تا ساکنین ایران در
سایه رحمت شاه شاه و پر تو عنایت این وزیر کار آگاه روز و شب را در عیش
و طرب باشند

و بعد چنین می نگار و بنده جانی عبد المحسن بن لسان الملک ثانی بامدادی که
با هشت برین دعوی برابری داشت و مسجد می که از آیام فرودین بیزق
برتری می افراشت سفیر شایسته اشارت کرد که مان برخیز و زین ارادت

بر رخس سعادت نه و پای افراز طلب در پای طاعت کن وقت است که بخت
 خفیات بیدار شود و هزار دستان طبعت بکفزار آید اسب همت پیش خواستم و
 طعنه بر یکانه و خویش زدم و همی خواندم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فِي الْمِائَةِ وَالْبَوَابِ
 إِذَا رَكِبْتُ كُنْتُ خَيْرَ رَاكِبٍ وَأَنْ تَزُلْتُ كُنْتُ خَيْرَ مَنْ مَشَى وَتَكَلَّمْتُ
 كُنْتُ خَيْرَ مَنْ نَشْتَمُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ رَاوِر وَزبان
 وَأَفْوضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ رَاوِر و بیان خود ساختم

تَمَنَّكَ بِحَبْلِ اللَّهِ وَاقْرَأْ كَلَامَهُ

إِذَا كُنْتَ تَخْشَى مَحَنَةً فَأَعْصِمْ بِهِ

أَلَيْسَ بِكَافٍ عَبْدُهُ اللَّهُ وَحْدَهُ

هُوَ اللَّهُ بِالْإِغْنَاءِ لِعَبْدِهِ

باری پس از نوز دیدن معبر و رسیدن بمقر از پشت زین پای بر زمین نهادم
 و سبرای سپهر اغتلا و رواق کردون اطباق خاتمه کتاب دیوان به
 و فاتحه الفصول عنوان می زمت القلوب کتاب اناسیت و شفا الصدور

البواب مرد میت یتیمه رسته خردمندی و کوهر صدق از جندی بحسب بنی
 بدو انشراح باب اهل هندس الممالک لازالت آیا ویه ساعیه فی الممالک در آمد
 الحق آن وجود کرم منع علم و مرتب حلم و معیار ریثه صفا و صفوت و میزان
 محکم حیا و صداقت است و در استقامت انسانی و عدالت صفات روحانی
 بود ثانی است و در کمال نسب و جمال ادب آیتی است از آیات پر دانی

هنر ز سیرت او گذرد و چو صدق از حق	شرف ز کوهر او گذرد و چو نور از ناز
-----------------------------------	------------------------------------

در جودت خاطر و حدت ناظر و کاهوت ایاس را محو ساخته و طمانت بوی
 زهون نموده در علوم ریاضی طعمه زن علمای حال و ماضی است و در فنون
 دیپلماسی و پلیتیک شنفه که فضیله ای در سه پلیتیک و در لسان اهل اروپا
 خردمندان آن سامان را سر کوب آورد و در رای رزین و عقل و در بین
 سرانخت تدبیرش مشکل گشای مهام دولت و کلات که رسلانش را فاع مشکلات مملکت

سُبْحَانَ مَنْ جَعَلَ الْفَضَائِلَ كُلَّهَا	مَجْمُوعَةً فِي فِطْرَةِ الْإِنْسَانِ خَلَاصَهُ
---	---

پس از ادای سلام تمیّت و اظهار شرایط عبودیت آن جناب کمرست شمار
 این بنده بزه کار را فرمود که البته باد خزان فنا صفای بوستان زندگانه
 پرموده سازد و غبار خاک آلود و آلودگی کلستان هستی را افسرده و قصور عالی
 مقبول بالیه شود و سالنهای روم نشینگاه جعد و بوم دست بیرحمی ممات پیران
 حیات هر کس در د و خنجر آخته مرک شاه رک وجود هر تن برد پیر کاهای بجای
 مانند و شاخ کیا هی بی پای نه لامرّد لِقَضَاءِ اللَّهِ وَلَا مَفْتَرٍ مِنْ قَدِيرٍ

دزدی است چرخ نقشبندان اندر سرای عمر	آری بهرزه قامت آن خم نیامده است
-------------------------------------	---------------------------------

در جامه کبود فلک بین و بس بدان	کین خط جز سر اچه ماتم نیامده است
--------------------------------	----------------------------------

پس باید چیزی بیاد کار نهاد و اسمی در روز کار که هرگز از یاد و دله خاموش نشود

و از آب نواب از جوش نیفتد و آن تائیس کتاب و تریل ابواب است
 بهتر آنکه دیوان اشعار مشرقتی غفاری المحفوظ فی کف الباری را
 که مرا عموزاده و یک جسم را دو عضاده ایم و در جزالت ابیات و ذلالت
 کلمات چشمه حیات و نقل و نبات است بطبع رسانم تا مردمان را صفت صفت
 و کف کف رود تا آثارش در قرون و دهور در بلاد و امصار بماند چنانکه
 گفته اند لا یخربن علی صبی له اثر و نام و نشان است هم او را رحمت
 و غفران از آنجا که اعطی القوم نایبها و آسکن الدربانیها و تسد عنه فیضها
 و خریطه این مقال تراسم مثل و قسم اجل آمد البته باید در تصحیح آن کتاب
 و تصحیح ابواب بمن مساعدت اله و حسن نخت شاه شاه دامن بهمت بر
 زنی و قدم مجاهدت بمعبرینی و دیباچه اش را پس از ادای پاس و تبتیت
 باسم همیون مرغ نیش چاربالش سلطنت بنامت بری لکن از تطویل کلام

برکنار شود از صدق معنی در لایعنی مطلب و از سینه صافی کینه جانی

مخواه و از بهایع از مار کل بخار جوی و از روائع عمارت بلخیمار

کم کوی و کزیده کوی چون در

کز کشفه توجیهان شود پر

لاف از سخن چو در توان زد

آن خشت بود که پر توان زد

توکل بوسایل ارواح مقدس و توکل بحیال اشباح مؤسس زن

که پشتوانی ایشان مایه دوجبانی است و سرمایه پایدانی این هنگام

عنان پیام در طلب و کوشش آمد واسب خاطر م در طرب و جوش

گفتم شغرای نامدار که یصیدون شوارد الکیم و فضلالی عالی مقدا

که بنظرون قلائد الادب اشعار آید ارشان که کاد الیابان آن یکن سحر

فرست روزنامه فضل و براءت و ابکار افکارشان که حبتهم لؤلؤا

مشوراً عند لیب کلین لطافت و فصاحت است اگر قالب وجود

و کالبت موجود و پروازند باز خیر ایشان واصل و ذکر ایشان را حاصل است
چهار بار به بار طبعشان قوت بازماندگان و اینها را بار و هفتشان شش بار

جایان

فَقُلْتُ سَقَى اللَّهُ الْأَرْضَ وَاجْهَهُمْ	كَأَنِّي إِلَىٰ شَيْخِيهِمْ نَاطِقٌ
فَمَا مَاتَ مِنْ خَيْرَةٍ وَاصِدٌ	وَمَا غَابَ مِنْ ذِكْرَةٍ حَاضِرٌ

بفرموده آنکه اطاعت امر بزرگان لازم و متابعت فرمان ایشان واجب
و مستحکم است اکنون جانب مقصود گرایم و راه مقصد پیایم و با کمال
که سبک صفی کا فذر از سبک سار و فرقد کنم و پینه و طاس را از زر لباس پوشم
و بالاس معانی لود لود مبابی بشنم و از مصادر خاطر ز و ابرو و سینه پیایم

بست اندرون کفک کو هر گاه دم	هنگی است مسکن بپزیرا گرفتار
-----------------------------	-----------------------------

شرح حال سعادت منوال سلطان الفقراء و انجمن
برهان الاقیتا، و الزاهدین مہبط انوار القدسیہ
مجمع صفات ملکۃ و اوقف اسرار حقایق کاشف انوار
و قایق مرحوم میرزا محمد حسین مشرقی عفاری کا سا

میرزا محمد حسین ترتیب رشتہ نسب را بابوز عفاری رساند ہو میرزا
محمد حسین بن میرزا آقا خان بن میرزا احمد بن میرزا مزا الدین بن قاضی
احمد بن قاضی مطلب بن قاضی بدیع الزمان بن قاضی جمال الدین بن
قاضی احمد بن قاضی نظام الدین بن قاضی جلال الدین بن قاضی
سعید الدین بن میرزا علی بن ضیاء الدین بن یحیی بن فتح اللہ بن
یحیی بن حسن بن فخر الدین بن امیدوار بن فضل بن اسحق بن فضل بن

اسحق بن فضل بن محمد بن ابی المکارم بن احمد بن علی بن اسب
 عالم بن احمد بن ابی الفنایم محمود بن احمد بن ابی الفنایل محمد بن
 احمد بن افضل بن هاشم بن فاضل بن سیحی بن عقیل بن یحیی بن
 ذر بن ابی ذر الفزاری رضی الله عنه

باجسد وی پس از اینکه تحصیل مقدمات عربیه و تکمیل مؤخرات
 ادبیه کرد و سنین عمر را به پست رسانید در حضرت فلک رفعت
 و لیلعه کرد و نهد ناصرالدین میرزا اعلیحضرت ناصرالدین شاه قاجار
 سمت چاکری و رتبه برتری یافت چیزی نگذشت که از حسن ادب
 و اسلوب انسانیت غبطه یاران و رسک همکاران شد از نسیم
 مکارم خلقش و باغ آمال عطر ساسی گردید و از نسیم محاسن ادبش
 باغ کامرانی بخت افزای و روز بروز وساعت بساعت الطاف

شامانه و مراحم ملوکانه حضرت ولیعهد در باره وی افزودن گرفت
 تا آنکه محمد شاه غازی و داع اینجهانی فرمود و ناصرالدین میرزا
 برادر ملک جهانبانی ارتقا نمود مشرقی این هنگام روی از نوکران
 بر تافت و بکاشان شتافت یکبار و ترک ما و من گفت و دویسی از
 میان برگرفت و با شیاطین انس و رفقای ناجس نشست و در زاویه
 گوشه گیری و کج عزلت در بر بیکانه بست جانب وحدت گرفت و غفلت
 بر گمار شد و شیفته مولی آمد و فریفته خالق ارض و سما و همی گفت
 باید در این دوروزه زندگی با کمال خلوص بندگی کرد و سخنی را اندوخت
 و بدی را سوخت ساز رهی ساخت و زاد معاد می هتیم کرد

تَرَوْدُمِنْ الْآيَاتِ خَيْرًا فَإِنَّهُ   إِذَا مَا مَضَىٰ يَوْمٌ فَلَيْسَ بِعَائِدٍ

برک هشتی کبور خوشی فرست   کس نیارد ز پس پوشش دست

روزها در حلقه بود و شبها در ولوله تا آنکه قلب روشن روانش موضح میبایست
و مصرع مضمرات شد در جاده عرفان در حضرت رحمتعلی شاه سیرار نی
سر سپرده بود و تخلص محتاج علی داشت و کاهکاهی مخلص تفریح
و مانع بانشای اشعار و انشاد ابیات ابکار سپرداخت و تخلص شاعرانه
مشرقی نمود از آنجمله این دیوان ذلالت بیان است که لطافت
کلمات و فصاحت عبارتش غیرت آب زلال و سحر حلال است
با بجه میرزا محمد حسین پس از آنکه سنین عمر را شصت رسانید در سال
هزار و دویست و نود و نه در برز آباد که یکی از مسترهای کاشان است
جهان فانی را وداع گفت و بجهان جاودانی خرامید و بوضعیت خودش
در در ب با غنچه که در برز آباد او را بود سجا کت سپردند اینک مزارش
خانقاه عرفا و منزه لکاه فقر است و پس از مرگش از و

دو پسر و دو دختر بجای ماند مرحوم فتح الله خان شیبانی کاشانی
 که او را پسر غم و دریک جاده هم قدم بودند اشعار ذیل را در رثای
 آن مرحوم سروده

کویند که خال زادت از خال گذشت	نی نی که بجال بود و از حال گذشت
وله	خلق از پی مستقبل و ماضی و و داد از ماضی و مستقبل و از حال گذشت ایضا
در مشرق عیش مشرقی شای بود	در مملکت فقر شد شای بود
اینها بگذار آسیه که دارم من	کاذب همه خیر مردا کاسیه بود
وله ایضا رحمه الله	
از بود و از غفار یان داشت نسب	فرعش از فارس بود و اصلش ز عرب در کاش بدش نشین و کاشی بود یکچند دیگر بقاشس پرنج و کرب ایستری

وله ایچنا

ای شرقی ای مغرب خاک بنان		ای رفته ز پیش اما پست نمره زمان
کی خفته کی خیز و بنه میز کجور		کاکلیک آیم ما بویت همان

ایچنا

رقی تو ز پیش دما ز پس پویانت		باید کجی باشویم ما جویانت
	حقا که تو را جای دهد حق بشت	
	بر کوری چشم جمله بد کو یانت	

وله ایچنا من افکاره رحمه الله

ما من بودی بال چیزی کم و بیش		رفتی تو و من بمانده اینجا دل پریش
از تو بشد انجوار کی می گفتند		از من بدی مذهب ملت و کیش

ومنہ ایچنا

کرباده تو خور دی آن به از مال قیم

تو پاک شدی تو به به شکام شدن

وز کیش من اکست غفار عظیم

من نیز امید وارم از ب رحیم

وله ایضا

کلهای جوان رای شکفتن کردند

پیران جهان هوا سے رفتن کردند

آن راز که سالها نهفتند ز ما

امروز با بنایه گفتن کردند

و منه ایضا رحمه الله

همنام تو در حشر شفیع تو شود

در حصن محبت علی جایت بود

وین خاک کنون باغ ربیع تو شود

و اینجا ی علی حصن سینع تو شود

وله ایضا

ای آنکه همی بر او گریستن داری

در تفریش سر نشستن داری

بر خیز که آن خویش بجائی بسته است	کاخجای تو نیز میاید بتن داری
----------------------------------	------------------------------

وله ایمن

ای سر زدنش غم ز دل کنسید	از سوک بیاید همه سور کنسید
انکار کنید کوز رفته است بنجاک	جهانش بیاید و پراکور کنسید

و منه ایضاً رحمه الله

این خم با وقف پاده خواران چه مکتوت	این خیر کلی نه صد هزاران چه مکتوت
------------------------------------	-----------------------------------

امروز بیای خم نشستن رخس	می خوردن دشتت عکسار این چه مکتوت
-------------------------	----------------------------------

و از طایفه بنی غفار جماعتی بسیار در ایران خصوصاً در دارالخلافه طهران هستند که هر یک از بزرگان دولت و امیران مملکت و سران کشور و سردان لشکره
خدا ایشان یار و نقصان در کنار باد

شرح حالات سعادت علامات ثواب
 علیه طلعت الدوله است که مخارج انطباع
 این کتاب مستطاب را بمن همت
 و حسن مساعدت خود فریضه کرد

محض ابتداء جلیل و اجتناب ثواب خلیل و ابقای مراسم خرم
 و افشای معالم بروج آمال و ثمل اعمال و ادای خیرات مہمدہ و بنای خسات
 شیدہ و صفای عقیدت و وفای فطرت و نشر فوائد و ببطعوائد نیر فلک
 اجلال و ذر وہ کوه کمال کوہر عثمان بردباری اختر آسمان صبوریک
 صیفہ صفا و صفوت حلیمہ حیا و عفت طراز امانی فہرست شادمانی شاہزادہ
 ازادہ و ملک زادہ خدا دادہ نتیجہ دودمان سلطنت و نوادہ خاندان

خلافت علیّه عالیّه جمیلّه متعالیه طلعت الدوله منت جلال الله بن سیرا
 ابن خاقان حسد قرار فتحعلی شاه قاجار لالت مساعیها مشکوره
 و مجاهدتها مبروره مخارج طبع و یوان مشرقی را بر خود منجز و دامن ممت را
 شمر کرده و با قدمی پوسیده و کوششی خنثی از پی اینچار شدند و باین نیکو کردار
 پرداخت تا نام مردم مشرقی که شوهر گرامی سیرش جناب معزز الممالک
 پسر عم و دو گل را یک بو هستند بر ورکاران سالیانی بی پایان بماند
 نماذج بختی کسی پایدار همان به که سیکه بود یادگار
 الحق این بانوی باسته و خاتون شایسته در ثانی قول خیر است و تاکید
 معافد قربات و اصلاح مطالب اصحاب حاجت و انجاح مآرب
 از باب مسکن و حفظ شعار شرع مبین و منبسط قواعد دین مسبین است
 بی پدران و عنایت بر فقیران ضیاء کرم عمیش نور کسب برینا نعم قدیش

و برور است

يَسْعِيكَ عَادَ غَضَنُ الدِّينِ غَضًا
بَقِيَتْ وَرَيْحُ عَرْكِ فِي هُبُوبِ

وَعُودُ الْمَلِكِ مَامُونُ التَّشْطِي
وَنَارُ سَطَاكِ دَائِمَةُ التَّلَاطِي

و در تمسک بحبل المتین پیوایان شریعت مطهره و اقامه مناسک ملت منوره
و ادای زکوة و پیاداشتن صلوٰة و نافسند و تهجد و خدا ترسی
و لقبه خورشید نوحید و نور ایمان در سویدای دل و هویدای جان
عجین و براضی ذات و محاسن صفات رهین است و در خاک تضرع
و زمین تواضع ترک ماسوی گفته و روی نیاز بخدای یکتا برده

از پاس و سپاس خلق رسته
بر رسته و رسته از چه آرز

از شور و شهر زمانه حبه
بر حبه و حبه در که راز

و در بناکی طویت و پاکی خلقت آوازه محافل وصیت شما بشن شنیده

سیم کل و طعنه زن خیری و قریض است

سیم کل و چکنق تو سببی دارد	بعد زبان ستاید هزار و ستم
----------------------------	---------------------------

آرامان از حضرت سبحان آید ارم که صیت معالی و دولت عالی
و استماع کرم و ارتفاع نعم و توفیر سحیت و توفیر عطیت این کریم
مفیده و خیمه منعمه بوقت نشر شد و بروز

حشر

تا وقت نشر صیت معالی نشر

تا روز حشر دولت عالیش مایا

قصیده است که خطاب
لسان الملک ملک المورین
در مع ذات خجسته صفات اقدس
عالمی عرض کرده

شاهی که کلمه نور چون در باغ
شیر ملک نهان گشت در پرتو صبحی از غم
مغرای سلطنت را که بود نامی
زبان غم سلیمان کجایه یافتیم

افراخت چون الف و زینت خیمه
عمدی که او بود با قیاس
از زیر طائر اندر بروج افلاک
به بلبل عمرش افزون و میزد اهل خیم

ایران من گشت تو را ای بهیم
سرای قضا را بجنبه قدرت
در دست بسیار بر دوان نمودیم
چون صدر صدر اعظم بنیادین

ایران من گشت تو را ای بهیم
سرای قضا را بجنبه قدرت
در دست بسیار بر دوان نمودیم
چون صدر صدر اعظم بنیادین

ایران من گشت تو را ای بهیم
سرای قضا را بجنبه قدرت
در دست بسیار بر دوان نمودیم
چون صدر صدر اعظم بنیادین

سلطان مظفر الدین که در کتاب شایسته
چون از روان شانی چون از سر و پایم
چون شد بری ز بر باد اصنام بر روی
سنگی سوی مداین گری نمودیم

سلطان مظفر الدین که در کتاب شایسته
چون از روان شانی چون از سر و پایم
چون شد بری ز بر باد اصنام بر روی
سنگی سوی مداین گری نمودیم

سلطان مظفر الدین که در کتاب شایسته
چون از روان شانی چون از سر و پایم
چون شد بری ز بر باد اصنام بر روی
سنگی سوی مداین گری نمودیم

اقلیدس زمانه شمس استیاق کیتی
هر ماه یاج هر شهر از دشتش از زویم

مکتبہ العزیز
ہو اللہ یہ
کتاب مستطاب دیون
مشرقی غفار یہ
رحمۃ اللہ علیہ است
کہ در دار امخلاف طہر
بر یو طبع ارا
میشود

هو الله المستعان
دیوان شرفی غفاری رحمۃ اللہ علیہ

بسم الله الرحمن الرحيم

کر نہ کرم بریشم کردن عمدت
حیف باشد یوسفی افتاده در چاه ملا
قافله باراند و در راهند تو غافل بچوب
رهبرت عشقت از کوه پابانت جدا
چشم خود بینی مبد و دید حق من کجا
تا برون نافی رهش زین بده چون چرا

خیر اول سپیدالان این برین
ظلم باشد چون تو یعقوبی این بیت ازین
هر طرف آید کوشش من خوش اهرمن
بند کجیل حسن را پنا سوئی کامی برین
تا به پنی آنچه باید دید در سر این
تا به سبی تن زخمی دل باس ما

کی بروی دست چو دسر یازی چمن
 ای دواز و حرص حیرانده چون خرد در جلای
 عالم تجرید خوش را هیست و رایش کبر
 تاب پستی نقش بر شئی ز مرآت وجود
 گفت من کربا و رت ناید پایشنومی
 سوی آن حضرت پیوید هیچ دل با آرزو
 کور کورانه چه پونی تو همه را خطا
 ای زدونی منقرا کرده حق از باطل هتو
 پای مردی کوب در هم رو بفاشاک هوا
 هر دم زیارت خطاب ارجی را بدر
 زامتحان بحر اتم سپهر روی مرغ و راغ

کی بوی یار راضی تن گذاری چون سن
 ای بچاه آرزو مضطرب چو موری
 منزل تو حید خوش حالی است وی کن وطن
 تا برون آنی فریت دست می رنج و من
 تا چه نرید حکیم غزنوی آغوش سخن
 با چنان کلر خنشد بیج تن با هن
 یار درین است داری و چرا سوی سخن
 بایست داد ایثار از سر صمد را باو
 دست رادی را این پرون کن و بهان
 کوشش دار و پنه غفلت می پرون
 رازهای شنیده بشو از راغ و غن

نفس شومست همچو بطل است از دی و دریا
رو کارت در گم آرد آفسون و دریا
شوره زار است اینجا نغمه عمل ضایع
یکظر از دیده تحتین بکبر و جبران
نه و فاد و خوب و میان بقا در کلمات

ما که ان غافل ترا روزی میو بار و بشن
فی المثل که زاده زالی و یاپوشن
دارانده است دنیا جان بی حال
لالا خود روی نی داغ دارانده
هم بهایس با خزان و هم بهایس

وله ایضاً

جمله خویشان بیکانند و همکشانست ختم
نذر ختم جو رفسد زنده امید ی رزن

من افکار

مطابقه معراج جسمانی و روحانی و آنست که همه انبیاء بحججه معراج
حقیقت عروج کردند و بی تعلل و تکلیف جسمانی و صورت انسانی
عروج دارند و انهای باطنی حقیقت و وصول پایه عرش
ربوبیت محال و متمنع است که فرموده العبودیه جوهره

کفها الربوبیه و اقصی المعبودیه و جد فی الربوبیه و اذا سیخه
فی الربوبیه ظهر فی العبودیه در شوی میفرماید

گفت پیغمبر که معراج مرا

قرب فی بالا پستی رفیق است

گشت آخر بر فراز عرش جان دای من

چار نوبت گوشت شه در شتمین در عشق

آزاد دل زنده شد از فیض انقاس

ناری از غیب بقا بر سر دله دل بر فروخت

پس خطاب ارجی منم و در گوش خود

زین پیسنجه ویر خاکی شد بمعراج لقا

در حیم لکن ترانی از پس دستار غیب

نیست با معراج یونس حبس

قرب حق از قید هستی تر است

کعبه دل شد مقام شاهد ترسای من

کعبه شد سجده ویرانه شد مأوی من

موسی تن نات شد در سینه سینای من

سوفت جز خود هر چه دید اندر عصبای من

زان همی بسک کوید خاطر شیدای من

عرش دل شد مرکز کوشین و نامی من

نغمه نظر ترانی ز دهسی از نامی من

طلی افلاک خودی بار فرغ نویشت
 بر فراز تو سن جمانی و شبرک تن
 بیستون دل ز جبهه تیشه فریاد عشق
 کرطواف خلد جان را بهی سر ^{قصص} شکر
 سده راه دوست در بند تن آمد تخیل
 جان مال و نام و ناموس است نعلین کلیم
 کوش جان بجای و بشو حکم شاه شاه حسن
 از که و رات علایق پاک کن رات دل
 نوش کن ز هر فنا از جام ساقی بلا
 در حریم وصل محرم باش بستان جام عشق
 کر غنا خواهی قناعت کن در آوطل فقر

شد مقام روح قدسی مسجد آبی من
 قطع اقطار خفا شد بر دل دانی من
 قصر شیرین شد بر غم خضر و سنای من
 بر شوار تن کن وطن بر شاه طوبای من
 در بیکر تا در آید شاهد رعنا می من
 خلع نعلین است اول خطوه بیدای من
 کی ننویشیده ز لعل سگرین حلوائ من
 تا ز ذرات جهان بینی عیان سیما من
 تا بنوشی راح روار ساعره و میای من
 ترک سر کن جان به و از نستی صبا من
 تا بر آری دست فضل از جیب تنهای من

البلاء للولاء سرمدوم از غمد هست	لاجرم شد رنج و ذلت بهترین عطای من
در بساط عجز و شکر فقر و تسلیم فنا	بیسرو پامشتری شوارپی کالای من
خوان جهان پهن گسترده است و انبای وجود	هر یکی را قسمتی معند و راز آلاهی من
راعی حقظم چو خواهد حلق را امین کند	چرم شیر نرپوشد آهوی صحرای من
کرد می از خوشتن بیکانه کردی شبوب	هر زمان با کوشش میراز کوی دل آوی من
	آنچه شه سرمد و توان مهر سیر طهار داشت
	هم کر شهزاده باشد با لعلای من
در تصرف مراتب سلیم و رضا و سلمه جبر	
و کریم با سم مرحوم فرخ خان و تقوی رض این الدوله طاب ثراه است	
ای وزیر کشور ایجاد عقل ممتحن	رهرو راه رضا باش و در سلیم ن
غیبتی کریم بنده بنده است پذیر حجت	بنده پس کردن یوسلیمالی بن

عجب و خود کامی خود را می پسندم
 شاه اگر سالار میداشت کوپکان با
 کیست جزولد اگر کسی را می این داری
 زخم چون از تیغ محبوب است و مرهم محو
 ناظر عرش حقیقت باش و غیر از شپس
 حب جان جاه و سامان کی سرز در ملک دل
 چون ز خود بیکانه کردی پای تا سر جان شوی
 خانه چون پرداختی ناچار دیار است یا
 خادمان خلوت تل قدسی در روحانی آن
 چشم جان کر بر کشانی نزد جانان سحر
 در همه آفاق و انفس بینی از غیب و شهود

کر سیلما فی بدر از تن لباس این
 عشق اگر ساقی مستمان است کو می کشن
 نیست غیر از یار کس و یار این دارن
 و هر چون از جام معشوق است خود لاجرم
 شه چو منی پیشش کز جان مال نشین
 بھر جانان جان جاهت را بجا کز کن
 تن چه و اماند همانا می نماید ما و من
 حضرت شریک شاید صحبت فرزند و من
 کی شود ما نوس روح القدس جان و تن
 نه پدر با چار ما در سهر سهر در یک بدن
 یکت سرو پاکت قلم یک لوح یک دست و دهن

هر زمان آید بکوشش هوش از افلاک غیب
لا جرم چون می باشد غیر شاه شاهان
نزد غیر از خویش میانی خفی شرک صبی
مرد تسلیم و رضائی شود بنابر استخوان
کر غنا خواهی قناعت کن بنال اینش و کم
و ا صلان شرط باشد شکر در سوره سوره

در د او خود نفس دمان است چشم بصیر
البسلا للولاتریاق مسموم غم است
نفس را نیرنگت و نیرو هست هر جا و حال
پس حذر باید ز کید نفس باشد بین برتر
هر کسی را سرشتی رفته در لوح قضا

کیست غیر از ما عیان در عالم سر غلمن
کیست تازان نش و نوشی و در سد بر ممتحن
بهر جسم از جان شوی شاکی ز بهی حش
بی من و با سیر و پا همچو مرغ باب زن
هر چه پیش آید آن خوش باش و از خود دم زن
خاصه کان را فرض باشد صبر در پنج و من

قدر او خود عین جان است در نزد فتن
تیر باران عیش را جان دل باید من
کر شوی غافل شرک و کفر است از دقتین
کو است یوسف را چه و یعقوب را پست
مرد را ضی قنعت قاضی است بر وجه من

از پی قتل سیاوش نیروی تقدیر را
 از پی هر درد در مانی مقرر کرده است
 طینت سعد و شقی میر نیک و مقتضی است
 صد هزاران خطه پیش آید که فطر ترا که خست
 عقل را یک نکته باشد رافع تفویض حق
 کشتی اصبت آن اعرف بحضرت غلام
 پس تحسلی کرد از انوار امتا جمال
 از بنی نوع جمادی تا آب القوم بشر
 زان پس ظلماتیان انطق استعداد گفت
 لا خبرم اختیار را اشرار در پهلوتاد
 بوالبشر ایس احمد بولوب چند عمر

می تا بد پنجه کاوس و منع تهن
 شرط حکمت نیست در سخن نشان دادن
 ماری سجود سمند را آب بط بسل حمن
 طوطی قمری طراز و شمر دراع و غن
 بردمان عقل نا ابحار باید زد و لحن
 خواست بر کنی زند بر خلق و نهایی من
 بندگان را بحر استعداد آمد موج زن
 خلعت ایجاد پوشید مذبی مزد و منن
 بخل باشد که بدوزی جامه ایجاد من
 هر جمیلی را قیس هر سعیدی را وشن
 بیش را جد و ارکلا خار غم را غفن

نقش استعدادش از صنایع صنایع نقش بود
 پیش تر از نقشه بانی بنا ملحوظ بود
 خلق موجودند سر تا سر یک فضل وجود
 شمس ایک جلوه شد از شبهای یک رنگ
 هر صفت را منشأ هر اسم را مظهر شدند
 عالم ایجاد را آلات و اسباب از خلق
 یک و پتم یک خوش آمدی کوشش
 غم مخورند و ای انقضا شفع تو سم
 الت حقی و بر حقی و فاعل دست حق
 لیکت ما را امر دیگر زین و باشد احتیاً
 آمالات و شی و فی و خیر و شر کی است

صانع صانع هیات موهوم باشد پیرین
 سعی بنا نقشه ملحوظ را سازد بدین
 فطرت اصلیه هر نوع را طوری است فن
 اختلاف عکسها آمد ز تغییر است تن
 لطف و قهر و فضل و عدل و مهر کین غریب
 بی مقوی نیست قوت بی زبان نبود سخن
 از زبان مولوی معنوی ممتحن
 مالک روح شهنشاهیم نیم مملوک تن
 کی ز غم بر آلت و بر فعل حق من و حق طعن
 شعر روح القدس باید نه ذوق اهر سن
 چشم حق من غیر حق کی بسند از سر و علین

کشف این معنی رحمت نیست ز بهیچ کس

در خداوند خداوندان انبیا من

شخص دانش نقش منیش ترا فلک عقل

جو هر جود است این اله و له میرمومن

وله ایضاً رحمه الله

عاشقی چسبید ز اول دل جان برداشتن

هاشق آن باشد که از سر سبزی تبسایان

آتش مهرش بجان از عاشقی افروختن

باید اندر بوتۀ هجرش ز نستی ختن

همچو آتولی ز صبر اندر بلایش زیستن

از علایق عجز و زین پای مردم موربان

از کدای کوی جانان خوش بود و دایم دو کلاه

پیش تیغ دست بخود در رضا سرداشتن

تن ز شقایقی همی چون بال لاغرداشتن

محفل دل را ز نورش خوش منورداشتن

نقش مهرش بر چین چین سبزه برداشتن

همچو ابراهیم آذر تن در آذر داشتن

ز استبداد این بوده راه و رسم دل برداشتن

بیسروپائی و هم از خاک بترداشتن

حیرت اندر حیرت اردونی که از بگردون
 فکرت اندر فکرت از مردی که برده هر چه
 غافل باشد بدینا سیم و زرا اندون
 فاش میگویم که ائی سرکوی حبیب
 رد قناعت را بجوی و کنج غلت پیش
 از برای دفع شقیل جو جی صفت
 من غلام بخت رندیکه یکسان آیدش
 راه کوی دست بر در است چشم کور
 دم زدن از مردی و واکه چون آید
 نام دین داری اگر بر خود هفادی از
 طالب مقصود را از ابتدا باید و شرط

بار هر کس را همی بر پشت چون خرداشتن
 بھر جا و مال قامت خم جو خرداشتن
 جاہلی باشد هوای نیت و فرداشتن
 خوشتر از سلطانی و بر تارک افرواشتن
 تا کی آخر رخ اسیر خاک هر درداشتن
 از قناعت خوش بودند کندر داشتن
 خاک ره را در نظر باز را حرداشتن
 چاره نبود جز عصای عشق در برداشتن
 خرقه در بر کردن و در زیر خجرداشتن
 خوشتن را که مسلمان گاه کافر داشتن
 زده سلمانی پس آنکه صدق بود داشتن

ای برادر خیر و راه رستگاری پیش گیر
 رستگاری صیت بر روی هویش کوفتن
 کوشش دارا خرد فرماید حکیم عروسی
 که همی خواهی که چون مهرت بود مهر قبول

تو شد با خود هم از حبس پیمبرداشتن
 پس ز بهمت چنگ در فراق حیدر دشتن
 از دل و جان این سخن باید تاب آوردن
 مهر حیدر باید تاب جان بر آوردن

ایضاً رحمه الله

ای دل حیران با تا تو همدستان شوم
 صوفیانه آتش از خرقه تقوی نسیم
 اول از کرد اب جسمانی رغبت دارم
 ساعتی از چاه نیرنگ زبان بسوزم
 خوشتر از بلای مردمان دورایم
 بوالعجب خوشجوی مهران دست صاحب نیست

پای کوبان کف زمان در بس مشا شوم
 جام می گیریم و اندر بزم منجوران شوم
 جان بجان در رسانیم و سپر امان شوم
 شاد و خندان در امان صف مردان شوم
 همچو عفا سوی قاف از دید پنهان شوم
 بهمتی که تاشی بر خوان او همان شوم

همچو بومی اندرین دیرانه بودن تا سبک
 پای بند دام حرمان از برای دانه ایم
 مان پناخت زنی ملک سلیمانی کشیم
 جامه کوشش فروشم اندرین بازار و پس
 پر بردن آیم دزین مردار یکسو تر پریم
 ای برادر زین دور و سر مغرور چو
 دستها باید کرنین کردار بد بر سر زینم
 که ز کمر ای در اینزه خاک غم بر سر کشیم
 که زیم حجر دهر هر طرف کریان دویم
 که ز شوق روی او پر کارسان دوری زیم
 که حیل ساز سوز سینه در آتش بوم

بال کشایم سوی لامکان پران شویم
 بنده از پاکسیم درسته زین جان شویم
 این از شر و فسون سحر این دیوان شویم
 از وفا جنس توکل را بجان مان شویم
 خوش خلاص از چکل و متقار اینمغان شویم
 یاد اندم کن که غافل سوی کورستان شویم
 چشمها باید که بر خوشیستن کریان شویم
 که ز حیرتات این صحرای میایان شویم
 که بیا و وصل جانان خرم و خندان شویم
 باز همچون نقطه اندر جای چو دران شویم
 که ز آب دیدگان چون نوح در طوفان شویم

خود رخ خود را خراشیم و بر او مرهم نسیم

که زدونی چون سکی در آستان این و آن

گاه اندر مسجد و گاه مست در میخانه ایم

گاه تسبیحی بکف چون زین عبا و حرن

از برای مصلحت که درد و که درمان شویم

پوزه مالان دم زمان از جگر لقمه نان شویم

گاه کفر محض کردیم و گاهی ایمان شویم

گاه شمشیر کین چون شمر در میدان شویم

سو ختم زین فکرت و عقلم بجائی ره یافت

گرچه در هر صورتی گاه این و گاه آن شویم

و من ایشا رحمة الله علیه

در بیان این که جبر و اختیار در نظر عاشق مساویست

این فضولی و اختلاف از عقل است

دلبر ای همد روز و شبم

که تو با من همدی در روز و شب

جان ازین فسانه آید بر لجم

من ز عشق روی تو در تاب و تب

تو سر پای مرا خود کرده
 روی تو در جمله ذرات جهان
 صد هزار آن بختی مو بپوست
 و بگری را قابل این دید نیست
 که بودی آن تختی سوی طور
 چون برآمد جبریل از آسمان
 کای حیف من رستی پاک شو
 رفت پر آن تا بنظر لکاه حق
 یک قدم بسو پیش پای رند
 پا و ده پونی همه اندر مکان
 چون حسد خواهد که مجنونست کند

بار خود پیش رویت پرده
 فاش می بینم عیان در چشم جان
 که به پند عاشق اندر روی دوست
 عاشقی را حیل و تمهید نیست
 و ز کجا موسی شد بی ماسی نور
 پیش پیمبر از خلاق جهان
 از برای دید غم چالاک شو
 برگذشت از بهمت طاس و ^{طبق} نیر
 لیک نزد ابلهان تا هند و سهند
 پرده پری با وج لامکان
 داغ لیل بر دل تو می هند

چونکه خواهد رنست آینه می کشند
 این شخصهای مرا ای مرد و پسر
 که چه از زندان جبر و اختیار
 جبر را با اختیار میختم
 که چه بکشانند با هم دانه ما
 آن بدانند که حاجی بهر حج
 کی چند امن مال کوی تو ام
 از بابلان سوی کعبه رو کنم
 حق بدو گوید رها کن این الحاح
 یار در یکجا و ره باشد و تا
 یار از یاران دی مجبور نیست

قدمیخواهد شکر ریزی کند
 جای ده با صد طلب در پنج گوش
 بیش ازین پیشانی فکرت مجاز
 در هم از غریب بنشینیم
 چون دل خشاش از خانه ما
 از حسد او اهرش کند هر دم فرج
 جمله رویم لیک بر سوی تو ام
 یا برباروی یا چون جو کنم
 پس حکیمانان نظر کن در مزاج
 هر کس از راهی تخی شد آشنا
 راه کوفی و دست چندان نیست

چشم سدر را که توانی کور کن
 تا به منی جلوه های روی دوست
 کوشش نادان نشنود این راز را
 چینه ها در کوشش جان آکنده
 پیوده خود داری پیش دیده است
 پا برهنه میسوی در خار را
 می نشینی با هزاران دلوله
 خازن گویند ما خاریم خوار
 تو هسبی بر نادویدی ای سپر
 عشق بازی کار تن پرور نیست
 کور صحرای طعمه شیران بود

چشم سیر را در روشن و پر نور کن
 تا چو بادام فکخی از مغز پوست
 که کجا داند صدای ساز را
 بار نبداری توانی شنونده
 از چه با حاجب بود این کینه است
 میشود پایت رخسار خوار
 میکنی از سختی صحرای کله
 بیشتر است ز کزده اشک
 ریش کردی پای خود را بر
 طفل را تا بصف نادر نیست
 حکمرانی لایق سیران بود

گرفت در صید که مانند شیر	از پی کران غبث پوید مگر
باش تا توفیق غنی در رسد	رور کار شور سبخی سر رسد
وله	عکس اندازد بر این چاه عمیق آفتاب نیکوخته ای رسین
ایضا	
خطاب بعاشق پریشان از زبان معشوق و بیان اتصال بسبب کمال و ذوق و شور محبت و تمها حقیقت و سیر سالک و عجایب راه عشق را	
شرسته ای عاشق پر شور و چو که اندر عاشقی پیش آید دیدم بدین خود را دوخته	تو منی اندر حقیقت من حسین بیریا از رنج و تشویش آید خارجی های هوس را سوختی

در طریق بندگی صاف آید
 از همه عیبست مبرا یافتم
 از برای دیدنت ای بوالوفا
 تا تماشا ی رخ ماهم کنی
 برخدائی من استبرار آوری
 که چه سیصد بار روزی ای سپر
 باش تا از جسم در معراج جان
 با حبیب خویش هم از ی کنی
 فاش منی جلوه روی حبیب
 جان منی اندر کف دست حنا
 جام عشق از دست دلبر برکشی

در عبودیت با صاف آید
 خوشتر اندر نو مای یافتم
 روی خود امیدم هر دم صفا
 در میان لبران شاهم کنی
 خویش را بیرون انکار آوری
 مرا بر اینی خدا اندر نظر
 پانهی بالاتر از هفت آسمان
 روی من ییسی جان باری
 از صفای صورت من جلیب
 آوری در پیش انوار مندا
 در انداز آسمانها سر کشی

چون حسین کمر بلاستی میکنی
 ز آنکه این رسم است اندر عاشقی
 گرچه آن بیچاره و مات و حریف
 آلت حق بود با صد و اتم
 مان کوفتی کی بر دست خدا
 باید چون کرد او بایستغینه
 گردازی این سخن باور ز ما
 آلت حقی و فاعل دست حق
 عاشقی که قاتل خلوت شود
 چون سسی خا هر که بر کمر بخت
 جسم را پند حجاب روی دوست

خوشتن را عاری از هستی کنی
 که نمجوی توئی شر شیفته
 بی ادب مرد جهول خلف
 در صف کرب و بلا باطلطنه
 سر فرزند علی مرتضا
 آن کند با این سپرای بی تمیز
 شبنوار شمع بکیر مقتدا
 دست حق را کی توان ز طعن و رق
 زود سیر از سیر این خلوت شود
 از رخ نیکوی همچون آفتاب
 زود بیرون آید و او دار دوست

پوست را در چاه تاریک افکند
 آرمی آری همه با مندیغ
 بر نشان از راه آخر این غبار
 کار مردان این بود در پیش عشق
 عشق با رم آستینش در دل افکند
 وجد های ذوا بجمالی می کنم
 باز کرده چشم و گوش بی قرأ
 بوالوفایم بوالوفایم بوالوفایم
 تا بجا نشت آتشی روشن کنم
 صد خلیل آرم عیان در منجیق
 تا که یوسف عشق باز بها کند

مغز را در منزلی میست افکند
 پرده خورشید جانندای دریغ
 تا بر آید این غبارت آن سوا
 که تو نامردی میا در پیش عشق
 که شدم از جای مانند سپند
 نغمه های لایزال میسر نم
 از برای دیدن و گفتار یار
 که وفا جوئی میا در نزد ما
 باز آتش را کل و کلشن کنم
 بر کسم صد یوسف از چاه عشق
 و آن ریحان دلوازیها کند

باز محزون را پرآرم از عرب
 باز خود را همچو لیلی عزیز
 خسروی آرم و کمر در دور کار
 باز عذرانی کنم با واسی مقی
 تکی دانی حقیقت با مجاز
 تاندانی لفظ و معنی را دو تا
 تابدانی جمله این اعداد و ما
 تابدانی جمله جو مایه در آن
 تابدانی جمله یار است یار
 عشق را حد و نهایت کی بود
 لب فرو بند و زبان جان موش و آ

انکس او را بصد رنج و تعب
 بھر محزون می سازم با تمیز
 روی شیرین را نمایم آشکار
 تابدانی رسم و راه عایشه شقی
 تاساوی آیدت باز وینا
 تاندانی ذات با صورت جدا
 متصل کرد و بدان افراد ما
 باز می آیند از دریا فرا
 هر چه هست اندر جهان نقش و نگار
 سلسله این جمله را کی طی بود
 خوشن را ساعتی بد موش و آ

باش تا وقت صبحی سحر

شور شے از نوپا کن ای سپر

وله ایصنا رحمة الله

خطاب محبوب العارفین سہیل و بیان اتحاد
در جاہن ساکمانان

آمدی در خانہ من ای سہیل

خانہ خالی دیدیے از آثار من

پشت آن دیوار من بودم نخلان

خویشین من شود لی خود پین شو

زانکہ خود پردہ است اندر روی خویش

کثر تش برو حدتش غالب شود

نور با ظلمت ہمہ جا ناگزیر

باد و صد شوق و صد شور و میل

جملہ خود دیدی در دیوار من

خویش را دیدی ہی فاش و عیان

خویش را در خود من یکدم کم کرد

ہمچو بروی تبارن لف پریش

نور ظلمت را کھی را غیب شود

نور در ظلمت نہانت و سیر

ای سہیل
تخلص مہر ایام عبدالحق
کلام شہر ان بابا و نویس
الملک

گاه ظلمت نور را سخن است
 سبزه در گلزار می آرد فراح
 از قدح کفشی سرمن مست شد
 قطره اندر بحر بی پیما رسید
 گاه در گوش نشان آویده شد
 روی ساقی حبلوه در جام کرد
 پرتومی ناکمان آتش فکند
 عشق که ناری کنی نوزنی کند
 عاشقان را از برای مهستان
 هر که چشمش بسته و ناپاک شد
 و آنکه چشمش چون طلا میفش بود

بر کگلرا که کهی پیرا من است
 همچو عکس خط ساقی در قدح
 جان بجانان در زمان پیوست شد
 کو هر جان در صدف با پروید
 که دست آمد زمانی ریزه شد
 باده را یکبار کی کلف تمام کرد
 عاشقان در آتش همچون سپید
 که سلیمانی کلمه موری کند
 بر محبت آرد پیش سنک جان
 عاقبت آمد اسیر خاک شد
 پیش سنک استخوان هوش بود

کم لکت با جسم در سراج جان
 و آنکه جسمش خاک را مایل شود
 صد هزاران معجزا رسید عیان
 عشق در یاقوت پر طوفان و موج
 عاشقان در پستی و در اوج بحر
 ز آنکه چون عاشق شوی دریا شوی
 مشکلات تو همه آسان شود
 با حد واحد شوی در راه
 چنان او پنی همه در سازنا
 آوری از کفایت بن مضور یاد
 عشق با من نکتها سے تو بتو

میرود همچون بنی در آسمان
 پیشان چون پرده و طایل شود
 باز بر جبهه بلی کند اندر جهان
 گاه در پستی بود گاهی در اوج
 در میان جوشش و در موج بحر
 قمر حبه عشق را پنا شوی
 این تو از یک کجای آن شود
 وادی از بحر نار با ویه
 بانست او دانی همه آوارنا
 روح پاکش را کنی زانچه شد
 کوید و هر دم هسی کوید کو

من صلاح خویش را زین بیشتر

می ندیدم در حجب آن خیر و شر

ما بقی را عاشقی خواهم دقیق

تا بگویم ستر این بحر عمیق

وله ایضاً من افکاره رحمه الله

بیارم تار عشق در بارم

چند آنکه بشو حبت خرامیدم

کی باشد ز تیه حیرت زین

از بھر جدال لشکر آرایم

مردانه بتبع نیت در میدان

از متد هوای نفس طلبان

این جسم کشیف شوم ابر را

این کیسه نسیم وزر بردارم

از هیچ حبت دری نشدارم

از چالاک کی فرس برون تارم

و آنکه کوس رزم بنوازم

با نفس ز کینه دعوی آغازم

از غیرت خویش راز با نام

از قهر خجاک نیر و اندازم

چون مرغ ازین قفس بر و ن بزم
از شوق بیای و ستبان بزم

در کاشن وصل ایشان بزم
مردانه بکوی یار بزم

دل از توئی و منی سر و تویم

در بوته نیستیش کجک از م

احسن رحمة الله علیه

خرم آمدل کاند نقش رخ و لبر گرفت
ای خوش انباش که بجهول معشوق از وفا
بیش ازین از هجرت توان کرد زاری و فغان
عارفی کو بافت آخر کیمیا می معرفت
آتش مهرت فدا داد دل هر ذره
برقی از محترت نمی دانم که پنجاهی بخت

خرم آنجائی که جان از آدمی بر گرفت
ز اسکت سر تا پای غم در آور و کو هر گرفت
سیل اسکت چشم من ببارد بوم و بر گرفت
جسم خاکی را بپوشه نیستی در زر گرفت
بر زمان و سر بر بوی خسرو گرفت
می مذاغم از چه رود جان خشک و تر گرفت

آتش نا اهل اندر حسد من بوجمل زد	دود او جا عاقبت در چشم منمیر گرفت
آذری را خود بقیست طینت نمرود برد	از همان آذر شراری کرد بن آن گرفت
زین سخن سازد کذرا غش تعدد ورم دأ	که هوای مدحت باجم مراد در سر گرفت
سکنای عالم سفلی ز حدش پر کهم	نوعروس و هم تا از لطف او زیور گرفت
بیرق شکرت و از عرش افرازم بس	پادشاه طبع من تا از نقش افسر گرفت

زاده بود در معزالدین که در سیر سلوک
 زده از بود در بود و صدق از بود گرفت

وله

باز یاران ترک غم کردند و پیدائی شدند	باز ندان خرقه بکنند و صحرائی شدند
باز مجوسان هجرانش پیدار آمدند	باز مایوسان دیدارش تماشاائی شدند
بهر هر چمی که از دیدار او بی نور بود	حاجبان در کیش در طوطیا سائی شدند
خانه دل از غبار کثرتش پر کرده بود	خادمان حدتش در خانه آرائی شدند

هر کجا جان بود نیاکشت بر اطوار داشت	هر کجا دل بود اندر فیتد و انانی شده
جمله از آلائش عالم چو لا بود مذ باز	چون الف لا در آوردند و آلائی شده
جان عشاقی که در تن سالها محبوس بود	جمله در یکدم بپسندیدند و بالائی شده
چون بر روز جلوه آگه کرد و ذرات جهان	هر یکی در جای خود جویای بیسمائی شده
هر کلی از رنگت بوی همی بسود رخ	در کاستها بنایین نجیبی و زیبائی شده
ببلبلان با مرغکان خیل خوان گشته با	در کلیساهای کهنه با برسمائی شده
از شکوفه هر دختی چون بساتینش بود	باز دیگر ساقی در شکل خورائی شده
سره باز خاکها در باغ پروان کرده	جملگی تسبیح خوان قائل بیکتائی شده

وله ایضا	مشرقی با مغربی هم در ازل هم در ابد مخزن کنجینه اسرار مولائی شدند	رحمه الله
----------	---	-----------

ای دل بزم یار زمانه قرار گیر	یکتانه مسک تر فغانیا و کار گیر
------------------------------	--------------------------------

خواهی که کامیاب شوی زلف یارکش
 پس سحر بوی ز جفای برادران
 از ذره کم نه بهوای جمال یا
 از خاک راه مقدم مردان با صفا
 اندر نور و بادیه ما من صفا
 جز حق بر آنچه بینی از لوح جان بسو
 دست از پی تحسین هر جا دراز کن
 بالکثر شریعت اندر سفینه ریشه
 بجای نفس مست و کف آورده درون
 در گشت راز مردم تا خیمه در چرات
 از غافلگی بجای بد با کسی کن

خواهی که چون کلیم شوی و تم مار گیر
 آسوده جا بجا و رنخندان یار گیر
 پر سوی افتاب سبک دزد و دایر
 بر تارک افسری کن از سر خار گیر
 بقلین بخل کسیند بجز نوک خار گیر
 و یوار دل ز آلافتن و خار گیر
 پا در ره شریعت یحیی مستر گیر
 و آنکه چون نوح در طوفان راه بحر گیر
 ز نخیل رای برادر او را مهار گیر
 یکدم حمار خود را سر در فشار گیر
 امروز از زینش روز شمار گیر

آن بد روی که کاری در هر زین که هست
 چون مور شود لی به بر دانه رخس
 سنگ است فوق شوت عاریت ^{حاصل}
 تا کی در این ضیاء و عمار است چشم تو
 زال و تبار بگذر و در کوشش کز
 اصحاب کف و ارزهر کس بدور چشم
 زین نفس پر فساد پر آشوب بد بخا
 با تنع علم و مغفرت طاعت رزوی محقر
 یا چون سیل بچک اندازد پرد
 چسپورستم از سر مردی بر دوزخ
 و آنکه تو بین درین اندر بین کن

افعال نخبان چون گشت زار گیر
 خود را بمی پای رضا خاک گیر
 مردی بسیار دوری ازین گشت عار گیر
 شرمی بهار و ترک صنایع و عمار گیر
 روسوی یار و پشت بال و تبار گیر
 بجبار و ترک خانه کن و کنج غار گیر
 فرسنگها بمای قناعت فرار گیر
 با ختم جان خویش ره کارزار گیر
 در حرب کافیه از سر کین و افتار گیر
 بایک و چوب کمرزه اسفند یار گیر
 و آنکه تو سیر در سیر اندر یار گیر

ای مشرقی پسند و بان از شعار شتر
 دندان رور کار چو پایت فرومان
 در عین بهشی تو سخن بهوشیار کو
 پای بوسن من این قیل و قال بند

این نخل را باغ حبهان می شمار که
 توشت دست عبرت دندان شمار که
 در عین بخودی تو قدم بهوشیار که
 دست طلب زد امن این کبر و دایر که

وله ایضاً

کاهی محبسه و پای بجز و نثار کرد
 کاهی بجز و دست و وزان نثار کرد

رحم الله

مرد تا نخند قدم مردانه در کوی صفا
 شخص تا آینه دل صیقل نکند زخم
 هر که کرد پیر و شرع بنی از روی صدق
 هر که پویای ولایت شد اگر ره کم کند
 چند گاه ارد در هوای نفس خفتی خسته باش

می نداند معنی تیر آن سرع ^{مصلحت}
 کی نماید اندر و عکس و لای بر صفا
 حق بدو گوید که ای پوینده راه صفا
 شر بفرماید که ای جویای سن اینجا
 حال یاک چند عاشق باش و بجز از طلا

هر که شد

هر که شد اندر ره عشق تحقیقی در د

کی کند معشوق از هر عاشقی حافی قبول

مرد میاید که در سیدان عشق از پر د

انکه خود را بر سر کوهی فابا صد شفاف

در طریق عشق بازی شرط اول نیست

چشم عاشق هر دم معشوقه دارد آرزو

ای سلیمان چشم جان کجا و عزت کج

از نذر از بام لاهوت از برای عاشقان

رو بکت زو کرم رو سر مست و

در فنون نفس دایم غیر الا الله مگو

در شتاب آید چنان در کوی لا اله و

در دهن عشق از معشوق کی جوید و

کی کند هر دوست با محبوب عهد می وفا

مست سربازی کند همچون حسین کربلا

از برای دوست قریب کرد در عین ضیا

رو فنا شود در راه و تا نمایند بقا

جان عاشق هر زمان جانانه دارد اقصا

بند آخر مرده آورده است از با و صبا

هر دم از معشوق آید و خلوا وقت یصلوا

خیز و در نزد او چون برق چون صبا

ایسم عظم خوان و سرخوش و بکام از دنا

کامد نزه کلم کی از بنحو دی کفش و کلا

پر ز طاعت ساز و برتر پر ز اوج آسمان
 اندر آن با و پسنی هر فقیری را غنی
 بگذر آخر بکفایت از گداز و شور و شای
 آنچه کردی اندرین جای سپر با هر کس
 برک بی برکی طلب کن ساز و درویشی بسا
 چون الف یکتا شود از عاشقی از بهر آنکه
 کم زن میخانه شود تا واری از یک و
 خاک ستم اسب سالار قناعت سر کن
 یکمیا جو کر شود صد ساله اندر جستجو
 نزد این دو نان چرخ ریزی آب و زین
 می بخوید از دل اسل ظلم نور بهین

یکتیه کن بر عرش سب العالمین چون
 اندر آن عالم به پیغمبر کد را پادشا
 بگذر آخر بکفایت از گداز و شور و شای
 روز محشر نزد حق از دست پادشاه کوا
 عورت شو بکار رکه در کوچه و کو بر ملا
 تا رود در سوزن حدت سر رشته دو
 دم زن از دیوانگی تا واری از ما جوا
 چشم مردان را نباشد بستر از آن طویا
 از قناعت به بخوید در جهان او یکمیا
 پیش نامردان چرخ داری قدم مرد و پادشاه
 می بخوید از دل اسل ظلم نور بهین

پیرایه رو طلب کن زانکه در سیر سلوک
 گزیده هر دو راه فقری و فساد نیستی
 خنجر با من تا تو را در سایه نخلی برم
 خنجر با من تا تو را در خدمت میری برم
 بهر مهمانی نرزم میر بردن هر شب
 هر که کعبه سوی مهاجراته او راه یافت
 هر کسی کو بخت فکند بر رخسار او
 هر دلی کو یافت در خود مهر او فردا یافت
 جان هر عاشق که رود در خلوت معشوق
 هر تنی کو بختین خاک راه دوست کرد
 زندگی خواهی میر امروز و فردا

هیچکس ای نخواهد یافتن بی مقتدا
 پیر و برک و لوا فی طالب عز و علا
 تا تو ای بی بسای نخل با برک و لوا
 تا بیایم لاجا و عرواحسان و غنا
 خادمان در کش کجا و لجه با برندا
 در همه عالم از خیال او میگرد و جدا
 هر دو عالم را میگرد و گرد و دل بها
 جدا ای جدا صد بار زان احی حسدا
 مرجا ای مرجا صد بار زان جان مرجا
 جان او خوشوار میدار و گیر و جا
 خوشتن را و اربابان عشقان از آستان

وله ایمن رحمه الله

ای کنار ای بُرخ چو تازه بها	وی بقدر همچو سرو خوش رفا
خیز تا سوی باغ بستانیم	خیز تا رو کنیم در گلزار
نکران است در میان چمن	چشم بر کس چو چشم عاشق زار
بنبل بفرخنده کوئی هست	بولب جو چو عاشق بمبار
لاله در کوه همچو موسی طور	لن ترانی شنیده از ویدا
یتیمها از نیام سوسن تر	بر کشیده چو حیدر کرار
شاخ بید از صفا تو پندار	هست دستار احمد مختار
از برای طنار هرخ تو	سبز با کشته جمله آئینه دار
خیز جاناکه تا بر آشوبیم	سیر عالم کنیم دایره دار
دور آیم چون سپهر و شویم	اگر از سیر کنند و وار

بد را نیم پرده شش و هفت
 بکلید خیال برداریم
 پس بجا رب مهر الا الله
 پاک رویم آب واسک زخم
 سروتن راهمی دسیم بیاد
 تاکی از غافل بزرع دهر
 تاکی از آرزو حرص و جوع و هوس
 روز در خورد و شب بخواب آخر
 کرت باید که بر پری زیند ام
 تا گرفتار چار و پنج و شش
 جسم خاکی باتش افکن زود

پاره سازیم عقد پنج و چهار
 قفل در از خرین سه اسرار
 خانه دل چو خادمان سماء
 نگذاریم جز خدا و یار
 جان و دل را همی کنیم شاد
 همچو کماوی همیشه در شعله یار
 کرده دل اسیر یک نامدار
 کوچه داری ز کشت لیل و نهار
 چشم چون مرغ سوی دانه انداز
 سوی هفتم سما شدن دشوار
 بگذرد با دستان ز آب بجا

نیست کن تن مجبور دوست چنان
 جز دم از عاصقه شقیه مزن چاشک
 کمتر از سبک نه صفت بکزین
 سبک مردار خوار کر چه پست
 اندرین عصر مرد با معنی
 از جفای همین تسلایق بود
 کشتی از موج خیر حادث هر
 تا توانی طریق شرکت پیوی
 چشم حق بین و معرفت بجشای
 در خور خدمت ای پسر شوی
 پیرو دین احمدی نشده

که کسی ننکر دزد تو آثار
 جز ره عاصقه شقیه مرو زنجار
 که صفت یار شد بر دم غار
 در صفت زین سکان مردم غار
 یک تن از بکرمی میان هزار
 دیده نوح ابر طوفان بار
 چون دل شد قتی مذاشت قوا
 تا بنای شیشه ز جمله کفار
 آتش افروز بر بت و زنار
 تا ساز نی بچاکری استرا
 خویش را از چه خواند ه دین دار

مرد دین دار نیست تا شود

غرق شوکت نفس بحسب صفا

پاک شواز خلاف شرک و نفاق

خون ناپاک من که کرد پاک

سعی کن تا فرو کشد معشوق

جبد کن تا شمع روحی حسیب

جامه جملگی حجاب تواند

جامه جان اگر براندازی

می حیران اگر زلف بهلی

در دیمار جسم تست مرم

متواریه روان عشق بخ

مالک دین چو مالک دنیار

کوهر آرنده ز دریا بار

که شود پاک ز اولیای کبار

تا شود ناف آهوی تا تار

رخت خود را آسمان بصفیه بار

جبلوه کراید از در و دیوار

ره براند از خنجر و دستان

بهر جامه بود و صد بار

زهر مرک است بر تو نوشگوار

چو ستون حردن ازین تمیاز

کشته از خاندان خود پیران

همچو حیدان مباحش در ویران
 بیش ازین در هوای نفس من
 رو قناعت کزین در رفعت
 در سه راه سبک بیره سبک
 در بیابان کردی مقصد
 نفس را نزد خویش راه ده
 جان خود را بیک چوب کوب
 تن خود را بکن بست رضا
 چنگ در فتنه عاشقانه زن
 پس بخور و قصور دست آور
 در انداز و نشیب عین

همچو کرکس کرد بر مردار
 جان خود را به نشتر بیکار
 ماه چرخ و شاه دولت یار
 کم نه آخرای سپهر از مار
 ره مقصد میوی با طرار
 سگ دیوانه را بجایه میار
 دل خود را بکوب خار خار
 همچو حلاج راست کوب بردار
 پای در راه عاشقانه گذار
 به بهشت خدای پافشار
 طیران کن چو همسر طیار

عاشقان را در این ره از سر شوق
 عاقل است چشمتی معنی
 بیخ آنرا که دست عشق نشاند
 آب آنجا که داد خر سمدی
 تخم عشرت بپرد لی کارمند
 بر صغیر که نو بهار رسید
 باش تا صبح رستخیز رسد
 باش که ز آتش کس برسد
 باش تا بر نبی خطاب رسد
 باش تا گاه عفو و بخشش جرم
 باش تا وقت قدر بچیدن

تیر بر دل نشسته تا سو فار
 میرد از بلا سی ایزد بار
 شاخ آن جانفانی آرد بار
 بی نیازیت حاصل شجاء
 برود مد خوشه ای شمر و شجاء
 در زمان شکفتن گل اشجاء
 و آن همه دار و گیر روز نشاء
 تا برش خدا از بانه زمار
 که میان شان کینا گیر کنا
 به محبت ز قادر مختار
 بناید رسول را مقدا

باش تا سپنج خور طلوع کند

شرقی با مشرق انوار

وله ایست رحمہ اللہ

ای پیر حکم قدم در راه دین باید نهاد
داد دل از دست نفس شوم نباید گرفت
که می خواهی رسی در منزل امن و امان
خواج پندار که آمد راه دین بر طبع را
فی غلط کردی که اندر طاعت حق دیدنت
قرب حق را طالبی ای جان من در هر شب
عشق را اول ادب شرط است که عاشق
در شمار مستم معشوق اول قدم
عاشقی باز یچه نبود نخته بشنور عشق

و دیده بردیدار رب العالمین باید نهاد
جای پا در کوی او هر دم حسین باید نهاد
بر سمن در هر دو طاعات نین باید نهاد
با کباب چرب بالحم سمن باید نهاد
باللباس رنجه و نان جوین باید نهاد
روی عجز و بندگی را بر زمین باید نهاد
ببند اندر پای ایس لعین باید نهاد
جان شیرین از رضا در آستین باید نهاد
کام در دندان شیر آتشین باید نهاد

<p>کرمانی بایت از دوزخ فخر خدا آنکه او پاک است و پاک را همیشه رهنماست آنکه نام همیشه شمرز هر کس از بلا آنکه او بردوستان خویش ایم غمخور است آنکه نهش هر کجا باشد غم آنجا کی بود آنکه سالار است یکسر بر تمام مومنان</p>	<p>دل بجز حضرت سلطان دین باید نهاد نام او را پس می للمتقین باید نهاد نام او را پس همی حصن حصین باید نهاد نام او پس طیب اللطین باید نهاد نام او پس شادی قلب خرم باید نهاد نام او را پس امیر المومنین باید نهاد</p>
<p>نامهایش کی بیاید در حساب ای شریف پس حسابش با کرام الکاتبین باید بپایان</p>	
<p>بوستان چون بادوی آفران شد ببل بیدل زبان برست از غوغا سوسن از سر باکوشش نخبه آمد</p>	<p>خاک مینا کون بر نمک زعفران شد بجایش زراغ شوم اندر فغان شد که با چندین زبان او زبان شد</p>

در غم می لاله و گل چون تپسيمان
 چونکه صوت مرکب خیزی را گوش آورد باد
 باغ چون از گل هفتی شد در غم گل
 بس فرو بارید برک از شاخساران
 باز چون آمد نسیم از طرف ماهون
 در گلوی شاخ گلبن خیزان را
 شاه شمشاد و شاخ بید در هم
 نازون بر پای استاده است کوئی

دید ز کس ز غم کوهر نشان شد
 سبیل از حسرت در آنجا کجوان شد
 خاکها دیدم بفرق باغبان شد
 آب جو مانند راه لکشان شد
 که چو کشتی شد کھی چون بادبان شد
 راست پنداری چو تیر اندر کمان شد
 آن یکی شمشیر و آن دیگر سان شد
 پشته خاری است بر پشتبان شد

وله ایضا

پنجه غرغر ز افشان شد بستان

بوستان چون مجلس شاه جهان شد

رحمه الله

صبح وصال است و آفتاب برآ

خیز که آن سرو نورس از سفر آید

یا نه کل

یانه کل من بفسنجه بود عیان شد
 آن همه سختی روزگار که دیدم
 نخل امیدم که سالهاست نشانم
 آنکه زمین دور بود در همه عمر
 صد در شادی بروی من بگشودند
 باز ذکر آن طبیب خسته دلائم
 ابرو بست نمود فاش چون مه شوال
 نرگس جادوی او بجهله خلایق
 زلف سیاهش چو مار موسی عمران
 حش از بس لطیف دیدم کهنم
 عشقش در دل بنان زارم از یراک

یانه مه من سپرده بود بر آمد
 آمد و آن روزگار سخت بر آمد
 شکر که آخربسایغ من بر آمد
 عاقبت از روی مرجمت بر آمد
 یار سفر کرده ام ز در چو در آمد
 بر سر بیمار خویش در که ز آمد
 ناله و غوغایه بسخنم و بوم بر آمد
 سحر در آسخت ناکه انحر آمد
 درید پضا عیان بشور و شر آمد
 خود ملک است این بصورت بشر آمد
 در همه جا این حدیث منشر آمد

عشق ز دل هر دو همچو آتش و مینه است
 گفتش ای شوخ و شک عا شق زارت
 دین دل سرشته ام ز شوق جالت
 گفت منم آدم دوید چو ستان
 گفت که از غافل چینی عشق تو
 مرده دولت رسید عیش و شاد

سوزش او هر کجا از او اثر آمد
 بر در دل سالهاست منتظر آمد
 همچو خست قهرهاست سعله و راه
 با من از مهر دست در گمراه
 خیز که ایام رنج و غصه سر آمد
 کان همه تلخی برفت و نی شخ راه

وله ایضا

بهر تماشا برون خرام ز محابس
 پادشاه داد خواه داد کر آمد

رحمه الله

عاشق از کی سزد در عاشقی جان دشتن
 بلکه شرط عشق آن باشد که در اول قدم
 تیر که سر پنجه معشوق پر دست و آ

باید آن جان را سار راه جان دشتن
 سر بیدان رضا و کوی غلطان دشتن
 سینه را با صد طرب آماج پیکان دشتن

باد و صد شوق و شغف باید که اندر کوی دوست

در کاهستان قناعت روح را باید

من و سلوی منقطع کرد و یقین از آسمان

جز صبر اندر سینه با مظهر خدا هرگز نمود

بمچکس نشیده و رشیده باشد پس محال

تا کی این چوب تن را از اشتیهای بیاد

بر سر خوان جهلستان مرزانه باید راسخ

و انکحانی در سرای قاف و تیسین اغلو

طالب دینی باید شریع را پیر و شناس

که همی دین را دانی خوشتر را با بیت

چند در بند طایع خوشتر ادا ریاس

خویش را مانند اسمعیل قربان داشتن

همچو طاهر سان علقین خج امان داشتن

چون نوح اهای با پیار و سیرکیان داشتن

با عسل مغربوزه در یک معده توان داشتن

کافور زنده تن دل پر نور ایمان داشتن

چون عصای موسوی پیوسته ثقیان داشتن

و ستاره همچون علی سومی ملکان داشتن

خویشتر را محرم اسرار یزدان داشتن

دل قرین معنی آیات قرآن داشتن

صدق بودی پس آنکه ز بهرمان داشتن

همچو دوانان عتقاد اهل یونان داشتن

قول پیمبر را کردن بسی دارم شکست
 صدق مارونی و عشق موسوی او نیست
 نام خود مسلم بخساده و خمر گفتن جلالت
 دین نباشد آنکه داری با خیال خود درست
 بر سر خوانی کرد و دایم حشی طعم ملای
 از برای کردن حرص و هوس دست خوش
 تا عنان دل بدست نفس دادی عافیت
 که سلیمان زمان خواهی شدن در کفایت
 زشت باشد این سکه را پدید شوم را
 چند باید از برای ریزه نان جوین
 و آنکه نانی چون تیسمان را برای جاب

خوشیت تابع اقبال شیطان دشتن
 و آنکه نانی حیدر معون مان دشتن
 هیچ کبریا نال و نه خود بر عصیان دشتن
 دین چنان باشد چشم بر فرمان دین دشتن
 بجز خلع الکلب تا کی تیر و دندان دشتن
 از قناعت بایدت شمشیر بران دشتن
 اهرمن را کی سزد مهر سلیمان دشتن
 اهرمن را باید اندر بند و زندان دشتن
 بر سر از بیداشی دایم کجبان دشتن
 چون زن و فرزند مرده آه و فغان دشتن
 روی را از ضرب ناخن همچو قطران دشتن

این میدانم که اندر مجلس سوره صفا
 و آن نیرسی که چون مجنون باید تتر را
 مان و مان ای شرفا چند همچون فلسفه
 اندرین محنت سر اصف آید مگر جالی
 از برای اینکه سر داین کنیم آن بکر
 از برای تلمذ نانی که حق رزاق است
 رو توکل برخدایند و از او امید آ
 حیف میناید ترا همواره در دافنا
 غار مینماید ترا پیوسته از روی حسد

مرد باید چشم را بر خوان بی نان دشتن
 بر سر کوی فاپیوسته عریان دشتن
 خالق خود اعمات و خرج ارکان دشتن
 در خیال آتشین جازا سپندان دشتن
 از چه دایم خوشتر بامات و حیران دشتن
 چند خود را بر سر هر سفره همان دشتن
 مالی اهر سر دوان و نادان طمع آن دشتن
 از برای حب دنیا کین خوان دشتن
 چشم بر مال فلان و جاه بهمان دشتن

حق ز هر کس خواست بگرفت و بکس خواست داد

بهره هر کس از آن خویش نتوان دشتن

دله پنجاه من درایع انکاره

مانند روی یار شد از پیش کونی چهار
 گوشت که کاروان ختن آمد و زره
 پشت زمین چرخ روی زلف است پرتار شد
 ابریه چو قوس قرخ شد بشبه درمک
 از سبیل و فشه و کله های رنگ رنگ
 پوشید دشت و بیابان زبس نسیم
 کشت آتچیان لطیف هوایی که از صفا
 افتاد عکس شکل کل زرد پس بر آب
 نسیم و یا سمن زده برطل و دشت و کوه
 کویا برای مرده و پنهان بساط خود

آید همی ز هر گل نورستد بوی یار
 و آورده در میان چمن نافه بار بار
 مانا چو لاله است بر اطراف کوهها
 از بس و مید سبز و بر اطراف لاله زار
 چون شش بند رنگ رزان کشت غرا
 بارنگ زرد و سرخ همی آید ارقا
 نقش زمین معاینه شد در هوا
 مانند راه گاه گاه کشت جویا
 با صد سگوه خیمه زربفت سشاهوا
 آراسته است باز سلیمان نامدا

وان نستر نگر که بر اطلال کوه شست
 بالا کشید امن خود نارون بنان
 بردوش بر فکند و صنوبر دای سبز
 کلین چون عروس که آید بعد شوی
 بر جای قند ریزد از شبنم هوا
 مشاطه دارا بر رخس را بھر صبح
 بر روی نوعروس چمن بیدار گوشتن
 سرور وان بخدمت مانند بندگان
 شعلے شقایق هر دم بید و جید
 دوشیزگان باغ لبر چادر سفید
 باد صبا چو دایه دل سوز مهربان

بر پای کرده خیمه زر بفت شاهوار
 بلقیس وار بر لب چو شسته پاکه از
 کز نفیره پود دارد و از زر سرخ تار
 بکشد و غنچه و بر بته عهد یار
 بر برق او بکا و کم بجه چنار
 با صد صفا و ناز همی شوید از غبار
 مانند کید کیسوی خود کرده تار تار
 دامن فروزده بگر سخت و استوار
 شعل همی فروز و در گلستان هزار
 استاده اند بھر تماشا با نظار
 در یک زمان کنیز در جای و قرار

بل مثال داماد از شور و از خروش
 نشیده کوشش و هر دگر عشق زین
 کشت آتچان چمن بگلونی که غفلت
 چون بر کند چادر عصمت ز روی کل
 ناکه بهوش آمد و نهد یاد بر شبد
 کاهی بوجد آمد و خندید فاه
 زینگونه کوزه حالت آمد بسوگفت
 کفتم ببلبل ای تو چو من کیج و بی شو
 کفتم ببلبل ای تو چو من خسته و ضعیف
 آگاه کن ز سر خود ای عاشق حزن
 این خنده پیت در تو و این کج است

ای شیده

هر دم بشامد بجد مست و بی قرار
 سوری چنان ندیده دگر چشم ز کار
 مانده است گو کوبه مهدی اسکا
 بهوش کشت بلبل و افتاد مست و آ
 معشوقه را چو جان خود آورده در
 کاهی بدرد آمد و بگریست زار زار
 کو هر دم بوضع دگر داشت بانجا
 کفتم ببلبل ای تو چو من مست و بیقرار
 بیمار و در دیده و محزون تن زار
 این عاشق حزن که چو تو مانده و لقا
 این هر دو صد عجب بتواند است پاید

آهی کشید و گفت اگر عاشقچه مرا
 زمین و هر سیر و ست زمین کون پر غما
 کاندیس وصال سداق آوردیش
 نوشت همی چشاند و نشت همی دما
 کاهی برای وصل کنم خنده بجا
 تا بسکری بیاد فنا رفته برک کل
 خالی شود ز سبزه همی صبح بوستان
 ز افغان بجای من بنشینند در چمن
 از بیم زانغ و صدمه سر مایه مهر
 از گفتگوی بیل شوریده عین
 بنیادگریه کردم و او نینگر کرد

اگر نه ز رسم و آیین روزگار
 زمین آسمان سفسله و زمین چرخ کج
 وز بعد عیش چیدن گل نیز ز حسن خا
 یکس و بد زمانه بیایند از قضا
 کاهی بیاد بجز کنم ناله بی شمار
 تا بسکری خزان برسد از پی بهار
 از ساز و برک عور بمانند شاخا
 از آشیانه ام گسلانند پود و تار
 هر دم بدختر بجز نیرم چو سوسمار
 کوئی سمندری شدم اندر میان ما
 بر خاست از میان چمن ناله صد هرا

و شش و طیور سو یکسان جمله کرد ما
 در غصه و فوس بر احوال ما و
 تا که سر و شش عالم غییم ز روی مهر
 ذرات کانیات بر فضا اندامیک
 زین یک دو حرف روح فراتازه شد لم
 گفتیم که ام مهدی مهدی این حق

هر یک بگوشت بستند سو کو اار
 حیران و بات مانده مرا امر زمر کا
 آواز داد و گفت که برخیز و هوش را
 کاند نوید جلوه مهدی ز پرده را
 از جای خویش زود حتم سبند و ا
 گفتا که عین مقصد و مقصود کرد کا

گفتیم که ام مهدی مهدی امام ما
 گفتا که بهترین همه خلق رو رکا

وله اینصنا من افکاره رحمه الله

تا پرده حجاب کل از روی بر گرفت
 مانند جان عاشق بیدل بروی دست
 در باغ شور و ولولیل ز سر گرفت
 قمری بسوی سه و دو کربار بر گرفت

از فرسودین بچ اطراف کوه شست
 بستان کنار خانه چین شد آب و رنگ
 آورد از جواهر الوان قیسمت
 کوئی سخای حاتم طی با بھار بود
 تا بر کشید سوسن آرا ده تنغ یتر
 نرکس بسترن زبس از محرم نکست
 چون لاله دید کثرت کل و چمن کوه
 پائید گشت سر و زطلحات دی گشت
 هر دم ر عکس تاش کلکهای رخا رنگ
 آمد صبا با باغ سحر کاه تیر تیر
 همچون صفت که لیسے خود را کشید

تمثال نقش از پر طاوس زر گرفت
 ز پیرا که صد لہزار از ان صبح گرفت
 استاد و نو بھار بشاخ شجر گرفت
 کا شجار حمله برکت و نوا و ثمر گرفت
 رفسدق خویش نارون آید سپر گرفت
 از پای تابیر همه نقش نظر گرفت
 از جمله سپهر مرد موحّد حذر گرفت
 بر چشمه سار جای مثال خضر گرفت
 همچون خورنقی شد و رنگ گرفت
 صد گونه خط و شکل بر آب شمع گرفت
 سنبل نقش طبری را بر گرفت

بالای سدر و خمشه از مقدم صبا

یا اکه شاه جانبستان کن گرفت

اینها رحمه الله

سلطان نو بچار عصر اظهور یافت

اشجار باغ از نظر موسی بچار

بیل جو طفلکان بدستان شاخا

عیسے صفی بکلیسای کلبان

از نوای سیت وز اسکان جانفرا

در شاخه باکب پیا هوی مرغکان

کردند مرغکان دی از خاک سبز

از شیمه چمن از نطفه بجا

ز بس شکفت لاله سوری بکوه دشت

چشم چمن از مقدم سیکوش نور یافت

از برک و بار روشنی نخل طور یافت

احمد خوان همی شد و از غم مرور یافت

ابنیل خوان همی شد و از غم سرور یافت

داود در از فیض کلام زبور یافت

نور و ز ماه حالبت یوم النور یافت

باغ و چمن مهتد منقح صور یافت

آمد چمن بجنش و در دم شور یافت

کوئی محبان هر آنی این شور یافت

بُستان ز لطف همچو بستی شد اسکا
 از نظری محبت روز اسکان غلب
 در دل هوای نازده و در هوای یاف
 زان باده که در شب از چشم کس پر
 یاری که کرد و دسوی ظلمات حجاب
 دستی زلف دلبر و دستی حکام می
 من بنده راه میل بآنت و نه باین
 منت خدا یرا که ازین سر دو بار غم

هر گل ز آب و رنگ صفا نخل جور میست
 هر دل بچویش آمد و هر سرق شور یافت
 خود را ببرد و دین بجان نین و دور یافت
 از روشنی نهان تواند عبور یافت
 بتوان زدیده جای قدمهای مور یافت
 ای خوش کسی که این دور بر این حضور یافت
 زیرا که آن زوال گرفت این کسور یافت
 نازیده ام ز روی شهنشاه نور یافت

کریم با هم سلطان عصر و له اسینا من افکاره ناصر الدین و خلدای ملک

آمد آن فضل کز روی زمین خضر شود
 باغ همچون لعبان چین شود و از برک و بآ

روی پوش هر درختی و شیشه شتر شود
 باز همچون نوع و سانس غرقه در زور شود

بر فردر دین کھی خند دکی یزد و سرت
روی سندر خوان کج دوزیا تو تین سلب
راغ همچون نقش اخلیون بایدهفت کند
لار پنداری که از تاثیر باد و نوبها
یاسمین در منجیق از رغم فرو و خزان
چون پر حیرل کرد و از صفا اشجار باغ
چون فلک بر کوکب رخشان شود از لاله دشت

باد نوز و زمی کھی نقاش که بگر شود
کو شوار صیمران از دانه کو هر شود
باز بوقلمون صفت در کوزه دیگر شود
چون نور تفت اندر کوزه آوز شود
در میان گلستان مانند بن آرز شود
بید محبوب و صفت مانند شهر شود
شاخ سیلوف در او همچون خط محور شود

چون رخ شاه جهان کرد و در شکوفی بهار

وله شمشاد
کریش نام ناسم

کوفی از روز و در هر روز میگو تر شود

صفا ناصرتین شاه
یا مالک ایران ناصر الدین شاه

بنمود ابر از شکن کوه خوشین

اندر شکنج و حلقه او دایم نظم

چون جلد بستان چنار می شکن سکن

کوهی ز کوه رست همانا ز چشم من

دیدم نشسته بر درخش پیل ز نور

پس چنان شد از کرانه ها سون چو اردو

بارید آب و آتش سوزید از دکان

چون شیکاه جوهریان چیده شد نظم

آویخت از زمره خالص بروی بید

جوشید خون سجده از برک ماروان

شکوفه ریخت بر رخ کهسار بی طنب

نبیل پسید جمله چو کیوی مصطفی

همچون کهریارم و برشته بر کشم

تا لاله چون حسین علی غرق شد چون

ابر شبه مثال زمره نهایی شد

دیدم منتاده بر کشف دیو پس پل تن

بر شد همی دامن کردون چو اهرمن

افکند مهره های درخشنده از دهن

در دهم سزار حقه بیجا ده در چمن

مانند زلف و لبر لغا رسن رسن

پاشید نعل محرق از برک ماروان

ز کفار ریخت بر سر اشجار بی سخن

سر زدنقه بکیره چون موی بو احسن

شعری که صد عجب ساز نماید ز خوشتن

کلش پیچو شکر بانو بدریده برهن

از بسکه سود بر سر سر و سحر بدن

دایم برای پرورش بچکان باغ
 از بس گل است جمله گلستان چو تند
 بس لاله است کان چشمان بود طلا
 از بس کشید شاخ قرقفل سر از زمین
 باد صبا بر غم دل ریش عند لیب
 بکشود نافه سوی کاهستان چنان
 بفسق که خنده بکبان شعرون
 خلدی شد آشکار و جھانی زدود
 زاهد بکنند سحر و گرفت جامی

ریزد ز مهر از مهرستان خود لیل
 از بس در است کیمه بستان بود عدل
 بس سوسن است کوه شاپور شد من
 کردید جو یار سر اسر همه من
 یا از برای مجره کرد این چمن
 آورده مشک طاب بستان ختن ختن
 در صحن باغ مویه مرغان رود زن
 هر باطن از کدورت و هر قلب از وزن
 صوفی ز کج صومعه آمد بیای دن

نامی خورند و مست شوند و طرب کنند
 بر یاد شاه شیر شکار سپه شکن

وله ایمن رحمه الله

چو شیرشید جل را بود اندر چنک
ز سبز کان ز مردم نو دکتف غزل
ز من ز نقش یا حین بهبسا چایه
کلوی کبک دری با هزار کونیش ط
چو کو دکان بدستان سرو آموزد
بشاهفای کل سرخ عنذلیب ز شور
شعبدی است صبا در چمن که هر عت
کهی مناید در باغ آذر بر زین
نه خامه دارد و پرداخت صد هزاران
شکفته لاله به امان کو و پیدار

ز خون او شده ریخن ز چو شلیک
ز لاله معدن یا قوت کشته سینه رنگ
هو از عکس بساطین نگار خانه گنگ
چو مطربان نوالی بسی نواز و چنک
هزار رنگ ز آئین موسیقی تور رنگ
لبین بار بی بر کشید صد آهنگ
بگونه گونه صورتها می کنند نیز رنگ
کهی شاید در دشت دقترار شک
نه رنگ دارد و آیت صد هزاران رنگ
که سرخ جامه بر کرده اند لشکر رنگ

ز کجای

ز کجای

ز کجای

بحشم مردم نظاره برهسی مان
ز شاخ بید برآید بھر نفس سر برک

که سبز زار سپاهند و درون سبک
چو روزیجا از شفت شاه نشینند

وله ایضاً

باز چو فردوس کشت یکمیره دنیا
باز بالا بخت پست چه پسته
آنکه کل بست دست و دسته یگان
خادم نوروز پهن کرد به کلزار
چون عرفات جان بحسن و ملاح
موسی عصر ز کلبستان که اعجاز
عیسی وقت اند غنچکان که برادن
سکه برآید بکوه لانه خود رو

باغ ارم شد دوباره عرصه غمرا
ابر ز پستی برفت تیر سبالا
وان همه در بر درشته رسته بریا
سند پروزه کون صدره و دیا
کشت فروزان هزار چهره خورا
کرده نمایان زهر کفی بد صینا
کشته باد برهسی بنا طقه کویا
چون ظل یا قوت کشت پاره خارا

ز انبوی سبزه کس درست نداند	صحرا از کوه و کوهسار صحرا
باغ صفا یافت همچو عالم مینو	صحرا سرسبز شد چو معدین مینا
فاخر آمد بشاخسار به هو هو	گیاست در آمد کجوهسار بغوفا

ابر بحساری چو گفت ز او شمشیر	
ریخت بجزیرا هزار لوی لالا	

وله ایمن افکاره رحمه الله

صبا باغ و کرباره زرگری کند	بفرق دختر ز چادر زری کند
نشسته مادران کور باز اندر باغ	به بچکان خود از مهر مادر می کند
پناه دخترگانی همه برکت شب	لباس حله زویای صغری کند
ز جوهر زبان زردل غمین ز روح آشت	بباغ روز و شب از در خوشگویی کند
که دخترانش را چون کینه در باز آ	فروشد و همه عمر تاجری کند

دوان مار کفیده تبرک شاخ امان
 بط سفید چو غواص کوئی از پی در
 غراب مانا با صد هزار شوق و طرب
 سوار آید بر پشت مرکب چو بین

سبان معدن با قوت احمری کند
 بآب دریا هر دم شنادر می کند
 چو زنجیان بچمن کیمیاگری کند
 کلک و زراع سپید فام شاطری کند

زبان باغ کرمج شاه میخواند
 که باد بر پیش ز جعفری کند
 و له ایضا

صبا در بوستان باند صرافان زن شد
 بهر جا باغبانی بود حازن گشت در یکدم
 ز چهر و حسرت لیلی گل و بسیل کلبا نه
 ز سر تا پای زراع آمد سپیدان بهر باغ
 ز رخ برداشت ناکه خوشه ز برقع زرین

کنار چو سیاران طلا پرطل و خرمن شد
 ز کنج شایگان باغ چمن بکاره محرن شد
 کریبان چاک چو مجنون همانا تابد امن شد
 چو صاحب تمان با سوز باغ غنا و شیون شد
 مجرود و کلیک کویا بانوی ارمن شد

زهر تا کی عیان آید معجزه کف موی
 مکرانور چون منصور سیر بادا ناخجی زد
 وز آنجا چون سلاطون از پی دفع عمل در خم
 کنون لهای ندان چون دل کی در غیبت زد
 همی باید مسدح بگرفت چون رخ رشید اندر کف
 ازین متنی و ستوری لم بگرفت میا
 دلم مانند یمن از چاه افرا سیاه غم
 با آذی آذی از می کنم چون آذر بر زمین

زهر خاکی فروزان چند هزاران نخل امین شد
 که از عبرت معلی حمیش اندر دارا و ن شد
 بحکمت ابرینی در ریاضت رای روشن شد
 که چون یسار و شان بنای شوش دین شد
 که چون شیر نور می بروی نام و بر زن شد
 چو ابدالان حق سرت اندر کوی بر زن شد
 به چون می نهد از چاه مانند تهن شد
 که آذر باید م ناچار چون میاه و بهمن شد

نه آن آذر که آب اور منسرو و بشاند از سورش

بسان آذی که تیغ شش بر جان دشمن شد

و من و له ایضاً رحمہ اللہ

دین
 ازین

دین
 سر

نه روی تو اگر در مهستان آرد
 عاشقان را سبب خلعت زده اندر پیش است
 که بپذیرند و صدمه بار بجزر بگذرت
 هر کجا در کدزی ایشم خوبان غنجان
 دوستان نه لب بر سر دنان بخرند
 تار موی تو بدین روی تو تا متفق اند
 در دو چشمان تو هر کس بخرد میداند

جان دل حبله باین عید بفرمان آرد
 بسر تو که اگر در قدمت جان آرد
 جان بیاعی است که چون بفرمان آرد
 غاشیه مرکب تو از بن دندان آرد
 ناکهانت چونکه بلب دندان آرد
 هر که جمع است بجزر جای پشان آرد
 کز پی برون دل حلیت شیطان آرد

وله

مثلی راست ز ابروی تو به زمین نشود
 که ز شمشیر کج حضرت سلطان آرد

ایضاً

روزی برای عبرت آن سنکدل کج
 بگذشت و کرد موی پشان در زمان

تازی ز جسم خویش کشیدم بر بکداز
 کرد و دلم تنیدم بفرست هزار تار

در پیش او قیام و در دست و دامنش ترسم که من بمریم از حسرت رخت گفتا فدا شد نه چو تو خیل عاشقان گفتم بگو جواب شهیدان خوش را گفت آن خدا که کوسه زده من بجان کن	بگرفتم و بگفتم کی بی وفا کنار خونم بگردن تو بساند بر دور کار از نیت بلای نادک من در که شکار آخر چه گفتم خواهی در نزد کردگار تا بگری جمال خدا می خور و آشکار
یاری که فاشش کوس اما بحق همی زند باید کز و بشکوه روم نزد شهنشاه	
وله ایضاً من افکاره رحمه الله	
ای یار عزیز و مونس جانم زرد دل من تو خوب میدانی یکبار مرا بکش به آساینی	آگاه ز درد های پنهانم اما بکنش چاره میدانم کز هجر زیاده من هر اسانم

کین چسب که کرده قرین من
 ای مایه زندگی و امیدم
 ای زختم تو کشته عین آلام
 کز هر دلی بجان من بیدارم
 کز تیغ زنی سپر بیندازم
 من جز در تو دوری نمی بینم
 چشمم بر رخ تو باز شد جانا
 سر در گف و جان در آستین دارم

آتش زده بمغر مستخوانم
 ای اصل حیات و میوه جانم
 ای درد تو بوده اصل در مانم
 در محنت کنی غلام و در بانم
 در تیر زیت سر و سرودارم
 من غیر تو دیگر می بینم
 دل اند تو چگونگی باز بتانم
 تا هر چه کنی ز مهر فر مانم

در عید سعید حضرت سلطان

مانده کوه سفید و شتر با غم

اینها من افکار ره رَحْمَةُ اللهِ

ای دلبر هر جانی من عاشق هر جام
خوش در طلب و صلب خون درم جان دادم
دریست که از حضرت با سوره عجم
در سید که رویت بجز کجھی فت
در دایره مهرت چون نقطه رحمت
تا چند بیک خالت رحمی کن بر من ده
در کینه کمالش آهسته که نتوان زد

اندر بوسه دست بس الوه شنید ایم
خوش باشد که نمستی سر در قد مت سیام
شب تا بجز چون شمع خون از مژه بالام
زان لاف لا و یرت صد سله در پام
نه دست طلب دارم نه پای که باز آیم
یا ویده خود بستم یا حیرت بفرایم
نه دم که کمین دارم نه لاف که دایم

وله ایمن

ای آفتاب امید تا چند در سها بے
تا کی برای آبی لب تشنه در بیابان
بسیار سوخت جامم از آتش هوا

تا چند در حجابی تا چند در نقاب
از هر طرف دیدن بجانب سراج
آن حاصلی که دارم با خود دل کباب

هر سو نظر نمودم جزو چشم میفرود

از وصل بی نصیبم و ز هجر ناگزیرم

بس کوفتم در دلم با الله کوشش امید

خوش نشستی و غفلت خوش نشستی و حجاب

به چند احوالی ساقی بده سراب

اذن دخول نامه آخر هیچ باب

ما و طریق تسلیم ما و رضای جانان

نه چشم بر سوالی نه کوشش بر جواب

غم سخت در هجوم است تا و شراب و مستی

در کوی میفرودشان راهی اگر بجویی

نه شوق ختم است نه خوف و بیم و درخ

در سر اگر ترا هست سودای پای بوی

جانهای عاشقانه از غنیمت ناپیم

در عین بی زبانی صد گفتگوست در دل

تا و از بیم کجای از نیستی دوستی

مقصود را بیایی در پیخودی دوستی

آری کدای کوشش از هر دو فاری

در عاشقانه بیاموز جان از خاک پستی

هر که که میدهد باد بر سنباش شکستی

ای کاش از لطف نامادنی نشستی

<p>بمنظر جمالش تا چند خود پرستی چندیت جاها نه دایم هوا حیستی</p>	<p>در معرض کمالش تا چند یاوه کوئی ویریت غافلانه با غرور نارسختی</p>
<p>یکت لحظه از ندامت میگزلی بدندان یک ساعت از تاسف بر هم پال دستی</p>	
<p>در میان مردمان کج با وفا یک مرد زین رفیقان یک رفیق بهدم همدرد در دهنده دل پر درد و آه سرد نوبهاری و گلستانی و شاخ درود یکتن آشنه ن همتن در صف نورد ساربانان رانسانی از غبار و گرد طالبی امروز چون جسون صحرا کرد</p>	<p>در خرابات جهان در وی کشش با درد ایرینار از دل از پکسی ناکشمانه عاشقی در عاشقی بمعنی صادق گجاست بملل اشهر زمان دارم فغان نوبو این زمان در نزد م از مردی بخیر آینه در بیابان نازده سرگردان خدا را کردناری پای مرد از وصل لیل و دم</p>

باز کرد دل ز ماطسره طرار برود

سپل غمش زور کرد خانه بیکبار برود

چشمش از بصر قتل از مرده خنجر گرفت

رویش از نیکوئی آب روی گل بخت

نرکس فغان او باز زافسون کرک

رشته سبکست به زمار شد

هر کس مروانه وار از دل و از جان گشت

ترک سیراهی و کرد دست به پیکار برود

رونق نسیم بخت رنگ گل ناز برود

راه صد ساله را بر در حصار برود

ساعزمی مست و از کف میخوار برود

بر سر میدان عشق گوی ز اختیار برود

اول عشقش مرا بیدل و دیوانه کرد

آخر منصور و ارمست سوسیه دار برود

این غزل ایرنجی از منسوبان مشرقی است که بحیه

شریقه گفته است

دور و ز نادی ای یار نارینه برم
 چه جرم کرده ام ای سرود سیم اندام
 اگر بی باغ روم بر خست و کر بچمن
 اگر رقیب تو را منع کرده از بر من
 اگر ملطف نوازی و کر به قحط کشته
 بخشم اگر تو بمن صد هزار تیر زنی
 دلم تخم دوز لغت چنان گرفتار است
 شدم رضا که تو از کبر و ناز بر سر آه
 ز بخت بد گذرت هم بد مقام افتاد

ز دوری تو من آید و ست زار و خجلم
 که بی گناه بین کننده تو از نظرم
 ز فرقت کل رویت مدام دیده ترم
 مگو بمرم و پس حسرتت بگو ر بمرم
 نیاید از خم زلفت دل رمیده بمرم
 به پیش تیر بلای تو من بجان سپرم
 که باز گشت نباشد دگر ازین سفرم
 کذر کنی و بحیرت بقامتت بخرم
 که من ز بکشتن روی تو لذتی نبرم

اگر هلاکت مرا خواهی از برای خدا
 بنیان بروم و بگرچ کوزه جان سپرم

این غزل را مشرقی در جواب این بدیهی فرمود

رسید نامم و کردم ز فخر تاج سرم
اگر دور وز بود از کسار سر و بلند
کناه و جرم تو را نیست ز آنکه نور خدا
اگر بی باغ و چین دیده ترکی ویا
بی رقیب مرا مانع است و میخوانم
بقدر و لطف صفت کرده مرا بخدا
بدور روی تو جانم را بخشم چکار
منم اسپر تو ای صاحب کند بیا
بره که از مرا خوانی و میسدا نی
ز بخت سگوه کن جان من که در هت

هزار شکر که کردی از خوشن خرم
کنار جبهه چو قمری بتهال و پر م
بهر لباس در آید خوش است در نظر
که برق بجز تو یکبار ه سخت شک و تر م
بتیغ وصل تو پیوند از بن بر م
که با وجود تو از هر صفات بی اثر م
اشاره کن و جان من که را یگان پر م
ره غلط سپرای بخار نو سفر م
که صد هزار گنجان بود بر بکدر م
اسیر گشته و ده هوش و مات و بیخرم

تو را براحت خواهم پنج میا زم	و گرنه میکشمت هر سحر و جان برم
------------------------------	--------------------------------

وله ایضا رحمه الله

ای یار پدر مرده بیدم ز برایت	بنشین بغزایم که نه بینم بغزایت
آن درستیست تو که در نزد خدای	صد جان کرامتست برابر بهیاست
دل قطره خونست ندانی تو که چو	زان روز که با گریه شنیده است صدایت
زین پیش من گریه کرم مرده بخوانی	من گریه کنم هر چه بخوانی ز برایت
مار از فراق تو در صبر و تحمل	بر جای مانده است کوه است خدایت

جانا اگر این جان ز تن خسته نرفته
رفتی و امانت بود از بصر فدایت

اعیننا من افکاره رحمه الله

بیا در وی تو شبها که چشم من ببار است	جال ماه بدل تا صبح دم سار است
--------------------------------------	-------------------------------

شود که پیش تو از جسم من خون آید
 بدان امید که دیگر وصال کل بود
 همیشه دست دعا سوی آسمان دارد
 ترا بحق خدا در کنار می بینم
 رخ نیاز بر بی نیاز از آن دارم

همیشه جان بخداوند خویش در راز است
 چون عهد لب دل میو آبا و ازیست
 بدو منم در مستجاب چون بار است
 که کبک عاقبت صید چکل بار است
 که این نیاز مرا عاقبت بهر نار است

وله

ازین بلا بجا بختی نخواهد مرد
 که در برابر هر سوزشی یقین نار است

ایضاً

من چو کم چون دارم فکر دیگر غیر دوست
 هر که خواهد بشنود من با کت مستی میزنم
 دیده در سیر است روز و شب بگرداگرد من
 کو بیابان کاف دل راز و دهر امتحان

گر کشندم بار ما چون کوه از مغرب است
 در دو عالم نیست منظور سحای مهر دوست
 روی سگوشش بگرداگرد دنیا و بر دوست
 تا پستی چون پای از مهر جانان تو دوست

عاشقان یار را در گردن جسع آورید	تا گویم کیش من آیین من دوی نکوست
---------------------------------	----------------------------------

خضم کمر مار اسبکت غم کند سر کوته	
جمله اعضا یم لبان بار اندر جستجو است	

ای صبا من افکاره رحمه الله

ای صبا چاره بر غمگاران	الهی سیتے بر خاک ران
خداوند احق آنکه داینے	بدو کام دل میدهد واران
درختان تبه برک و خشک یک من	خزان بر من بعالم شد بهاران
دل من در قفس تاس کے بماند	و کمر مرغان بفرق شاخاران
ز سوز عشق هر دم هو زمان است	ز هر سو بستی از شاخ چاران
همه اطراف دشت از لاله و گل	چو صحرای صفتن شد مشکباران
بقیة ماند هیچون عاشق زان	خمیده قد کنار جو یاران

درخت سرو همچون قامت یار
 شکوفه از برای سروستان
 ز بس پر سبزه شد اطراف صحرا
 بفصلی این چنین دایم غنیم
 همه کلکها بود در چشم من خار
 کسی کو داد دل بر لاله رویان
 الهی شرفی امیدوار است

خرامان در میان مرغزاران
 درم زن کشته چون گل عیاران
 ز مرد فام شد سم شکاران
 همه روزه بمثل سوکواران
 ز دوری جال کلفنداران
 حراش باد سیر لاله زاران
 رسان از رحمت یاران یاران

وله ایستار حمت الله

آید روزی دلا که یار تو آید
 خاک شواربستی بر بکدر دست
 کشته خود را بر و بدار در آید

خرم و خندان ز در کنار تو آید
 تا ز تغافل چه کند از تو آید
 تا بجا شای پای از تو آید

ما و منی را ازین میانه برانداز رو به یار صفا و صدق که آخر در دنفراق تو بلکه عین صلا ایدل پرمرده شاد باش و بنغم	ماز میان یار در کنار تو آید رهگذر یار در دیار تو آید وصل کل از اجر ختم خار تو آید باغ شود سبز چون بهار تو آید
شرقی از بهر خاطر تو نیاید بگردل زار سست را تو آید	
ایمن من افکار ره رجمه الله	
ماز عدم در وجود یار پرست آیدم کشف حجاب از نظر گشت بدیدیم دوست ماز می صاف عشق رنزد و تسلیم بر فقی از رخ فکمه و آله و شیداشدیم	جان ز برای نثار بر سر دست آیدم چون ز سرشتی روی بهیست آیدم ماز شراب طهور مست است آیدم عقل سیکبار رفت عاشق مست آیدم

کیش معان زه شد دل زغم ازاده شد

خیر و برن پرو بال تا سوی عرس خدا

تا بخرابات عشق با ده پرست آمدم

نانه در این خاک دان بھر شست آمدم

ای دل اگر عا شقی بار دیگر باز کوی

ما ز عدم دور و جو دیار پرست آمدم

و منہ ایضاً رَحْمَةُ اللهِ

ما سالک کم زن خرابایم

افسوس کرد می پرست و او یاشم

دردی کش و باد و نوش و غلام

پیوسته به بندگی رهبا یم

بی پا و سران کوی جاننیم

خرپیه معان کسی نمیدانم

فی مرد عتاید و عبادایم

زحمت کش و محرم شرابایم

فی مردم مسجد و مناجایم

همواره بکیش غری و لایم

یکباره برون ز رسم عادیام

ایستاده و چشم بر آشیانم

مار و قمر گشتان بیا م لاهوتیم

کی بسته قید این مقاماتیم

ما یکسره عاشقان آن روییم

ما یکدل طالبان آن ذاتیم

ایستادن من افکاره رحمه الله

نیم شب شمع ز دوشعله زمان پیدا شد

عقل در سلسله زلف تو چون مجنون گشت

چون بلال شب عید رمضان ابروی با

نرگس مست تو چون نسیم کشود از گلزار

خط آرد و بس که از خط تو سودائی بود

ساقیا خیر که دوران نسیم و رنج گشت

زاهدان خوشن دل بحیر بشراب فردا

جان عشاقی چو پروانه بی پروا شد

دل بچین شکنش تا زان چون لیلی شد

شد نمودار و بجز بوم و بری عو غا شد

خوب بر حال خندان رخ مایا شد

که سرماز بهوس بر سر آن سودا شد

دور بادست تو و سالتکن یلما شد

چند چون طفل توان منظر مندا شد

خاک آلوده میخساند از امروزی ما

خز یک قطره خون پیش خود هدیل ما

طوطیانی است که در چشم و صد حور است

بخر اکنون که بیک ساغری میاشد

وله ایمن

دوش فصول عقل است به سجانه یافتم

سجده ز کف کفتم درم از صومعه چون شنیدم

مغسچکان ما هر وصف زده و در آیین

دل بهوای لغزان خواست بسوی صین و

مطرب در نوای نی کوئی نکسته سرود

مست و خراب نیمه شب طلپش روشن شدیم

راهنمای عشق را یار یکانه یافتم

از پی جستجو دوان در معنای یافتم

پیر شراب خوار است بشانه یافتم

تا فلهای جان و دل حبه روانه یافتم

خز قد زده و زانده سیله فسانه یافتم

گفت کسی که دوست را من خانه یافتم

نمات علی
یوسفیان
دانه

پای طلب شخم اندر یس استماع این

بهر تدارک کوشه خوب بهانه یافتم

بار اندر برم بار از بختی چون یافتم
 در ازل افتاد و جان عکسی از انوار دات
 چون دلم شد حقه سر حقیقت نخست
 تنب با آورد بوی نازان چین رفت
 عکس آن بلی صفت افتاد اندر کوه دشت
 بس فکاه گشته خونین کفن از هر طرف
 جان بجان در رساندم او شد من شد
 چون شدم غواص در بای عشق از هر صد

چون باز لال کدم از چه و چون یستم
 اصل عکس اندر یک است مضمون یستم
 عاشق و معشوق یک حقه معجون یستم
 آهوی دشت خمار در جگر خون یستم
 کوه و دشت از عشق او یکبار همچون یستم
 خاک کوی دوست هم رنگ طبر خون یستم
 پس جو از ما و من یکبار هر دو یستم
 جیب و دامن را همی پر در کنون یستم

هر چه آید بر من از کرد و نذر مژگانه

ز آنکه هر یک را من از دوا را می کرد و نذر

وله ایست من افکاره

ما در ازل بمیکده حمار آمدیم
 ما جز پرستش رخ جانان و در جان
 در نیست بوده ایم بستی فتاده ایم
 چون ذره پر زمان بهوای حال یا
 از بھر آنکه روی تو در پرده شد نشان
 چون جلوه کرد حسن تو در طلعت بیان
 تا زلف بر جمال تو چین و شکن گرفت
 چون در میان جود تو دیدیم نقطه نشان

سر مست باده در طلب یار آمدیم
 کاری نداشتیم و در اینکار آمدیم
 در پرده بوده ایم و بیار آمدیم
 از نور آفتاب پدیدار آمدیم
 با آه پرده سوز شرر بار آمدیم
 یک سر میان بسته بر تار آمدیم
 ما در شکنج حلقه گرفتار آمدیم
 اندر کنار دایره کردار آمدیم

چون نور عشق در دل یافت و داندل

با مشرقی مشرق انوار آمدیم

وله ایضا من افکاره رجمه

رومی جانان یکرمان از دیده شهرت آفتاب روی او پر تو سکن عالم گرفت آفتاب ماه و دیگر اختران آسمان که حروف هر کتابی طالبی در جان بخر هر که در طور دل آید پای کوشش بکشد تا که فتم جامی از دست بخار ماه و	لیک چشم حس کس اطاقت آن نیست از چه چون خفاش باشم دیده من کو نیست همچو حسن روی جان و جهان شهرت نیست حرفی که ز وفا در لوح جان منظور نیست همچو موسی راه پیمای مقام طور نیست دل رستی در خیال سبیل و عورت نیست	
وله	ستم آما از یحی اکبر نبود میتم ست روی یار را حاجت می اکبر نیست	ایضا
جمال یار زورات کاینات عیان چو حسن روی تو مستور بود زاران کسی و نقطه اندر میان باند ه مقیم	با و همی نخرانم من او بمن بخران پس از چه رو من بجا که شته ام حیران کسی چو پر کار هستم همیشه سرگردان	

چو تو منی تحقیقت چرا بفرست اگر رخ تو میخواست جلوه گر باشد چون عکس روی ترا در میان جان دیدم	ز چشم خویش نمانی جمال خود پنهان چرا همی برد آید بصورت و گران کنون همی بخرم هفت عکس را با جان	
	بیا بیا تماشای یار خویش کن ز شد و قامت این رخسار طلعت	
این غزل را مشرفی امی محبوب العارفین میرزا عبد الرحیم سنبل نوشتاده		
ای خدا اندر جمال تو خشن اکه اندر دل دو دور جذب عشق صورت حق جز باستان ظهور باز از باستان باستان فرشت	عکس او از آینه رویت عیان من ترا ایدوست پندارم همان نست که مخفی است در کون مکان چون سها با نور خورشید آسمان	

کر سہیل استی ولی همچون قر
فی غلط کھم کہ ماہ و مہر تو
من حسیت خواہم از عین کمال
تاز تو لبیک آید سوئے
ہاں نہ پنداری کہ حق بینستم
در جہاںات معانی روز و شب

نور تو روشن کند در شب جان
از یقین راہ است تا شہر کمان
باستما اسم آرم بر زبان
بہر آن لبیک سازم وقف جان
مست حتم مست حتم ای جوان
سر کرانم سر کرانم سر کران

شرقی اسرار پھانی کھت

آفتاب از چشم کس بنود عیان

این غزل را سہیل فرمودہ

قر توئی شکر توئی از ہمہ خوب تر توئی

کر ہمہ عین کثرت اندوخت ما سجا توئی

شاخ درخت عشق را میوہ توئی تر توئی

کر ہمہ اصل ظلمت اندوخت توئی سحر توئی

بخیبر اند

بیخبر اند عاقلان خبر کجا و غافلان

نیست ز ذات کراثر در نظر حجابیان

دوست اگر چه روی خود کرد چشم مانها

ز نام ز آینه دلم پاک نموده مقلم

آنکه کوی عایشه راه کداز میکند

در سر جسم و جان دل عشق توئی روان

هر که خبر طلب کند خبر توئی خبر توئی

هر چه نگاه میکنم اثر توئی اثر توئی

هم بحال دوست رود لبر و جلوه کرد توئی

در همه جا نظر کنم روی توئی نظر توئی

راه غلط چو برار و در راه توئی گذر توئی

و هم توئی کمان توئی بوک توئی کمر توئی

بلکه نیل از صفا مشرقی بجز کعب

که هم کجاست هم بری سفر توئی حصر توئی

وله ایستاسن افکاره رحمه الله

در عین غم و رنج دلی ریش ندارم

من در غم او سینه خود را خراشتم

با دوست شکایت ز کم و بیش ندارم

در بجزش باک از غم و تشویش ندارم

دیگر پس ازین خود را درویش ندارم
 آئینه بجز روی تو در پیش ندارم
 دیگر همه عمر سرخویش ندارم
 ایدون همه دایند خرابینش ندارم
 زیرا که دل عاقبت اندیش ندارم

در عین بلا کر زخم از چون و سپردم
 تا جلوه گر آمد رخت اندر همه آشیان
 چون در سر بازار رخ خوب تو دیدم
 من مرد خراباتی معشوق پرستم
 سر مست بجز راه خرابات پیویم

و من ایضا

پرده ز رخ بپسند بر سر بازار شد
 بھر پرستند کی باز بزار شد
 هر تماشای عام جلوه کرد ار شد
 بر سر دار این زمان کاشف اسرار شد
 دوست نمودار بود یار پدیدار شد

بر صفت کانیات یار نمودار شد
 دیدم در سونمات خود شده لات و مانت
 بانگ انا متحی شیند از دل هر ذره
 جان بر جانان رسید جام ابد نوش کرد
 دیده حق من من در همه جا بگوشیت

ذات علی جلوه کرد فاش ز نور وجود

هر که در انکار بود باز بافت ترا شد

و ه که رخت دم بدیم جلوه دیگر کند

که میر عشاق بود که قدم یار شد

وله ایضاً من افکاره رحمه الله

یار بی پرده بصر کوچه و کوچه بنیم

تا جمعی حبله جهان در دل من نقش گرفت

لب لعل تو بصر ساغر می می کنم

بس که رویت همه جا جلوه گری کرد شاعرا

گاه بکیر و وجهان را همه اومی دایم

کافر من بحقیقت بدو کون از بدوینک

هر زمان از دهانش صوت دیگر می شنوم

کوچه و کوچه بحقیقت همه اومی بنیم

بار در حبله و هم حبله در اومی بنیم

عکس روی تو ز هر جام و سبوی بنیم

همه ساعت همه جا را همه اومی بنیم

گاه بکیر و وجهان را همه اومی بنیم

که بجز از بصر بکیر مومی بنیم

لیک یک سر همه از دست مومی بنیم

و من رخصاً

از خوشتر بگذرم که ملولم ز خوشتن	کو باده که باز در دلم مرا ز من
سر خوش برون بوم ز زندان اسیر من	کو ساعری ز ساقی باقی که یکرمان
یکدم مرا خلاص از اینجای پرفتن	کرکیت اشاره زابروی دلدار ما کند
کین یوسف تو هست کرفا جستن	ایجان بگو نه ز دلین ساوشتی بگو
آخردمی حجاب ازین چهره برکن	ماکی منی و مای تو باشد حجاب او
تا جان شود میقیم وی از زلف پرکن	تا دل شود میقیم از آن چشم نشسته جو

جان در شکنج زلف چو مای گرفت یار

آدینش بیک سر سودر چه ذوقن

وله ایچینا من افکاره رحمه الله

اگر نه چشم تو خورد است می خراب چر است	اگر نه روحی دید است دل کباب چر است
---------------------------------------	------------------------------------

اگر نه زلف تو دارد هوای کردن من
 چو هست روی تو در کاینات فاش عیان
 تو جان حمله جبهانی جان تو را جوید
 چو ناخته تو فی لکراست در کف تو
 مذاکسند چو غوغا خودی خن دایم
 چو خود کنی همه را در د کون از بد و نیک

کمند و از همیشه سحر و تاب چراست
 ز کی کفان کنی آن در اقبال چراست
 چو تو مقیم دلی دل در اضطراب چراست
 بجز کشتی مردم در انقلاب چراست
 برده کانت پس ای جان جن جناب چراست
 بخلق عاثر نکیت این عتاب چراست

وله

هر آنچه روز ازل گفتیم همان کردم
 ز مشرقی تو چه خوابی اینجا چراست

ایضا

صد شکر خدا را که مقصود رسیدیم
 بیایید و ببینید که مارا چه رسیده
 اهل این نزهستان بجایند ندانم

و خلوت خایه صبح جانانه بدیدیم
 همه مست و خماریم و طلبکار رسیدیم
 خمار می نشکستیم و شرابی نخشیدیم

بود صبح و بیاید و بیاید سر آب

نه ما اهل شعوریم همه عاشق عوریم

گرفتیم و گرفتیم کمی جام لبالب

کشیدیم شراب بے چو دیوانه مست

بر این کشته بی آب و کر آب فشانیم

زهر قال و زهر قیل گرفتیم کناره

نمانیم نمانیم در این شھر کیا نم

فرمانده بدم دوش در اینجا طبعیت

بجستیم و بجستیم کمی راه پس آگه

که آواز مؤذن ز لب بام شنیدیم

که آن حسنه بدادیم و می عشق خریدیم

ز کف ساقی باقی بیکبار کشیدیم

ز دل ناله کشیدیم تن جامه دریدیم

بدین قالب بی روح و کر روح دیدیم

زهر قید و زهر بند بصدید دیدیم

نه جوای می مرادیم نه خوانمان مریدیم

دو صد شکر که امروز ازین حال جمیدیم

بجستیم و بجستیم ز زمان دویدیم

نمانیم نمانیم در این جای که سنگ

شکستیم شکستیم قفس را و پریدیم

قطره بدم در صفت کوهر شدند شدم

آب حیات ابدی از کف ساقی شدم

چون گل پر مرده بدم خسته دل مرده ام

گفت برو شیر نه لایق ز بخیر نه

گفت برو عور نه از همه جا دور نه

گفت برو پرتو کو آن پر بافت تو کو

گفت برو راز نه خسته و بیمار نه

گفت تو صیاد نه کال استاد نه

گفت جهان را سهکی پر خ و قلمکرا ^{محکم}

گفت تو چون کوی منی در جسم هر کوی

چون بود آمده ام بود و نبود آمده ام

از بن دریای غم سوی تو آمیخته شدم

خورد و مانست خضر باقی و پاینده شدم

سگر که انیک بوسه رخ و وحده شدم

رفتم و چون شیر شدم سلسله بند شدم

دور شدم عور شدم فارغ ازین نده شدم

با پرو با بال شدم پرزن و ترنده شدم

رفتم و بیمار شدم خسته و انکده شدم

رفتم و صیاد شدم شیر فرینده شدم

شاه نیم ماه نیم مهر در خشنده شدم

کوی نیم موی نیم مسکت پراکنده شدم

بهر سجود آمده ام امر تو را پسندیده شدم

<p>سگر کند مرد حسن را چون شدم از اهل فدا سگر کند سگر دلم کز روی تو دیم الم سگر کن ای جان ای سرویشل شهن سگر کن ای رویا کز همه بر دیم صنیا دوره بدم هوشدم نار بدم نور شدم برز بر تخت بدم ظالم و دل سخت بدم</p>	<p>گشت یغت چو شدم مرده بدم زنده شدم از می تو مست شدم از طرب بکنده شدم روی تو بیننده شدم سر تو داننده شدم مهر تو جوینده شدم سوی تو پسندنده شدم با طرب شور شدم هر تاننده شدم مسکری بخت بدم عزیز پذیرنده شدم</p>
	<p>خانه یار استم بھر تو بر خاستم تا تو قدم رنج کنی از همه دل کنده شدم</p>
<p>وله ایستامین نتایج افکاره</p>	
<p>باز آدم نامرک را بر خوشتر آسان کنم باز آدم با صد وفادارین تسلیم و رضا</p>	<p>این کو سفید خسته را یکبار کی قربان کنم تا جان با خود برده را تسلیم آسان کنم</p>
<p>باز آدم</p>	

باز آیدم تا بچو سبیل روز و شب

باز آیدم ای عاشقان اندر سر بازار جان

باز آیدم باز آیدم تا شمع حال خویش را

باز آیدم محزون صفت اندر طریق معرفت

باز آیدم باز آیدم تا چون غلامان روز و شب

از دولت دیدار گل صد سوره کجاست

تا از برای شتری این مرغ را از زبان کجاست

چندان بگویم تا تو میان دیده ات گریبان کجاست

تا در سر کوی فاخته در او گریبان کجاست

هم چشم بر حکمت نه هم کوشش بر فرمان کجاست

باز آیدم باز آیدم تا با تو اندر حلقه

مانند مرغ باب زدن تن ابرو بر میان کجاست

وله ایستاسن افکاره رحمته

شما یید شما یید که در دیده عیاش

در آید بر این بار که بن از رویت

همیند همیند همی سیند همی سیند

بتابید بتابید که انوار جبین

بر آید در این بار که منصور زان

همانند همانند همی سیند همانند

سید چنید چنید چنید
 بید محسبید که برین وقت صبح است
 رید سبوا بسیارید که و ما
 در شبید خروشید که هنگام خروش است
 رید بکیرید کی خبر عباد ده
 و شید بنوشید دگر باره شراب
 و مرغان خوش آواز در آید پرواز
 شورید بشورید که میخواره و مستید
 عقید نه عقید تماثل همه عقید
 لعل عقل کی عشق کی جسم کی جان
 میرید پیرید چو طوطی ز قفسها

چایید چایید چایید چایید
 ز خانه سوی میخانه همه رخت کشاید
 شایان شتابان سوی خمخانه دواید
 بکوشید بکوشید که بی بھر و نمایید
 بنوشید بنوشید بیاران بچشید
 بچوشید بچوشید که چون بحر کراشید
 بگردشت و بگرد کوچه در بند مگاشید
 چو دیوانه سرمست کریبان بدراشید
 نه جمید نه جمید شما حمید رواید
 کوی دست کوی شست کوی نیر و بکاشید
 نمایید در اینجا که نه از گلشن جاشید

شما سید که بر اوج سما دایره کوید

شما سید که بر بام فلک طبل زنید

وله ایضاً رحمه الله

بهار آمد بهار آمد بهار چون بخارا آمد

بتی آمد بتی آمد عجایب العبتی آمد

شمس آمد شمس آمد مهم آمد مهم آمد

نداغم کی میر آمد ز پرده کی بر آمد

کھنکھی اندر یمن آمد کھنکھی اندر یمن آمد

کمی مسکفت ای یاران کنون عیار یار آمد

کمی مسکفت شاه آمد کمی مسکفت شاه آمد

کمی مسکفت هور آمد کمی مسکفت نورا آمد

نکار چون بهار آمد نکار آمد بهار آمد

بکامم شرتی آمد که لعاش قند بار آمد

شمن در برم آمد مدمن در کنار آمد

نداغم کی دلم را برد و کی طرار وار آمد

یمنیم کستان آمد یمنیم لاله زار آمد

کمی مسکفت ایستان نکار هوشیار آمد

نکار عذر خواه آمد نکار بر و بار آمد

زمان شار و شور آمد زمان کار و بار آمد

همان آمد همین آمد چنان آمد چنین آمد
 الا ای آهوی وحشی کجائی اندرین صحرا
 پیش آمد پیش آمد پیشان مقیم آمد
 بیاساتی بیاساتی بیادوان می باشد
 دوا آمد دوا آمد به پیماران شفا آمد
 ثبات اندر ثبات اندر ثبات اندر ثبات

قرن سوی قرین آمد ز غربت در دیار آمد
 بیابن کبریا بیکر که آن میر شکار آمد
 قرارش استوار آمد وصالش یادار آمد
 که چاره درد هر چاره جام عفتار آمد
 چو آن آب بقا آمد هستی اعتبار آمد
 قرار اندر قرار اندر قرار اندر قرار آمد

بجه که مریست ای شایکی و له ای صفت فی التبریع پیچید و پیچید و پیچید

مستان همه در خواب و خمار اندر این بزم
 دست تو بساغر بود و پای تو در قفن
 در ده هله یک ساغرستانه بستان
 چون یک دوسه رداست کدر کا دیوانه

بر کن مدام همه کان بونی ارین می
 چشم تو باقی بود و کوشش تو بانی
 تا پاک غمناستان کجی از رک واپری
 تا میگری دستدایم کنی طری

در خلوت خالصی و بجزین می مشوق

رو در چمن دوست که دی را و ندارد

زین محابس کاشان بچنان خست صحرا

که بوسه سپیدی زن که جام سپاس

ر سوا نخری هر چمنی را که د

وقت که تاروی کنی زی چمن رب

وله ایضا رحمه الله

دلبر نازک بدنی دل بد و صد نازک

جام پر از زهر بود در کف تو می بخورم

چاکت و چالاک منم مثل تو دیگر بود

کاسه بری کوزه بری جامه بری موزه بر

مرد قماربستی با ده هسی می طلب

میگرم هم نفست کسوت دیگر طلبی

چون برخت میگرم یا ملیت میگذرم

سخت دلی دست کشی جور کنی پرده در

ساخته بر لعل بود در کف من می بخور

چونکه بجانی بری هر چه بود پاک بر

جام بری طشت بری سبزی کیه بر

سنگ دل جور کنی دل شکن جان سحر

که بیاس ملک می که بیاس بشر

هم قمر اندر قمری هم شکر اندر شکر

<p>صد سر اگر بود مرا بهر شمار قدیمت ایجان نویسد مشو عاقبت یار تو مست هوای تو بدم محو لقای تو شدم با خبر از خوشی تنی عاشقی و با خبری ما ز میان محو شود چون تو بجا جای کنی من تو چون در بحر غم غمیر تو ناید منظر من شدم مست تو ام که بخطا کام غم</p>	<p>نیست مرا نیست لایق پای تو میر که همه در بسته شود باز کشانید در سوی تو پرواز کنم کرد بی بال و پر بخیری از همه جا ما که ز خود با خبری من زمیان کد زم چون تو بمن در کنی یکسره خود میسگری چون تو بمن در کنی هست مهارم بکف پیش رو را بهر</p>
	<p>من ز تو کی دور سوم کرد و جهان سیر کنم در حضم در حضری در سفرم در سفری</p>
<p>اینها من افکاره ر حمله الله</p>	
<p>چو رفت عاریتی ز بختان بدر بدم</p>	<p>بقا هستی ز بقا را دایم بختان هر دم</p>

بی غریب بدم زمین دیار پر غوغا	دو بازه رخت سوی شهر خوشتن بدم
رهیدم از شر انتظار چون فحم	ببات زندگی آمد بکار چون مردم
کسی بهوش نه پند مرا در این عالم	چو ساغری ز کف ساقی اهل خوردم
چنان شدم ز خرابی که درسم افتادم	ز پنجدی سرد تن از شماره کم کردم
گرفت شعله روی من ضیا از ماه	چو عکس با ده بتابید بر رخ زردم
ببر دانه و غم رخت از دلم پروان	هزار رحمت بر ساقی جوان مردم

وله ایضاً

کر هوا در کار تان چشم حد مپا کند	مشت خاکی بر زیند از خشم بر روی
کر نوا کوید نوا بونی کنید اندر جبهان	رغم او جوید و پر سید از جهان مپوان
بت اگر کوید صدم کوید گویند از صند	نفس اگر خواهد منم باشد از خدا
من نمیدانم کیم مان ای پسر مرست شو	تا به پنی آنچه باید دید در صبح و سوا

ایضا من افکاره رخنه

سخن نوحیت با هر چه نزار چو خستمارم
 ز تو خسترم و ز شدیم ز تو شاد و دردم
 ز تو در کم و فزونم ز نه کفتم و شنودم
 پی ترک عشق کفتم که هزار عهد و پیمان
 من مست بی سرو پای سرو پای را ندانم
 به بیسوا و عورم به مستم و بشورم
 همه جام و شل نوشم همه سر عشق پوشم
 به خوان کبوشش تلقین بیکر بغیر و مکن
 چه قیام و چه قعودم چه کوع و چه سجودم
 من اگر چه هست و کیم ز حساب سر نهجم

شناستم این را که غریب این ديارم
 ز تو است حل و عقدم ز تو است پودارم
 ز تو است هست و بودم ز تو است کار دارم
 نه بوی پی بندم نه بخت استوارم
 تو بگو که چیست عالم تو بگو که هر چه کارم
 به عا شق شغورم به معرفت شعارم
 همه نقش عشق بندم همه تخم مهر کارم
 که بنا خن مشیت سر خوشین بخارم
 بخیال ابروان تو نماز می کند ارم
 ز تو است امانت ای بن بویار در پیم

بده هر چه گفتیم راز به پیش کس نختیم	بده هر چه دادیم باز بسوی تو بدارم
بیان بحسب هجران شده ام شناور بجان	بجان شست قدرت میان در ان بکارم
دو هزار بار کفتم بدل ای غریب ساده	بکشای پای همت بجزیر ازین حصارم
تن من بخمار جان شد همه کس همانان شد	آفتابیان و بستان بسراستین غبارم
منم آن حسین منصور که راز یار گویم	سر دار چون بر آیم بوصول پایدارم

چه حدیث وصل خوانم بحواب من بگوید
سک لکت کی تواند برسد بر آن بکارم

وله ایمناسن افکاره رحمه الله

باز دل از من ربود و لب بر غیار من	هوش مرا برد باز آن شه بهیار من
باز دگر شاه عشق خیمه و خر که کشود	نزل و ماوی نمود بر دل افکار من
چون بکارم کرم بکارم گرفت	زد و یا بخایرد و لب بر طار من

باز ذکر شب رسید رنج و تعب و ریه
 باز ذکر چو شش است باز ذکر گوش است
 باز ذکر آتش است بر دل و جام و خنان
 جام حبه بان پین مچین زخم آمد بر دین
 جمله جهان مست شد میر و بید شد
 جان سخندان من ای کل حسندان من
 زنده کئی بود و رفت نوبت نفس رسید
 کار بزللفا و فنا و زلف خم اندر خم است
 عاشق و مستانه ام بیدل اوقانه ام

باز ذکر شب رسید بر تن بیمار من
 باز ذکر شورش است بر سر بازار من
 باز ذکر شد عیان مخزن اسرار من
 عکس بتابید باز بر دور و دیوار من
 روز و شب افتاد دست بر درخمار من
 ای مه سیمار من جعفر طیار من
 زنده کنند مرده را مردن این بار من
 کار کنون در رسم است تا چه شود کار من
 چون زمیان کم شد مخرق و دستار من

زهره ز چرخ اوقانه ماه سلج اوقانه

کر بر سر بر سما شورش کفتار من

و منه ایچنا رحمة الله

یکی از سلسله بازه پرستان توام	بلداید و ست من از جمله ستان توام
ز آنکه اید و نیشل من سرستان توام	تو به ستان نتوانی ندی راه مرا
دیر شد ویر که جوینده و خواهان توام	یک زمانی ز سر مهر و وفا بن باش
جای ده جای که من یک شه مهمان توام	یک شب این عاشق دیوانه از آن کوی مرا
چاکر آن قد چون سه و خرامان توام	بنده آن رخ مانند مه چار دهم
بسته زلف به تار پریشان توام	خسته ز کس بیمار فریبده تو
طالب جری از چشمه حیوان توام	تا شوم همچو خضر با سیه و پاینده عشق
بال و پر خسته در چا و زنگدان توام	تا چون پروانه بروی نوشدم در طیران
ماز در مصر و لایت شه خویشان توام	تا سر زلف درازت کشدم زین چاک
کز وفا کوز چو یعقوب بکجان توام	بوی سیرانی اید و ست من باریست

که بوصلت برسم دامت از کف ندیم	رینهارتی تو و دست بدامان تو ام
گاه معشوق و کوی عاشق و که خصم و قریب	گاه پروانه و که شمع شبستان تو ام
که همایم کنی و طایر میمون قدم	گاه بوم کس و شوم بویان تو ام
گاه چو کان کینسم گاه مرا کوی کینه	گاه دست تو و اسب تو و میدان تو ام
گاه دورم کنی و گاه شوم باو تیرین	که بکویان تو و گاه بدیوان تو ام

هین ترجیع سپرد از و سر پایا بر کو
صفت حسن رخ دلبر زیبا بر کو

وله ایضاً فی التمریج

با من از سبزه و سجاد و طاعات ملا	قصه جام بسم و حمر صفایا بر کو
از خم و رطل و سبزه کو و از آن باده با	از کف ساقی و از ساغر میا بر کو
ساغری از کف جانانه در آنجا و درش	شمه زان می و پیمان در آنجا بر کو

تا که یکانه بخرد و خبر از عالم بر
 دم ازین عالم سُغلی چو زنی بامست
 صفت زلف و رخس از من بویا پرس
 قوی از آوز و بن آرزو کل زار بسیار
 نور رخ جلوه کنان بود و بیزار و جو
 هر کسی را بدل از دوست تمامی دگر
 سخن دوست بھر جای که آری بزبان
 راز معشوق با هسته کوبا عشاق
 ما و من در ره مقصود ز احوال نیست

سخنی چند تو از طرز معنی بار کو
 مرد بالا سئو و از عالم بالا بر کو
 روز سوار ه قرین شب پیدا بر کو
 فضلی از موسی و آن نور تجلی بر کو
 آن کسی را که یسار تماشای بر کو
 آن دلی را که در او نیست تنای بر کو
 بمن دل شده و اله شیدا بر کو
 خیر با شور و شرو ناله و غوغا بر کو
 من که و ما کجاست ترک من و ما بر کو

به ترجیع بیاد که حسد اپیم همه

دانش عشق تو سوزان و کیا یم همه

وله ایمنی فی التبریع

شعله و تابش آن روی که اندر نظر است

خرقه و سبجه و سجاده بکنندیم تمام

همچو اشعار تنویری بسیار با ناله خنگ

ساقیا خیر ترس از کوه و بادیده

روز و شب بر سر هر تربت مستی نشا

هر زمان لاله صفت بر لب کجوی مقیم

عاشقی را بنود حد و حساب بجهان

گاه باران و کهی ابر و کهی بحر عمیق

گاه اندر کنفش چون خس و خاکیم اسیر

عقل میرورد این نفس ستوری تنه

شرافشان بجز در تب و تابیم همه

هر طرف در طلب باد و ناپیم همه

خسالت لب منظر قطره آیم همه

کنی نیست که در عین تو ابریم همه

بامی و فتنه و فی و چنگ در بایم همه

فدح اندر کف و سرمه شیرایم همه

کام بیرون زده از حد و حسابیم همه

که در آن بحر کف و موج جابیم همه

گاه اندر صدفش در خشایم همه

زین سبب بکمره چون خر بکلایم همه

غافلان را بچشان جُرد از باد و غش

سیرود قافله سالار ره کوی خصب

تا ز کثرت سوی حدت شتایم همه

اندرین بادیه سرشته بخوایم همه

شب تار است رخ از پرده برون ای روز

آتشان ره کم کشته بیایم همه

وله

رود و باره سوی خاک در وی آوردیم

می دیرینه چو در بزم محبت خوردیم

نه ز تور بجه شدیم و نه دولت آرزویم

یقین در صف مردان صفا نادریم

عاشقانی که از پنج غمت رخ زدیم

زندگی ابد آمد چو به پیشت مردیم

همگی باره بدل مرد و مرید دریم

هسله جان را ز وفادری جانان بردیم

خرم و شاد و دگر زندگی از یور آمد

با نکت آمد که بیا عاشق من پسند آمد

گفتم اید و ست اگر ما نفسی متوزینم

سید لایتم که از بجز رخت چون نایم

نوشت از کف بنهادیم در عشقت مردیم

در وسندیم ولی از پی درمان نرویم

<p>وصف وصلت چو قرار دل نمکین آ طالب دروغ از باد که جان بخش توام سبوی باد که گشایم شب و روز بدوش</p>		<p>همه شب تا سحر ذکر و صالت کردم صاف اگر نیست بجان در طلب آن دردم حالت بار بزرگ رسم اگر خود خوردم</p>
<p>وله ایضا</p>	<p>هین تبریج مکن قصه او شرح و بیان تا بیاید همه جاهای جهان در طیران</p>	<p>فی التبریع</p>
<p>اوز خلوت سوی بازار شد در روی نمود واله و پست قنادیم و نذا ایتیم چه شد گفتم ای یوسف جان ای شه مصر ار لے که آن شد که ز مستی سوی بالای پری پنبه از گوش بند بکدم و بشنو که همی کردن خویش بیک موی سر زلف بند</p>		<p>دل سحار دمار از کف آن روی برد بود و نا بود بند و باز نذا ایتیم که بود نمائنی ز چه این مجلس تن را به درود بگذری چاکب و ستانه ازین سرخ کبود ندی ارجعی آید همی از اصل وجود کشکشان میردت تا بهصال موعود</p>

چون بچک اجل آه نفسی صیقل مرکب

کردن جان سبز اف قدروا هم بست

دست در حلقه کیسوی توانس آرد

روی حاجت سحر جانب میخانه کنید

رنگ جسم از رخ آینه جانها نبردود

جد و حجب علم غیر ذامت نفردود

که بعالم نفسی پای هوس را نکشود

مید هر پیر معان دولت بی گفتار شنود

باز ترجیع نسیم آرد که از خود رستم

رخت ازین دای پر خوف و خطر برستم

باجل جان رسد این امان چون دایم

پن که یکبار ز صد پرده بیهیم بدر

به شکن دل غمزدده ای جان برگو

عجب این است و مذاغم ز چه رود دره عشق

گاه بر قلم درخشنده کبی ابر سیاه

روی از شکر غریبی بوطن نهادیم

خمله ایخسا مثل کودک مادر زادیم

کز کجا آمدم ایخسا بچه کار افتادیم

گاه چون کوه کران گاه بدست بادیم

گاه غمکین دل افزوده و کاهی شادیم

<p>که نمی رانشناسیم و جری در عددیم که خراییم قطا هر که تو بیافین بکر قید و بند است که در گردن نهاییه عور از خسرده و غماه و تحت بحکم جان همه دل شد و دل جان جان</p>	<p>که کی را بر باسیم و بری ز اعدادیم که سر اسر همه از دولت عشق آبادیم قید و بند کجا زین و و بجان آزادیم دور از نسجه و سجاده و هم زورادیم از قیودات و عیوبات بجان آزادیم</p>
	<p>همه ترجع چپا آمد و میاید گفت در اسرار بالما صفا بایست</p>
<p>کی بدریا کذر دانه بود اندر جو صورت چه ز صداع سرا سود پویت هم از آن معنی پیدا است همه صور جمله ذرات اناسحق زن تو یاوه در است</p>	<p>کی معنی بخردا که بود صورت جو جو کدام است بر او بخت خدایاوه هم از آن بحر روان است بھر جاوه جمله عالم همه او گشت و تو کوئی کو کو</p>

ماخوف مخف ماخو است
معنی خراب و شرابخانه

ماکی از بی طلبی پی بحقیقت نرسید
سرو پای تو پیدا است و سواس ای شیخ
چشم بکشا و بین آنکه تو آتش میجویی
کوید ای دوست منم من بیک در رخ من
عین ظاهر منم ای بیدل من خجل باش
از دود سپرده برون آمده در بازارم
باز بشنوز من ای عاشق مرمت و خراب

زهر پر و سوسه دارد سرت اندر ما
لب جوی نشین جامه خود پاک نشو
با تو عیبت بود بر لب جوروی برو
چه دوی از پی من بی سرو پا کو در کو
غیر من کی نخری درد و جهان یک سرو
چشم باطل نخر درو سپه مرا تو بر تو
نیت سرد فردیوان و خود الا هو

وله ایمن رَحْمَةُ اللهِ

ای مه جانفرای من باز چه خورد و فکجو
عذر بگو بجان من درد سرمه و در کر
عهد و وفا بی من چنین صدق و صفای من

قصه سرگذشت خود نخته بنگه موبو
گشته ام از پیت بسی کوی چه کوی کوی
مست و خراب مینت فاش همی برو

غمد و وفای من بپسند ق و صفای من بکج
 یکدم در ترم نشین جای بیده ام کرن
 مسکر باده نیتم عقل نرفته از سرم
 گفت حریف نیتی رند و ظریف نستی
 گفتم من غم سلام تو محور رخ و کلام تو
 گفت شراب خوار من باید از اهل معرفت
 گفتم عارف منم طالب ساعزت منم
 گفت بگیر شرفی از لب من پیاله را
 رفتم نزد یار خود و لب بر خود نکاح خود
 خوردم نیمه از آن سیر شدم ازین جهن
 پاک زدم پیاله را باده چند ساله را

بانه محرم تو ام راست بجزمت بگو
 من هم بنده تو ام حیند روی تو سوسو
 باده کجاست تا که من با تو خورم سوسو
 لقمه زفت کی رود از ره هر کلو فرو
 از نومی برویدم بهر میت دو صد کلو
 تا بیک دو سالگری می زود بهای تو
 دیدم دریا بیار می بدستی ز من محو
 راز مرا نهفتی کن پرده پرده بگو
 جام نهاد بر کفم گفت کلو او شراب
 لازم میانه محو شد باکت نزد که ترفوا
 آتش عقل سوزا و سوخت همه ره کلو

باد و چو در عروق شد جان به با فروغ شد

دل به گشت جامی اورفت هوا و ماند

ایضا رحمه الله

به ساقی که از آن می دوسه ساعه بچای

زان شرابیکه از و قطره ابر دره بوش

بر براتی که شراب آمد و نامش نهی

صیقل با ده چنان پاک کند آینه جان

آتچنان با ده سبک روح کند عارف

کر سگشته پروبالی ز جفا در قفص تن

دل آنکس که چو آهوشده در بند علی

کله کا و غنم از جای در این بیه کرفه

اکاش آن ساقی کلچره از آن آب چو

لت از قید غنم و غصه عالم بر ماند

خویش را چرخ زمان و د بخور شد سانه

جبریل از سراع از بسالات بخوان

که غباری ز تن خاکی ماهیچ مانده

کر حنیض کره خاک با و جش کجانه

پرو بالی دهد از نو سوی کاشن براند

دست می در کلد بند و بصرا بر ماند

شیری جمله بیک غزش ازین میده براند

قطره بر من خاکی بفتاند بستاند

کاش آن ساقی باقی سیرانخت حقایق

مشرقی راز علایق بر ماند بر ماند

مان ای دل پرانده شایش نوید آمد

نومید شو خوش باش کین باده درین مجلس

در حالت مستی کی یارانش بخاطر بود

با سابقه پیشین امروز یاد آورد

نیکی که نه ایضا بود دل آزره دیگر بود

چون لمعه نور آمد چون نقش طو آمد

امروز عجب روزیت کرد آمدن ساقی

کان ساقی کلچره با جام نبید آمد

قفل در شادی را مانده کلید آمد

چون ناله محسوران از دور شنید آمد

با آه سحر خیزان بر چرخ رسید آمد

مشتاقی مجوران با خویش بدید آمد

طور دل مشتاقان از هم بدرید آمد

آوازه زهر مستی بی بی کشید آمد

آن ساقی جانانه در گردش پیمانه

با مشرقی از احسان هر دم بزیاد

امیضا

وله

ساقی می پرست ما جام خواورد و کف

با دجام درسد دور پیاله سرسد

شور مجبیس افکند سوز بگردل نکند

مست شود سر همه باز شود پر همه

شاد شود و جود ما بود شود بنود ما

پاره شود مهر ما در فک کنیم بار ما

بیرون از قطار او روی قفسار او

خیز و شور و ولوله در فک کنیم ز لرزه

پر بومی در فک کند بر دل ما و صد

مطرب شوخ به شکست با شکست بخت

آتش در سب افکند در هم فتم نصف

خیز شود شرمه تیز پریم از شرف

کور شود خود ما تیر شویم و او هدف

چون شتران مست او بر لب آوریم کف

که بخوریم خارا و کاه کنیم علف و علف

تیر شویم در کله سیر شویم از علف

مشرقی اندر آن میان مست زمی شود چنان

علف علف و علف چون شتران ز هر طرف

کو صبحی به پیش آ که یک رنگ شویم

ا خمار می دوشین همه در جنب شویم

<p>درد میدهد امروز بسی هشیاری صیقل باد و بیاری براس دل ما بر خرنکنت سواریم در این راه دراز غم محسوری همچنان داشت ساقی</p>		<p>ساقی اکنون مددی کن که چو شربت شوم تا چو آینه زومی همه بی رنگ شوم زین بیاری که تا بر خرنکنت شوم باد پیش آر که او یک دور فرساید شوم</p>
	<p>شرقی باد و چو در کام رسد فاش کج مانه آن عاشق مستیم که دلتنگ شوم</p>	
<p>وله ای صفا من افکاره رحمه الله</p>		
<p>ساقی آورد منی ببرد وای دل من داد بهستم قدحی یک قدح پر فرح از طرقتی مطرب بافت باین و نوا چنگ جو در فلک شد مغرم پر و لوله</p>		<p>صاف و کوارنده و خوش همچو صفای دل من خسته و رنجور بدم کشت صفای دل من باز کشتاد از کرم بند قبتای دل من کوه برقص آمد از آن فاش و چای دل من</p>

جان بخروش آید از آن عشق بجوش آمد از آن

عشق بر آورد و سری چیت بدون کرد پر

گفتم ای عشق خوشم ای توشده کوشم

تازه هوای دل من از دم او گشت چنان

وادل من وادل من عاشق و رسوادل

تا دل من آن توشده واده و حیران توشده

مرز به هفت طبق از همه بردیم سبق

مخزن اسرار منم مشرق انوار منم

عقل خموشش آید از آن گشت فمای دل من

در طیران گشت جری بدلقای دل من

پیش ترا گز تو شود تازه هوای دل من

بجید و اندازده شده نور و نیای دل من

چون شنود کوش همه ساز و نوای دل من

منزل تو در دو جهان نیست سوای دل من

میت و فای کبری، سپیخ و فای دل من

شرقی یار منم یار کواه دل من

وله ایمن رحمه الله

ای عاشقان ای عشقان دیوانه ام دیوانه

ای تشنگان ای تشنگان یار منم دریا منم

از خوشی تن بیکار کی بیکانه ام بیکانه ام

آنکه درون هر صدف در دانه ام در دانه ام

ای کا فان کجی فزان ای بت پران جهان
 ای بیوا ای سینوا با صد نوادر من بخر
 هشیار کو هشیار کو افیون بهوشی منم
 ای با وفا ای با وفا چون با و بر چیزها
 در محابس روحانیان جام تحلی میرنم
 ای ساقی از بهر حسد اما یم همان شما
 ای عقل بر تخیل من ای در صفت جبریل من
 از لامکان با لاشدم در قرب او ادنی شدم
 هم عاشق بیدل منم هم یار سنجین دل منم

خاطر بکنم دارید مان تجانم ام تجانم ام
 کر کج مخفی طاسب لے میرانه ام میرانه
 خمار کو حمت سار کو میخانه ام میخانه ام
 کر خاک بودم که شدم مردانه ام مردانه
 اینجا بسیار آمد مستانه ام مستانه ام
 لب ریز تر کن از کرم میانه ام میانه ام
 رور و که من در عاشقی افسانه ام افسانه ام
 بادوست از همسایگی سمجانه ام سمجانه ام
 هم این منم هم آن منم جانانه ام جانانه ام

از مشرق جان مشرقی چون هرا کر طالع شو

نور رخت روشن کند کاشانه ام کاشانه ام

ای عکس رخت جلوه کنان همه ذرات
 که سرزند از سبزه و سجاده و مسجد
 تا ابرسخت ز کرم قطره بنار و
 کرشمه از حسن تو در کوه نتابد
 یک رخه از روشنی عشق دل شست
 چون خواست نبات بجان در سخن آ
 چون قوت بازوی متدرب بود با
 دادند ملائک ز سر شوق بیک با

ذرات معنات تو همه آمینه ذات
 که جلوه کنند در بت و زمار و خرابات
 کی برزند از سطح زمین نقش نباتات
 کی لعل چشان کند از عین حمادات
 زان بود که ره برد خضر در دل ظلمات
 کردید محمد بجان مظهر آیات
 سر پنجه حیدر شد از آن فتح حیات
 آوازه حشمت همه از بام سموات

ای شرفی این روز بود فاش عیان است
 دیگر نبود بجز کسی حاجت اثبات

وله ایضاً من افکاره رحمه الله

<p>چون رخ اوست در نظر ذکر چهره کنم یاد بار چون بوم کرد بر یار چون بوم منجستور نیم چون رستور چون شوم هر چه دروغ و جهل سان بود مرا از آن کر کشدم بدار او یکشدم بزار او من ملکم فرشته ام عرش علات سرم</p>		<p>بالب سگرین و یاد شکر چهره کنم همچو تسلندر از وطن رو بسفر چهره کنم از پی خورد و خواب شب ترک سحر چهره کنم ملک صفا و صدق راز بر و زهر چهره کنم خیر صنایع کار او کار ذکر چهره کنم خوشتن از برای تن شکل ذکر چهره کنم</p>
	<p>شرقی ارشکاتی داشت ز خوشتن بود چون پیران با حلف عیب پدر چهره کنم</p>	
<p>با من مینا جان راه در مینا ما در شکم خود را در حلقه می خواران تا غازه کنم در از انکس می مجلس</p>		<p>تا پاره کنم در دم این سبزه صد دان تا شور و شکر اندازم بر مردم مینا تا غازه کنم جان را از کردش مینا</p>

با باده در آسیدم در کام سکر ریزم

که اهل حسد و از من از قهر پر میزنند

ای عقل برو نه بیا حسد تو چه میجوای

آنکه که بنوشتم می قدرت که جمع من

چون تیغ شوم بر آن چون تیر شوم بر آن

بانی گذارم کس از مشرق تا مغرب

صدف نشد بر این خرم غار کز و مردانه

از مهر نه پر بسیرم از مردم دیوانه

با من نه بخوان دیگر زین شترافانه

چون شعله شمع من در غم من پروانه

چون شیر شوم غر آن در شب خانه

خبر شرقی و مغربی در محاسن شاهانه

وله

با دوست در آن محفل آسوده بر آسایم

ایضا

هر دم بزم از شوق صد ساغر سگرا نه

که انی بید و پام کوبی یار میگردم

در آن که کز به نامی طاعت که بسی دارم

مثال بلبل ستم که زین کلبن با کلبن

سراغ یار میگیرم پی دیدار میگردم

کلی آسود طمع دارم که کرد و خار میگردم

ز شور و شوق دلدارم می طیار میگردم

منم طوطی که از بهمت همی شکر طلب دارم

از آن اندر صراغ غم که وصل یار میجویم

بیاد زلف پیچان رخسار چنان شدم بر خود

از آن رو یاد میارم سسی از آتش شوقش

اگر بینم جالش را جمال با کمالش را

بجز در نقطه خاشاک اگر کردم کن عجبیم

نمی فهمی رنجت را که مجنون دار میگویم

ز بس بختش گشتم ندانم در چه عالم

ز چون کرکس که از دوش بچهره دایر میگردم

که سپنداری عصای منویم چون یار میگردم

از آن من تر دماغ غم که بر کلزار میگردم

سمندر میشوم در حال داند ز نار میگردم

مثال نخل کرد نوش و طیار میگردم

من سرگشته معذورم که چون کار میگردم

نمی پندی ز رفتارم که مجنون دار میگردم

که من به هوش میگویم و یا بهیاس میگردم

چنان ای مشرقی در شرق می غوطه ور شدم

که سرتاپا ز سرستی همه دلداری میگردم

وله ای صفا من افکاره رجمه الله

غم مخور ای جسم که جانت کنم
 پر شدم در غم ایام اگر
 چند که ار که به تو را دست داد
 غافل ازین دوزخ بر نیت
 از قفس سنگ نجات دهم
 کر چه در این پرده محفان بود
 آرزویت هر چه بود آن دهم
 شیراز قافله سالار را
 شربت از عین یقین بخشمت
 نکته از عشق من و خواست
 در ظلمات آب حیات دهم

آنچه محال است همانست کنم
 من یکی جام جانت کنم
 باز و کر شاه جهانست کنم
 باز روان سوی جانت کنم
 طایر کله سته جانت کنم
 بر سر بازار عیانت کنم
 آنکه مراد است همانست کنم
 جانب مقصود روات کنم
 فارغ ازین هم و کجاست کنم
 ستری از یار بیانت کنم
 شرقتی خضر زمانت کنم

وله امینا

تا بر سر کوی دوست بستم	از قال وصال عالمی رستم
دستم بگرفت و گفتم از مانع	من دست ز جان خویش بستم
مردم ز حیات خویش جان بردم	طوطی صفت از قفس چون بستم
آواز صفیر شاه بشنیدم	چون باز سپید کنده شکستم
رفتم بعباده ای لامکان پر آن	بر ساعد دست شاه بستم
چون دَره بافتاب روگردم	چون قطره بوی بحر پیوستم
در عین وصال دوستم خانه	از بادیه بی حصار بستم
چون حله جنت است بردو شتم	در میدان روی زندگی بستم

اینجا چون غزل رسید دله ارم

فرمود دگر کو دهن بستم

اینها رحمة الله

کفتم ای دل سرشته با ت کنند

چو رفتی آنجا دیدی که دایم در دایم است

کفتمت بیقین لب افطاره کنی

کفتمت که در این قطع طرفه رمانند

چو عشق آید بر عقل خوش غره مبارک

اگر مبش زین با ثبات و یکنی

چو چو بارچه هسی بزبان خاموش

چو آهین از همه زنجی همی میبست عشق

ز پای تاسه اگر جمله کیسه و سبیل

ز میت هستی چون چرات برآند

کفتم آخر در عشق طبات میکنند

مدارا مید که هرگز دگر ربات میکنند

اگر چه نیم که همیشه کربات میکنند

هزار شهر را با یک پیاده ت میکنند

اگر چه کوهی چون کاه بر هوا میکنند

همی بگردش چون سنگ ایست میکنند

شال استن خانه پر صدات میکنند

شال آینه بر یک ولی جلات میکنند

بیک تجلی میقات با صفات میکنند

ز پای تاسه یکباره کی صفات میکنند

<p>چو در غبودیت پاک و صا دقت بیند نور او محرم اسرار عاشقی بیند</p>	<p>ز ابریت بر آرد و مرتضات کنند بچشم هم زدن آله ز سر ذات کنند</p>
<p>الا چو شرقی از شرق مهر طالع شو که همچو مهر ترا بیند بر ضیاء کنند</p>	
<p>باز دل هرزه کرد عاشق و قلاش شد خرقة ناموس و گنک پاک بر آتش بخت یار سکش را بنخواند گفت بمن باش چهره او زد شد از همه جا فرد شد بر سر کوی حبیب هیچ مجاور نشست تابش مهر رخس در همه جا نور داد شرقی از روی سحر گفت طلال است</p>	<p>در و خرابات خور و لوطی و او باش شد مستی و دیوانه کیش در همه جا فاش شد عشق بر او غلبه کرد دست یکی باش شد دیده اش از درد عشق ابر کبر باش شد دوست بد و زخ نمود یار هویدا شد یار چو خورشید کشت خصم چو خفاش شد ز راه حش پلید سخت پر خفاش شد</p>

در خرابات معان با حریفان دم زدیم

خاک پای میفروشان را بچشم غم زدیم

چون بگرفت غم کردیم تنی از نشاط

کر چه غم اندر شجاعت رستی میکرد و ما

کشت مسجود ملکات در دم از روی شرف

اندر آوریم زیران براقی از طرب

در طواف کوی میخیزان کیف جام شراب

در پیاه سپید از اندیشه ما فارغ شدیم

بوسه دادیم هر دم دست پر خویش را

در کلیسا صد هزاران بی بگو کردیم ما

باده از حد شد برون و باز خود بیرون شدیم

فوج غم را در دم از مرداکی برهیم زدیم

تیغ را از پردلی بر تارک رستم زدیم

چون از آن می فطره بر طنیت آدم زدیم

چون شه بطحا قدم بر کعبه عظم زدیم

خنده ما و طعنها بر کعبه دوزم زدیم

ای طرب کردیم و هی جام از نقش دم زدیم

حرفهای مختلف از روح پاک جم زدیم

چنگ بر ناقوسهای دیر خود محکم زدیم

می ندانم خم نوشیدیم یا نایم زدیم

<p>غیر یار و محسّر مان بر جای دیاری نماند انچه مردان پنج بگشودیم چالاک و دلیر برقع افکندیم از رخسار و برهم نخیلف اندران مجلس میسند انم چاکر دیم ما</p>		<p>دست جرئت برد و کیسوی خم اندر خم زدیم بر کریم باغ خانه رعنا آهوی بارم زدیم بر فراز ماه از ابر سیاه پرچم زدیم پشت پای بچودی بروی این عالم زدیم</p>
	<p>بیش ازین چن کوشار امیت ذوق استماع مهر خاموشی بیاوردیم و اندر قسم زدیم</p>	
<p>وله ایچینا من افکاره رحمه الله</p>		
<p>ساقی از مینا باغ باوه انکور کن آتشی از باوه بفروزان غنمهار بسوز بر سمنه شاد کامی ز بن بزن بر تن تبار همچو افلاطون میان بجام معجون بیست</p>		<p>باغ را و راغ را روشن کن و پر نور کن مجلس مار از مانی رشت کوه طور کن چشم غم از کرد و فعلش تار کردان کور کن چاره پچار کان کن دفع هر بخور کن</p>

غم بسی بر ما جفا کرد است ای ساقی بیا
 که چه غم مانند شیرینی شد قدح دهم بیا
 که چه غم در ملک دل با غمی است ساقی غم مدأ

تسخر ظالم از سه مظلوم میکن دور کن
 بر سه شیر زیان جمعیتی از مور کن
 فوج فوج ساغر اندر دفع او ما مور کن

شرقی دارد دل دیوانه از دست غم
 این شراب آبا در اهت نما ما مور کن

ما قدم مانند مجنون چنان صحرا زدیم
 با هزاران وجد سوی نجد و ایلی کنان
 چون حسین شوق دیدارت در ایندشت طا
 بی وجودت لا عیان بودیم از خانه عیان
 بر لبم پیاپی عشق تو بس لب ریز شد
 تا ز پنداری که به نامر دیدان نسیم

خار و خار اربابان پرنیان بر پا زدیم
 نره های لا ابالی از دل شیدازدیم
 استین از بهر قربان کشتت بالا زدیم
 نقش قدرتت الف کردیم و بر آلا زدیم
 چون همگان با کشتیم و بر دریا زدیم
 رستم نه بر صف غم که و تنها زدیم

<p>جا کجاء و منزلت یکبارہ طورى شد بما تخت وحدت خانات مانند عرشى شد بلند بمحور مطرب و مى نى سماع چنگ و رود هر زمان با صوفیان صفب آلاہوز دیم</p>		<p>بی عصای موسی بر سینہ سینا زدیم بی براق احمدی بر قرب او ادنی زدیم کف پای رقص را بر کنبہ سینا زدیم هر نفس با سالکان شجرہ آلاہ زدیم</p>
	<p>در مہ آبان ز برزآباد از سوی قنار با غفاری کجیب در رزی قدم اینجا زدیم</p>	
<p>و منہ این رحمة اللہ</p>		
<p>بچنگ آوری دل بطبادہ بشی سخت و نست و جهان دیدہ بشق محزون مدارا کینہ بقتل و شانت چو شہزادگان</p>		<p>بخلوت نشین بابت سادہ و لا رام و دل برودہ دل دادہ بی آزار و محبوب واقفادہ بحسن و طاعت ملک زادہ</p>

از مہ آبان
از مہ آبان

زہم صحبتان مرد آسودہ

جہان دیدہ درویش آزاد

ز اسباب چکت وی و بر بطل

زاو صناع یک زمان آمادہ

بروز و آما دہ کار باش

چو بیکار در پیشم استاد

ولہ ایمن من افکارہ رحمہ اللہ

شمس قمری بی من اید دست خوش باشد

شد و شکری بی من اید دست خوش باشد

چون غافل نام از خاک رکے دایم

کلبرک طری بی من اید دست خوش باشد

در خلوت خاموشان در مجلس ہوشان

در شور و شہری بی من اید دست خوش باشد

در حلقہ ابدالان در نزد کوکاران

بی پادہری بی من اید دست خوش باشد

من زانغ سیہ کارم پر کندہ و نالام

طاوس نری بی من اید دست خوش باشد

من کوکب در تخیم تخم بخندم

تو چون قسری بی من اید دست خوش باشد

<p>من تلخ تر از زهرم اصناف کجا باشد من در حرم جانان کجا بال و پر م جانان آن راه که زندان رهنم کند لکه مقصود است</p>	<p>تو چون شکری بی من آید دست خشت باشد تو در سفری بی من آید دست خشت باشد تو پی سپری بی من آید دست خشت باشد</p>
<p>زان کوچه معشوقان کش سرشکند و یوار تو در کذری بی من آید دست خشت باشد</p>	<p>اختیارم داده بی اختیارم کرده چند بار از مهرمه رویان بیارم کرده آتش عشق بستان در پود و تارم کرده چند جا در پیش مردم شرمسارم کرده از سر ز عاشق روی بخارم کرده بسته زنجیر کیویش دوبارم کرده</p>
<p>یاد آری دل که در دنیا چه کارم کرده کشش بستم از پی خود تا کجا با برده برق بجز دوستان در خرمنم افکند چند جا در پیش مردم آب رویم برده آفرین چشم روت آید که بعد از چند سال آن نکاری که کندش بسته ام بیکبار من</p>	<p>اختیارم داده بی اختیارم کرده چند بار از مهرمه رویان بیارم کرده آتش عشق بستان در پود و تارم کرده چند جا در پیش مردم شرمسارم کرده از سر ز عاشق روی بخارم کرده بسته زنجیر کیویش دوبارم کرده</p>

آن کلی کر آرزوی سپیدنش اندر چمن	پاره پاره لخت لخت از زخم خارم کرده
آن کلی کر نستی حسن جالش روز و شب	با هزاران داستان همچون هزارم کرده

مرحبا ایدل که خوشش زیرک بدام آورده ایم
آندین ایدل که خوش چاکبشکارم کرده

وله اصینا فی الترمج

آیند رستگان بیادت بر من	پرسید از احوال دل و چشم تر من
از دهر خفا پیشه و از چشم خود آن	بیند بیکبار چو آمد به من
دی تازه و تر بودم همچون چمن لطف	امروز فرو سوخت همه خشک تر من
دی در طیران بودم بر شاخ گل سنج	امروز در فتنه در بخت هم بال درین
دی بر زبر تخت بعد از نشسته	در خاک شد امروز مقام و تهر من
من دامن و آنکس که باحوال کو اوست	از سوز دل و کریه شام و سحر من

تار یک شد آنخانه پر شمع و سپید غم
 شیرینی کام همه باز هم بدل شد
 آن سرور روان از بر من رفت و نماند
 یارم سفری گشت و مرا خاک ببرد
 زمین بیش مرا طاقت مجوری اوست
 از خواب و غور خویش حکوم حقیقت
 ترسم که سپهر پای مرا پاک بسوزد
 چند آنکه بیاید و بگوید رستگان
 خاکترم از خمبل بغریل به بیزیه
 ناکامی و چاره کیسم یاد بیارم
 گویند که آن عاشق ناکام کی رفت

چون ابر پوشید شعاع مستم
 چون قاصد بر دند بهره سگر من
 صد جوی روان شد بخدا از نظر من
 نقف بر من و بر کار من و بر خن من
 نزدیکت شود زود و دخت ای سفر من
 بالمره تمام است همه خواب و غور من
 زمین آتش سوزان که بود در کار من
 دیگر به نیاید نشان و خبر من
 دیگر نبینید به عالم اثر من
 با هم بنشینید همه نوحه گر من
 نادیده رخ یار از نیجای چرافت

وله ایضاً فی التبیح

از بعد ممات من محزون جگر خون	از خاک مزارم به حمله طبر خون
هر که که بجایید مراقب به پسند	اگر لحد سنگ هسی موج زند خون
چندان زدم قطره غمنا به بچو شد	کین روی زمین کرد و از آن بکسر چون
صد ناله و فریاد از آن قبر بر آید	کز حسرت و اندوه ز غم پاشد کردون
زان ناله تنزل و شکم بر همه عالم	هر دم شود آن بانگ هیا هویم فردون
فریاد من از خاک رود تا بهموت	آیند ملایک از سموات بهامون
فریاد کند از غم من گشته فریاد	بر حالت من ناله کنند مرد و مجنون
از سوز دل و عجز تصرع بمایند	کیا ره همه روی سوی حضرت خون

کی بار حسد او نه بزرگی و کرم
آن کیست که این ظلم نمود است بعالم

و من ايضا في الترمع

گوید که مرا بندگی تا چین است	کور بحقیقت نه مثال نه قرین است
مغز و رچنان که تخبش که عالم	با من که خندایم همه عمر سخن است
که خلق را بجزه وقت تول نماید	از جانب من بر همه مختار و این است
زیراکت چو او دیگر یک بند و ندارم	نیکو تر و پاکیزه تر از خلق زمین است
مجنوب من است او و در این جز بیم	با دوست حکویم حکم قاعده این است
در نامه اعمال کنایهش تویم	هر کار کند در نظر من خوب و این است

روئی که خدا شیفه عاشق آن است

در دول این بند چه حاجت به بیان است

پس هر چه کند بر من بپا رهاری است

که جو کند یا نگیرد کار خدای است

حقا که نظر کرده و مطلوب خدای است

ما هم سرایم و رضا پیش بکرم

می‌خواهد و وفاخواه جفاکش سرای است	بکشد شسته ازین عاشق غمیده در معشوق
بر عاشق از هر چه رسد عین نای است	نی فی غلط است این جفا نیست معشوق
عاشق همه جا مصرفش از بهر فدای است	در کیش من آنکس که ز تو بوی شنیده است
جان در کف طالب عوض روی نای است	از بهر تماشای رخ سیکوی مطلوب
در مذاهب معشوقه نه در خورد لقای است	تا عاشق بچاره نرسد در غم عشق
از جمله مرضهای همه خلق جدای است	این جمله صحیح است ولی در دولن

هر چند که می‌کنم از روی بصیرت	
یک بوسه مرا از لب دلدار دای است	وله

ایضاً

جانم از غم طرب آمد بجای شد همه	انعی عزیزان بخت اگر دمن آید همه
ایکی صاحب هو شید بجوئید بهم	بر من عن سر زده فکری بنماید همه
همه آن است که از من به زاری خبر	که کریبان صبور ی بکشاید همه

آخر از دور بیایید و گاهی بکنید	که سرانگشت و لب از غصه بجایند همه
چاره جوئی بسرم غیر شاد و بکرمیت	محرم درد من آشنه نه شما مید همه
من نیم یار شما بنده خدا ایم یانه	آخر از بجه خدا بنده خدا مید همه
روزگار است بر سید و همی رحم کنید	بوفاداری من کاتل و فایده همه
باز بنید و از بجای بدانجای رو	بکلف پای ستم جبه بسایه همه
شرح حال من بنیدیه بگوئید دست	دم بدم از غم عالم بفرایند همه

پیش ازین کر پس مر کم همکی اگاه کنید
دبر سر و قدم راز من آگاه کنید

وله ایهینا فی التشریع

باز گوئید که ای سر و قدم ماه کلاه	رحم را پیشه خود گیر و بر سر ازانه
آن حسینی که تودیه ی رقتش تا نیست	ز دو لاغرشه داند غم تو چون کاه

آنچه هجر تو بان کرد یقین این نهند
 کرد بانی بچه حالت دلت نرم شود
 آنکه در دل بجز از مهر تو آتش هیچ نبود
 آنکه چسبیده بجز عشق تو کار نمی کند
 صورت خوب تو ایماه کم از آینه است
 کیرم از ناله و آه هم اثری بر تو نبرد

باد بایست با سیمه و آتش بکیم
 رحم آری بجز اگر شوی از او
 بشنیدیش چرا پس بر سنگ سیاه
 سر موئی که نخورده بتو قصیر و کناه
 ترسم آخری بر تو کند ناله و آه
 نه خدا هست بهر حال و بهر کار کلاه

زهر اندر کلوی غم زده تا چندی کنی

که آن شد که دمانش همه پرقت کنی

امیضا

وله

لب خود بر لب آن خسته گذاری آینه
 یکدم اورا بجزارت بشانی از لطف
 هر چه خواهد بکند هیچ تغیر نیخند

دست در کردن آن گشته در آری آینه
 دستش از روی محبت بشاری آینه
 سر تسلیم و رضا پیش پاری آینه

<p>پس بگویش که ای عاشق دل حتمین بعد ازین تو ز من من تو ام دلخوش باش شرط این است که تا از تو رفتن باقی هست بوفالوشی و ثابت قدمی پیشه کنی</p>		<p>دل خود از غنیمت آشفته نداری آینه ملکه بجز تو بی نیکباز بی آینه غیر من بردگری دل سپاری آینه دست از دامنم ای دوست نداری آینه</p>
	<p>تا منم بستر و بالین تو از کل سازم در نثار قدمت جان و دل و دین بزم</p>	
<p>ز آنکه در پای تو این زحمت بیکار شد مزد این خدمت و آن زحمت او باید داد چند سال است که این آهوی وحشی از دام مذتی هست که این تشنه لب سوخته دل چه وفا که تو این سپهر از محضر بخرد</p>		<p>بخت برگشته تو دانی که مطلب رشید ستحق فقرش هسی باید دید دید و ام تو که باز آمد و صلا نر مید از کف دست کنارین تو آبی بخشید چه جفا که تو این سپهر از محضر ندید</p>

خند خلیف تو چاره زهرای شفت

هر بلایی ز تو بر جان و تنش وارد شد

با همه دست زوایان تو دیدی که نهشت

خند فرمایش سخت از تو بھر جای شیند

چون فدائی بخت است شد و بر خویش خرد

با همه از سر کوی تو دمی پاک نشیند

که آن است که از لعل تو سیراب شود

بجای ت همیش آید و در خواب شود

وله ایمن فی التشریع

گاه بیدار به پستان تو بازی بکند

دست او سخت گیری و بد و راند از

او کسی قهر کند با تو کسی صلح کند

گاه خود را بصف شیر فلک بر خواند

که غلام تو شود گاه شود بند تو

گاه بر جای دگر دست درازی بکند

کنذاری تو همسم دیگر بازی بکند

گاه ناز از تو کشد که تو نازی بکند

گاه در پیش تو خود را سگ نازی بکند

که تو محمود شوی آنست ایازی بکند

<p>از پی منسلطه مردم بزبانی خود را خویش را گاه فریخی کند و که بپند آنقدر نوس شود تا که تو را تنگ آرد</p>		<p>گاه رومی کنند و گاه و حجازی بکنند باز خود را از عراسته و زمازی بکنند عاقبت گبکت ترا طعمه بازی بکنند</p>
<p>وله</p>	<p>تاجران سده آن تنگ شکر باز کند حاجیان مینا هروله آغاز کند</p>	<p>ایضاً</p>
<p>چون صبا گاه برو افتد و گاهی خیزد که چو قری بهر سرو و سیاهی زنده سرطان کرد و گاهی و گاهی پیشه کند تأمی از شیشه بدان ساغر تلور کند همه عشق آرد و صدق آرد و ده هوش کند آنچنان رشته مهر تو بپایش بچند</p>		<p>تم اندزد و من غنچه کلین ریزد که چو بلبل به بن شاخه کل آویزد گاه با صورت جوزای ز جابر خیزد تا کل و نی سکر از همه بهم آمیزد همه شور آرد و میل آرد و مهر انجیزد کز اراد دست نتواند همه جاکر یزد</p>

مشرقی شمس کوی دوازدهوی دوست

خاک هر کوه و بازار بزمی ببرد

کار ما از دوریت آخر بسوائی کشید

روز کار ما دگر کون گشت و هر دم نو بخود

روی شادی را ب عالم چشم ما دیگر نیفتد

ای دروغ از دوری روی تو جان لب بلب

پس چرا ما را چنین محزون دنیا آورد

قفل شادی را در این عالم بود آیا کلید

بهر رویت پرده صبر و شکبائی درید

روز کار ما دگر کون گشت و هر دم نو بخود

تا جالت چشم از دیدار خود محروم ساخت

ای فغان از حسرت دیدار چشم کور شد

از پی هر زخمی بیگانه و در احوال خدا

در و ما را اندرین دنیا بود آیا دوا

کر کنی ایدوست ما را عاقبت دشمن بگم

می نخواهی یافت چون با وفادیکر غلام

وله ایست فی التبریح

هر شب از افغان من خیل ملک اندر غدا	یار ما چون بخت کوفی بود و ایم او بخواب
است لایم روی مار کجین تر از چشم خروس	روز ما بر چشم ما تازی تر از پر غراب
آهیم از دل سحیب مانند برق از صاعقه	اشکم از مرغان و دمانند بازان از سحاب
جان درون تن بدان ماند که مرغ اندر قفس	دل میان سینه آن بسند که آتش از کباب
مغلس سچاره را مانیم و کوه سر در صف	تشنه آواره را مانیم و صحرا پر سراب
صد هزاران گفتگو کردیم و نماند یک سلام	سوی او ده نامه بنوشتیم و نماند یک جواب
زین پس شادی نخواهیم چون تو ام خواهی ^{عمن}	کرد آبادی بخردم چون تو ام خواهی خواب

وله	ما را دغوش را کردیم فرمان صفا	ایضا
	عاشق آن باشد که بی پروا کند رو بر بلا	

دوش دیدم با غریزی چند رویت را بخواب	روشن و تابنده و پر نور همچون آفتاب
ابروانت با کمان و لبری اندر کین	کیوانت با کند شبروی پر سحر و تاب

لعل کویت بسی زین ترا چشم خروید
در میان کاسه ستانی خوشتر از نایع بهشت
با هزاران غنچه میگویم هسی با تو سخن
پیش من مشته بودی ای کز محرابان
در میان گفتگو بودیم با صد آرزو

موی بویایت بسی تازی تر از پر غراب
در کنار جویباری خوشتر از آب کباب
با هزاران ناز میدادی ای همی بر من خواب
خالی از اندیشه دل سیر و یازن بخت
رود کار خفته ناکه کردید ارم ز خواب

رود کار بیزوت کاشش بیدارم بخود
مست بودم از جالت کاشش بیدارم بخود

وله ایچینا رحمة الله

مرا خیال رخت بایه حیات بود
قتل بجز تو مستوجب مال شده
شدم بزم تماشا در این چمن رور

و گرنه زنده بدن بستم خود مالت بود
شید عشق تو لب تشنه فزات بود
و دیده بر رخت ای کل هنوز مات بود

<p>ز دست بجز تو نمی شیده ام بیا ترا پرستم و دارم تقین که در من بغیر او تو در دل حیات و کرمیت بیکت نگاه تو جان میدهم با سانی</p>	<p>لب تو در دهن اید و سچین بیا صفات خوب تو عکس ز نور ذات بود کواه قول من بینوا خداست بود منم حسین تو کوی تو کربلاست بود</p>
<p>بکش مرا که الهی مندائی تو شوم اگر مقبول کنی کربلائی تو شوم</p>	
<p>مرا بعنبر تو یار و کرمی بیا شکج زلف تو شب را شب و کرمی برای چاره وصل تو دایم این مجور بود که روزی چون شاه باز در پروا هر از مفاسد را خدا دهد کوه</p>	<p>پس ای بخار مرا خانان چکار آید بردی دل کره اندر کره بفیض آید بنوک دزدان انجست خویش میخاید تو را چو کبک دلم از میسانه بر باد پس ای بخار وصال تو بجز من شای</p>

ببار آید و باران رحمت ایرد

زابر کو هر ناسفته در صدف زاید

مرا که عسکر انما یقینو میکند

کجوبه پنجبر که در خون من بیالای

کبش مرا که الهی فدائی تو شوم

اگر قبول کنی که بلائی تو شوم

وله اصینا من افکاره رحمه الله

تو راحت ای جهان از برای من دادی

به و ما و تو امروز روز کارز بون است

محقوق بند کی سابق از میان رفت

کبود که دل من برده میدانه

نگاه دار غلامی که سالهای دراز

غلام روی تو هر شاخ گل که در چمن است

مرا برای تو البسته مادرم زاد است

حکایت لب شیرین و عشق فرما د است

کنون که هر طرفی عاشقی بفرماید است

ترا شد است فراموش اگر مرا یاد است

باستان امید تو روی نبهاد است

اسیر قد تو هر جا که ~~سیر~~ و از ادا است

آن طریق که رسم است تنگ کنی بخش	که جان بشماوت خوش است و دلشاد است
بکش مرا که الهی فدائی تو شوم	اگر متبول کنی که بلائی تو شوم
ایمن فی الشرح	
<p>باشد ای دست که یکدم بخارت کرم بهر تر بانی کوی تو مرا می پرورد زنده بزانم که فدای تو کنم جان خرم بنده ام بنده سرافکنده بچنگ آید تاریق درین باقی و جان در بدن است اختیاری نبود مهر تواند دل را کرده امان و صالت نرسد دست آید</p>	<p>کلام دل یا بزم و واکه بخارت میرم ماوراء روز که داد از سر پشان شرم ورنه از زندگی خوشتر اول سیرم خواه بخشائی جزای بزن از شرم نیست ممکن که سراز خاک درت کرم سرنوشت ازلی کرده چنین تقدیرم غیر مردن بمقامی نرسد تقدیرم</p>

بر لب بحر فنا طالب کو هر شادیم

مفلانیم و یک دانه کو هر شادیم

وله اسحق فی الشریع

رور کاریت که سودای تو در سر داریم

خانه را ساختیم وز غیر تو پر دانه ایم

صدر جویم اگر پیش حلالی پیستم

سکت کو نیم ولی نود بخت مشهوریم

بیکساییم ولی بنده هر کس نشویم

کرد خنده مهره نخر دیم اگر غواصیم

بر سر ماه عجب کر همه کو هر بارند

بر لب بحر فنا طالب کو هر شادیم

اسکت حسرت همه شب تا بجز میاریم

آمده بر سر دره قنطره دیداریم

عاشق روی کلیم از چه جنبشی خاریم

نه بی لغزمان بر سر هر بار داریم

بیکساییم ولی کرد شکر طیاریم

طالب کو هر کیدانه دریا با داریم

بیک از چشم شب و روز که هر طیاریم

مفلانیم و یک دانه کو هر شادیم

	<p>ما بغیر تو کس دیگر شناخت ایم خانه از غیر تو بیکار با پر داغته ایم</p>	
<p>لطف کن لطف که آواره و ماتم زده ایم چون شهیدان پی سردادن قربان شنت طالب وصل تو در پیش صفت آمده ایم رهروان را سر تسلیم پای طلب است از پی بسند کی نغمه ست با صد شور بر ره کعبه کوی تو چنان می آیم</p>	<p>رحم کن جسم که پیچاره و دل باخته ایم مرکب عشق بیدان طبا باخته ایم تخته پوست در خانه بنی داخته ایم بر سر آتش هم سوخته هم ساخته ایم طوق بر گردن خود آمده چون خسته ایم که سرو پا بچند از همه شناخته ایم</p>	
<p>وله</p>	<p>بر لب بحر فنا طالب کو هر شادیم مفلانیم و بیک دانه کو هر شادیم</p>	<p>اینها</p>
<p>ماه بنی غفاری و خورشید آسمان</p>	<p>هم روح دوستانی و هم سرو بوستان</p>	<p>انجا که</p>

انجا که بنشیند و آنجا که کند ریس
 جان خسته جسم لاغر و دل مرده دیده نا
 گرفتاری ز کوی تو آید بسوی من
 که مردم از بلای اسیری آه و درد
 تا در میان خاک بیاشیم شام و دل
 فردا بپای عرش خدا در بهشت عدن

کوفالیتی که بر تو نگارم یگان جان
 جان سید هم برده وصل تو را یگان
 مرگم شود یخیم محبسم زمان زمان
 کاهی بیای تیرت من سوره بخوان
 تا در کنار کور بخیم شادمان
 بر جای خور و وصل تو خواهم صدفغان

در کردنت و بال چو دست شکسته ایم

دل را بزللف پر کرده است سخت ستم ایم

وله ایچینا من افکاره رحمه الله

یکجا فکند ایم به مهر تو بار ما

چون پاره کرده ایم سر اسر چهار ما

کیت سونهاده ایم عشق تو کار ما

با ساربان کبوی که دنبال ما

<p>مارا هوای عشق تو از سر میزد هرگز خیال روی کل از دل نمیزد راهی که پیش دارم البته میروم منصور و ارکوس نامت نمی دهم مجنون کوی نجدم و با وجد میروم</p>	<p>گر باد خاکست ما ببرد و در قفسار ما همیشه پاره دل اگر شود آویزگار ما مارا پیاده گرد و اند سوار ما صد بارم از بر نذیب لای دار ما سکیم اگر زنده بجز رکب دار ما</p>
<p>وله</p>	<p>مارا که انی سر کوی تو غار نیست بر سلطنت کنیم و وصدا فثار ما ایضا</p>
<p>از نکارم در نکاهی نیست و یکر حاجتی جان عاشق از ازل از جسم بیرون رفته با در طریق عشق بازی از برای عاشقان عاشقان را در محبت زیستن اندر جهان</p>	<p>قصه اینجا ختم شد با دوست از هر جا گر بخواهد جز لقای یار از حق حاجتی از صفای دوست چنین نیست خوشتر حالت از هوای نفس حبه نیست بر تر تخته</p>

خان ومان ای شرقتی در حضرت یار عزیز

با ادب شوکر از انت هست چم شسته

از غنای دست عاقلان

پاک کن آیینه ات یکبار از زنگ خیال
تا بخوانی از جلال دست سیکو است

بسیار
نخستی
بسیار

وله اسیمین افکار و رحمه الله

تار موئی برخ خوب دلارام افتاد

از پی دانه خال تو بستان در دم

زلف مشکین تو بروی تو چون کشت پرش

هر کسی را هوس در سر و خاطر جانی است

هر که چون نقطه در این دایره افتاد

تر عشق از همه کس نخته نهان میگردم

آن نوای دل از پرده همی کشت بلند

شب چو کردید عیان مرغ دل آرام افتاد

طایری چپد فرو داد و در دام افتاد

هره مهر فرو در دهن شام افتاد

در سرا هوس صل دلارام افتاد

عاقبت در همه جاصایع و بد نام افتاد

آشکارا شد و آن نخته من خام افتاد

همه دیدند عیان طشت من از نام افتاد

کله از مدعیان نیست که در روز ازل	عشق و رسوائی با حبله سحر انجام افتاد
آنقدر لبس که خدا پدید و معین بود	کان رقیب از در او غایب و ناگام افتاد

شکرته که چسبن آهوی رم دیده ز دام

شرقی رازی رحمت و جدرام افتاد

وله ایضاً فی التشریح

تا محرم دوست در دل من جای گیر شد	از خانمان و دولت و فرزند سیر شد
خط چهارم هر دو جهان را از لوح جان	شستم و عکس روی تو نقش ضمیر شد
اما از حیف که از بیم هجر تو	موی چو قیر من بچوانی چو شیر شد
آه از تو سسکدل که نداری خبر هنوز	کردوری تو عاشق چاره پیر شد
کرمی آه هیچ دلت را نخورد نرم	با آنکه سنک از اثرش چون خمیر شد
آدم که دیده بر رخ زیبات باز شد	از یک که بکوشه چمت اسیر شد

ناگاه در چرا که خود صید شیر شد

کز یک نگاه مشرقی آماج تیر شد

آهوی ل بهشت در آسوده میخیزد

ای عاشقان بهوش در اینجا قدم زنید

وله ایمن

خلاف رفتن اسفند یار بهمن تو

هزار جان چو موسی فدای ایمن تو

رز سگ ای که چرا نیست جامه تن تو

برای اینکه بگردد وزلف سوسن تو

برای آن لب یا قوت قوت معدن تو

سینه کو که به بیند بچاه سخن تو

براهه مخنه غزالان براه کمن تو

چرا که گوشه ابرو شده است یکن تو

سپند ماه در آمد چو رفت بهمن تو

چمن رزوی تو کوئی که آتش طور است

به صبح کحل اندر چمن بدر درخت

کشوده سوسن آزاده پنجه در گلشن

هزار معدن یا قوت در کرد و باید

دلم بچاه ز خندان یار میگوید

ولا چو شیر چاکب بکنج پشته تن

ولا ز کار تو بس واله و پریشانم

مرا بسامان هرگز نمیسی که ششبه ز احسب یار بجان آدم کجائی یار تن مرا بضعیفی که هست اگر منی		بیای یار دمی گشته است من تو وفا و مهر کمر نیست در جهان من تو ز غصه در گذرد از سپهر شیون تو
و له	اگر بقتل من خسته شدیم بشم پیش روی خدا مشرقی است همان تو	مهینا امه
ای مشرقی بقتل سراوار گشته تنی بکف گرفته ام از بهر دفعه با جد هر طرف طیرانی نمی کنی منصور وار با ملک اناتجی سسی نه بجای عقل خوشتر از دست داده هر دم میان خلق برای بصورتی		کر عاشقان کامل دلدار گشته در پردلی چو حیدر گرا گشته با بال و پر چو جعفر طیار گشته اصناف مستحق سردار گشته مات جمال حضرت دلدار گشته چون ساحران مشغوب و عیار گشته

کاهی چون نقطه که مستیمی بر منزلی
 کوئی هوای چیدن گل سرت فاقه
 باغ زلفی قری که به پنهان
 آماده سلاسل زلفین یار باش

کاهی سیرود دور چو پرکار گشته
 زیرا که این چنین هفت کار گشته
 چنان خویش بر صفت بار گشته
 چون هیچ زلف رهن طراز گشته

می بینمت که قابل وصلی که بچو حور
 با مشرقی مشارق انوار گشته

وله اسیتا من افکاره رحمه الله

تا دل بدام زلف دارام رام شد
 یکجند که دیار هفتانی بریر لب
 روزی بلطف گفت شرم کی غلام من
 در بزم خویش خواند شبی صکان خود

صد دل بدین امید گرفتار دام شد
 چهاره هر کسی تمنای خام شد
 صد شرم بدین طمع حقیقت غلام شد
 تا روز بر دوشش به غوغای عام شد

<p>یسکر دل بیا و صبا ذکر غد لیب آهوی رم رسیده و خشی تندرو</p>	<p>در شب مرغان همه را زین پیام شد آمد بسوی دامن من امروز را م شد</p>
	<p>شمیر مشرقی پی نصرت کشیده شد تغ رقیب بار و کرد و پیام شد</p>
<p>چو یار از رخ زیبای خود نقاب گرفت لبش برای تبسم کشوده شد از هم ز جان خسته مخزون من قرا بر برد بیک کشیدن ابرو و بر کشودن چشم بسی مرا عجب آید ز کار چشمانیت فدای میمهر تو کردم که با هزار چمن ز دروغ عشق چنان لاغر و ضعیف شدم</p>	<p>شعاع و روشنی از روی افتاب گرفت فروغ و شعله در ساعه شراب گرفت چو زلف عنبه شکین بجله تاب گرفت بجان خسته و و صد ناوک شتاب گرفت که خفته از کف عاشق غمان خواب گرفت چگونه جای در این گوشه خراب گرفت که از شایه دامن دیده اضطراب گرفت</p>

چنان شدم که مرا یار آشنایان ساخت	بجای تار مرا بر سر باب گرفت
عجب کلی دل دیوانه بار آورد است	که تا بخش ز چشمش توان کلاب گرفت
	برفت مشرقی از غم سیر کند خاکی
	همه زمین و زمان را از گریه آب گرفت
وله ایضاً من افکاره رحمه الله	
باز دل پیچیده اندر خطر آب افتاده است	زلزلی بر جان مخزون آب افتاده است
جسم زارم در میان سیل است گشتم	گاه بر کی کویت بر موج آب افتاده است
دوش دیدم خویش را در بسته از بهر آن	از کف مطرب کی تار بر باب افتاده است
تا بدم در خواب بخت غافلم بیدار بود	چون شدم بیدار او دایم خواب افتاده است
در عروج شادمانی و هم از حسرت خست	ز آنکه دی از بهر بر پیش شتاب افتاده است
مطرب جان را نوازی ناله عشاق بود	صد هزاران سر و کوی اندر تار آب افتاده است

<p>آن شی کز بید قی کار سواران سخته پا نهادم بر سر کوئی که در هر گوشه ره نوردم مقصدی کستم که در هر سر</p>		<p>باز با فرزین و رخ در اضطراب افتاده است کشتنهای غرقه در خون بحیاب افتاده است صد هزاران سرخو کوی اندر تراب افتاده است</p>
	<p>مشرقی خرجان سپردن اندرین ره چاره نیست چون از آن کیسودر این کردن طناب افتاده است</p>	
<p>دلی که بود بیکبار آن بخار ببرد دلی که مونس ایام بینوائی بود مرا بگوشه بیت امخون غیب گذاشت غبار وار نشتم به امشش که مرو بر بگذار قیادم و خاک ره که مرو شید قطره آبی فتاده دیدم</p>		<p>هر آنچه داشتیم آن یار عنکباز ببرد چو رفت یار بهمه راه یاد کار ببرد ز جان حسته محزون من قرار ببرد ز صغف ماندم و از من همین قرار ببرد بپای خود کف خاکی ز ز بگذار ببرد کذاشت تشنه لب و لعل آیدار ببرد</p>

برای سوسن خانم خیال خویش گذشت

برغم ریشم لم زلف مشکبار برید

غرض رزقن آن یار و جور حید او

زدوستان جعبان جمله اعتبار نبرد

هزار حیف که چون شرقی وفا داری

برد و آرزوی آن کار برید

وله اسفینا من افکاره رحمه الله

روزگار بیدوست بادل من کار دارد

کار با از روی کین با این دل کار دارد

گاه از بجزیران مراد او قرین دونه

گاه از دور و فراق دوستاغم دارد دارد

تا مرا بر شاخ گل نشاند مانند هزاران

صد هزاران زخم به جانم ز نیش خار دارد

تا مرا آموخت سر حالت چشم چیم

بی چشم خسته دارد بی دوا بیمار دارد

در جوانی کاشش مرکم را کند بر من حالت

ز آنکه میدانم به پیری مرکم پدید دارد

می ندانم کینه کردون ازین مخروپ چه باشد

کایچین دایم مراد دور از رخ دلدار دارد

<p>ایند اگر مالک دنیا توئی پس چرخ دارون حیرتم زین آسمان آید که اندر پیکر خود</p>	<p>تا بکی با سبند و یچاره ات پیکار دارد نیش عقرب دارد و پوسته زهر دارد</p>
<p>مشرقی بر یکنایان چرخ دون فایق نیاید کرد و صد بارت چو حبلادان پای دارد</p>	
<p>نزدیکت آمدیم که دل در طلب رسد ما بخت خویش را بجهان آزموده ایم بهر شفای دست طیب آمدیم باز جز آه و ناله میت کنی مونس دلم ما را خند از شادی خود بی نصیب کرد در ره بسی پای مغیلان خلیده است هر در را خدا سببی داد و چاره</p>	<p>نزدیک شد که جان فراق طلب رسد شکل که عمر کوتاه ما در طلب رسد هر روز تازه بر تن بیارث رسد چون شب پروز آورم دور و شب رسد بر ما همیشه رنج و بلا و تعب رسد باشد که دست کوتاه ما بر طلب رسد بر در دمانه چاره ز حق نصیب رسد</p>

هر چند مشرقی بخدا ناله میکنند

از دور کار بچیده روزی عجب است

المسمط وله اینا فی الخمس

شده ایدل که در باره که برک و نواست

پنج سی روز تو آخر شد و به کام دواست

ز به منوخ شد و عیش و طرب باز دواست

روزه بکوشد و عید آمد دلها بر جفاست

می بینان به خوش آمد و می باید خواست

یار باز آمد و مجوری یاران بکشد

باد پیش آمد و مخموری ندان بکشد

آهنه انده بید و سر او ان بکشد

نوبت ز به فروشان کرا بخان بکشد

وقت شادی و طرب کردن رندان بر جفاست

واعظ خام طامت کربیش و خرد

هر دم از خبث درون تیغ و جامه درد

چو سلامت برد انکس که چو اورنج برود

چو طامت برد انکس که چو ماباده خورد

این ز عیب است بر عاشق رند و نه خطاست

سجده را که در او هیچ خدائی نبود	بهری را که در او هیچ نوائی نبود
طاعتی را که در او هیچ صفائی نبود	باده نوستی که در او هیچ ریائی نبود
بهر از زهد و بندوشی که در او رو و ریاست	
دوسه روزی که مقیم در این کهنه و ق	چار و پنچی که طلسم بریز نه طاق
کار ما با همه کس سخی و صدق و ق	مانه مردان را با نیم و سیفان نفاق
اکله او عالم صدق است بد خیال کو است	
سخن سپید مغاز را بختار و بختیم	ره میخانه ستان بجهان بختیم
چون هزار آمد و بگر طلب صدیم	فرض ایرد بکد اریم و بکس بختیم
انچه گویند رواست بگوئیم رواست	
چند خون و طلب روزی و نه خوریم	بشین تا بر این دولت آما ده خوریم
شکر گوئیم و همین رزق خدا داد ده خوریم	چه شود کرم من و تو چند قدح با ده خوریم

باده از خون رزائیت نه از خون شهادت

باده خوردن بجهان رسم عمل خواهد بود

تیش بخ درختان امل خواهد بود

داروی درد دل و دفع غل خواهد بود

این نه خیب است کزین خیب خل خواهد بود

ور بود عیب کج مردم بی عیب کجاست

چشم خستنی رغبت شب بیداری است

دل جمعی ز پیت سوخته و بریان است

شرقی و صفت زلف رخت حیران است

حافظ از عشق خط و خال تو سرگردان است

همچو پرکار و لی نقطه دل پاریز است

وله ایچینا فی الخمس

خوشا کسیکه ز بند زمانه آزاد است

همیشه بالبد خندان و خاطر شاد است

کجوب باقی مجلس که از چه هتاد است

بیا که قصر امل سخت است بنیاد است

بیار باده که بنیاد عمر بر باد است

<p>بوصف دنیا از قهر جمیع من بود غلام بخت آغم که زیر چرخ کبود</p>		<p>علی که هر دو جهان ز گرفت نقش وجود پیل اهل او چو سکنان رخسار خواهد بود</p>
<p>زهر چرک است قتل پذیر و آزاد است</p>		
<p>ز کسری و جم و محسود و کی بیاد بیار نفسی کنت یاد گیر و در عمل آ</p>		<p>امید راستی از چرخ کج مدارندار چمن خوشین از بهر روزگار محار</p>
<p>که این حدیث زیر طریقه تقیم یاد است</p>		
<p>مبذول بحی کو به بکری دل داد موجودی غمد از جهان ست نهاد</p>		<p>مخواه کام ز شیرین بوی فاسد مدار چشم طمع از حریف بد بنیاد</p>
<p>که این عجز ده غرور و سر اماند است</p>		
<p>نمانیت ره اندیش لایب و ذهاب بگو میت که بینجانه دوش مست و خراب</p>		<p>بیا که تا به حسم فی باغم از هر باب رمانت ز فروماند کی در پنج وعاب</p>

سروش عالم عظیم چه مرده پاداد است

که ای ظهور تجلی ذات و نور یقین

که ای ز نور تو پیدایشان ترسین

که ای مقرو مقام تو فوق عرش برین

که ای بلند نظر شاه باز صدره نشین

نشین تو نه این دیر محنت آباد است

بصید کاه حقیقت فکند شاه دلیر

بوصل و صحبت جندان شای خجل سپر

کشی بال و بیافر می شاه جای بکیر

تراز کن کمره عرش میزنند صفیر

مذمت که در این داکه چو افتاد است

درینغ حاصل عمرت که رفت حمد بیاد

هزار بار ز خامت ای سپر فریاد

پسح کردن طاعت ز رتبه استادم

غم محبسان مجز و پند من سب از یاد

که این لطیفه بنفتم ز زهر وی یاد است

ز بیوفائی دور فلک کله منما

که در طریق ادب گفتارست عین خطا

<p>رضا باده بدو ز چین کرده کبش</p>		<p>هر آنچه دوست پسندد چه حجت بلا</p>
<p>که بر من و تو درخت یار نکشاد است</p>		
<p>هنوز بر سر شوری و می کنی غفل نشان عهد و وفایت در چشم کل</p>		<p>بهار رفت و زمستان رسید ای طبل برید باد خندان تار کیوی سنبل</p>
<p>نبال طبل مسکین که جای فریاد است</p>		
<p>بوس خاک و بخوان سوره کرم بر حافظ حد چه سیری ای ست نظم بر حافظ</p>		<p>برو بوی مصطفی و نرم بر حافظ عرق ز کفش بر افشان رشتم بر حافظ</p>
<p>قبول خاطر و لطف سخن ادا است</p>		
<p>غزلیات محتاجیه رحیمه که در ایام توقف فارس فردا مودود اند</p>		
<p>درستی خود تا بابد مستقلیم</p>		<p>ماست می ساقی روز از لستیم</p>

آنروز ازین باده بجان شعله افروخت
 عیسی صفت آن باده چو دم بر دم مازد
 مازده عشقم و لیسیم و میریم
 در عالم معنی یقین معنی ماییم
 ما محرم سر حرم حضرت جانیم
 مانند بخار سے ز بخار آمده بیرون
 جسد چو باران ز یکی چشم سخايم
 ز فضل تو زیم و نه دی بهر دریغان
 بر تارک اعدا سجدا تاج کیا نیم
 اندر دهن عارف و انا چو بناییم
 در دیده ارباب بصیرت چو عزیزیم

این است که امروز چنین مشعلیم
 ما حتی تدیمیم اگر از آب کاهیم
 پائیده بایم و ابل را آبیم
 در منظر و صورت ز برای میثیم
 ما بدم و هم مشورت شاه و یتیم
 کاهی و کھی همچو مظهر متعالمیم
 در ظاهر اگر چه بنظر منفصلیم
 مانند بخاریم و بی نقد لایتم
 در پای مجبان سبب محضاییم
 در ذائقه زاهد نادان چو خایتم
 و از نظر کور و لان بیداریم

ما دوست پرستیم و ترسیم ز دشمن	ستان جمال محمد لم پرستیم
ما همه غلام ستم غزو حاکمیتیم	از غیر علی هر که بود دل کساستیم
از نام علی گشت غزل مطلع تازه	ما نیز بسی تازه تر از این عزیزیم
ما کله صفت آهوی بی آهوی هستیم	اکنون بچارفته بصرای دلستیم
ما سبزه بر رسته از آن لب جویم	مالا شکفته آن روی طلستیم
خوشتید چو از مشرق توحید برآمد	ما پیش نماذیم نه آخر که طاستیم
منظور ازین خلقت واد استی عالم	چون مینگریم بر همه ما حاصلستیم

ما منظر جمیع آن شاه صفایم

محتاج علی زنده دل بی بدستیم

وله ایمن من افکاره رحمه الله

ما ساقی در یاد دل آن خم صفایم	روح الله محمدیم و بر این عهد وفایم
-------------------------------	------------------------------------

آنجا که بکریم کعب جام چو سوسیه
 هر جا که بپسینم کی عاشق غمگین
 انرا که ببندیم بدل بند محبت
 مایسم که بودیم هیکل خفقت
 این نور مزاج همه در خط امکان
 در کف مراتب صفات آمده حادث
 ظاهر همه شش آمده باطن همگی مغز
 ماییم که در چنگ هر جا بجزو شیم
 ماییم که چون سبز پرکت برویم
 مایه اطوار شئونات زمیسنیم
 ماییم هر دو در زهر صورت ظاهر

در دیده رندان بد مصیبت ماییم
 ز نیک غمش از باد و روشن برداییم
 بندی که بهر بند نماید بگشاییم
 آنروز بلا گفته و امروز بلا یسم
 ز آنست که پرورده آن آب و هوایم
 بالذات قدیم و بعد رنگ در آیم
 که قامت یار آمده کاهی چو رداییم
 ماییم که در نایه بد دم بنواییم
 ماییم که بابرک زهر شاخ بر آیم
 مایه باعث اطوار سیارات سما ییم
 و اکنون چو بخود میگردم خوب شاییم

القصه در این بادیه بسجده روانه	چون راه پیاپی آن برسد منزل بایم
--------------------------------	---------------------------------

نور علی مطهره انوار وجودیم

مارحمت شاه علی و فیض خدایم

وله اعیان من افکاره رحمه الله

آ روی خجاکت در میخانه نهادیم	هر در که بدل بسته بدیدیم کشادیم
------------------------------	---------------------------------

در بار که باده حریفانه نشستم	در معر که عشق دلیرانه ستادیم
------------------------------	------------------------------

هر جام که آن ساقی سرست بپاداد	خوردیم شجاعانه از پانفستادیم
-------------------------------	------------------------------

در مملکت فقر نفیتریم ولیکن	سر مست چو کردیم فریون و قبادیم
----------------------------	--------------------------------

چون مست شویم از می دیرینه تخم	بارقش و هیاهوی که اینان بجایم
-------------------------------	-------------------------------

هر جامی که این فال سقایت بمن افته	حاتم صفت آنجای کریمیم و جوادیم
-----------------------------------	--------------------------------

چون در بر فاضان حصار و تقی محضیم	اندر همه جا طالب بازار کردیم
----------------------------------	------------------------------

تا سوطن اصلی چو کمر شده از دست

معنی عشقم تحقیق چو میسند

که لب لبوب آمده کای همه قشرم

پیوسته سیاح آمده در سیر ملاویم

با اصل مطابق بود از جمله سوادیم

هم عشق زما زاد و هم از عشق بزادیم

رستمی آمده به طلبکار دل ما

محتاج چو بودیم بناچار بدادیم

باز آمد آن شعبه سرخه باز کرده

در رکبه از زندان واسیم و گزیده

در آینه یقین عین حقیقت خویش

در دیده عقل محرم سربست تر عالم

در چشم غیر مجنون لیلی نمود لیلی

روزی که کرد آباد ویرانی خندان

در چشم خست خود را چون حقه باز کرده

دانه ز نوخنده صد حیل ساز کرده

بمموده در مقابل نامش حجاز کرده

در چشم عشق محرم افشای راز کرده

بر جان پاک محمود مهر ایاز کرده

دست شه سراوازیروان باز کرده

تا هر حسری نوید با بار راه کوش
از بد آنکه جان را از جرم تن کند پاک
تا زنگان جانی خالص کند دوباره
بر زنده گان این جسم او را نماز باید
با صد هزار منت کاچن تو این دجان

عمد اصراط خود را آری طراز کرده
دو زخ بحیم ناپاک بوته که از کرده
مرکت نهانی اینجا خاریک کار کرده
بکسر که چون بیدم او شان نیاز کرده
آن نوع و وس کار حاجت چهار کرده

محتاج را بگوید کای باز دست رحمت
پر بود شش کلا بخت دید تو باز کرده

وله ایصیت من افکاره رحمه الله

شو غمکین بعد حلیت غم از دقش اندر دل
بطارنی خویش را بظساز و بر خم زدن لیر
الاساقی و پیمائی بما پیمانه پیمانه

کند آب خرابات معاش در زمان بایل
فرو شو تا ببرد بحسب بی اندازه و حاصل
ز دریا خورد می مانند می رندان بایل

باز بگوید

مستی پیشان میتوان قلب تنی کردن

چه میوئی در این پستی چه میجویی از این پستی

بیا در چو دی ز می دورسی از خود خبر ده

طریق قرب و بعد و وصل بحر و خست و درخ

روز کار اگر خواهی بیا باما به میخانه

بجز عشق اینجیان هر چه دانی شود ضایع

اگر بینم که میخواهد شود اندر بیان حال

مستی میتوان این راه را طی کرد تا منزل

بعد طاعت نخواهی کشت وصل و دست را ^{قابل}

میرس از دوا غطا و از انج از راه جابل

بجز پیر معان نبود کسی حلال این ^{مکمل}

بجز کیش معان هر دین که می بینی ^{طل} دبا

چو در ظاهر چو در معنی چه در دینی چه در عقیقه

شو محتاج از رحمت علی شاه جهان غافل

وله ایضاً

عاشقان اشب ز میرستی اما نمی میرند

غم اگر از گوشه میر بر بکشد اندر زمان

در میان مجلس از شادی معلق میزنند

تا رکش را رستمه تا که شق میزنند

نفع رندیرا چنان گسترد که کاندن نفس
 آنچنان بستند و بی پروا که در هر حله
 موسی آنجا پی اعجاز اندازد عصا
 باده در دالود این عشاق از جای
 باده بیکشان صد رنگت می آرد بجا
 ساقی امشب از که امین خم می آرد شرب
 اینچنین باده که پرورد است پیر مفرود
 عاشقان بخنج زنده از لذت و ذوق حضور
 خاکپای سپید را که تو تو تیا می چشمات

صد هزاران شاه و فرزند بیدار شدند
 از شجاعت بر فراز عرش سخی می شدند
 کام اندر کام مار از سحر مطلق می شدند
 خاصه این سلاحت که از خم مرده قی می شدند
 چونکه رنجین گشته زین پیل ابلق می شدند
 کویا سفاق خود بر چشم ازرق می شدند
 جمله مستان بصفات پیر صدق می شدند
 احمقان سبک صفت از دور بقی می شدند
 تیر میا زنده و اندر چشم احمق می شدند

از این بیت

از این بیت

پیر که بود رحمت شاه علی کو با سلی

باده قرب حضور می از کف حق می شدند

که آن شد که از آن کوی صدائی برسد
 وقت آن است که بر عور و کدایان رش
 وقت شد وقت که بی پا و سران از کجا
 چه شود فصل بهار آید و دی کرد و دی
 لشکر شادی را که غم انگشت بهم
 لکت ماندم در این راه و طمع میداریم
 که چه از دوست بر دوست همه چیز کوست
 عاشق است که در راه حقیقت چه مجاز
 عاشق آن است که پاکو بد و شکایت

بر سر خوان ز شهنشاه صلائی برسد
 از کرم خانه دلدار قبا ئی برسد
 از ره لطف و سخا برک و نوائی برسد
 باز بر طویل شوریده نوائی برسد
 باز از شه سپه و طبل و لوائی برسد
 بر سر مائی و بر کنک تویائی برسد
 که خفائی بکنند یا که وفائی برسد
 نخر و شد اگر از دوست خفائی برسد
 پیشش آید اگر رنج و بلائی برسد

وله

شاه رحمت علی از چه ز نظر گشت نهان
 بر محتاج علی مرد خدائی برسد

رضا
 اه

بحق تو آورد و بدون سر ز بلا ما
 گفتیم بیمار منم فی تو بلا یی
 گفتیم ترسان شدم از پنجه خونین تو
 تو شاه همه کشور و بر سوخته کان
 خندید که خون منیت کمر زان دل پیش
 داد کن صاف کی جام و گرفتیم
 از صفت با ده او با تو حکوم
 از طرفی ساستی ما آمد چو نی
 روی با و کردم گفتیم تو حکمی
 باغ مرا فصل خزان آمد و فصل تو
 عور و کدا بودم و محتاج علی

گفت که بیمار بیا پیش شنا
 گفت که فی درد تو را عین دوا ما
 در خون که آلوده و گردست تو شنا
 تا چند فرستی تو بلار دیه بلا ما
 از با ده بود رنجین سر پنجه ما ما
 خوردم آمد بدم طرفه هوا ما
 مستی او هستی او بعد فنا ما
 با همه چپار کی و رنج و غما ما
 میگویم از نعت تو شکر و ثنا ما
 کرد و بیا ران زدم با و صبا ما
 رحمت شاه علیسم داد نوا ما

خوش و خوب آن زمانی که ز شیره پیام آید
 به از آن زمان که چمنها بمکعبه بپوش آید
 حنک آن زمان که سرمست شویم و بپوشیم
 چه شود که شیر شیران سر همه دیران
 بجفتن معانی چو سر و شدم سر هر
 شراب جانفراش چو عینان رمان کن
 چه پیاده اش رسیدی سر خود و خم فرو کن
 چه شود که شیره پرش مباح دل ما
 نه رختعلی کو دو هزار نام دارد

ز پی پیام ناگاه چو مه پیام آید
 ز دام جانفراش بر بادام آید
 دو هزار میر و سلطان بر ما غلام آید
 شود آهونی صبحرا و اسیر دایم آید
 همه یک حدیث دیدم همه یک کلام آید
 بگذار تو حسن از دست که بی لجام آید
 نشین که تا مبینا و از و بجام آید
 ز جمال نورزایش چو مه تمام آید
 بزبان بیزبانان و هزار نام آید

کسی نوروگاه نفی مظفر آید
 چو غزل بمقطع آید بقلم کدام آید

ساقی چون خضر و کَر آب حیات میدهد	زند کنی بمیکشان بعد مائت میدهد
شاه نشسته شاد و خوش بر سر تخت	غمزد کان چستنه با جمله نجات میدهد
عشق کشیده دقیری با کز و فر سرور	هر که ز عاشقان رود زود برات میدهد
خواجهر رسید از سفر پیش نهاد سیم و زر	هر که در آید از درش خمس و زکوة میدهد
میر سوار میرود سوی یار میرود	هر که بدیدستحق پس صدقات میدهد
پیر کریم با سخا شمس چهارم آسمان	بر همه ما سوای حق صد برکات میدهد
تغنی بحب رودیده را اثر دهنه برید این گمان	شاخ درخت وصل او بار نبات میدهد
صور صفای می دهد جام بقای می دهد	مرد و کور خویش را خوش حرکات میدهد
رحمت شه علی ولی زنده جاودان شده	بر همه مردگان از آن آب حیات میدهد

وله ایچیشا رحمه الله

می که جان از دست غم بجای می و آخرید	چون بنام از دل و جان می پرستان را
-------------------------------------	-----------------------------------

پیش عقیق دارد آنکه در دین باشد و
 قفل کر محکم بدل زو غم بیا این نشین
 آنکه می را بر همین بار العنب توجیه ساخت
 و آنکه روی دست را بر جور و لمان فرس کرد
 عشق تو فیقه است کبسی نیست آوان کاه
 و این عشق نام عشق باب عشق است و عشق
 روز اول شاه عشق آمد به عالم خیمه زد
 هر که آید با عشق عهدی بست در روز است
 عاشق را خواهی بدانی کیت حجت است علی

از شراب صاف خم مانند مستی شهید
 قفل او را و آنکه کرمی بود و کف کلید
 ز در روی چون رزان به کام می خواهد
 همچو خرد در مرغ از ریشی خواهد چرخ
 ناف ما را در محبت مام از اول بر
 عشق را دیدم چنین را در جسم می بود
 غیر عاشق هیچکس کرد سپاه او ندید
 عهد عالم تا ابد بخت و پیوندش نبود
 آنکه چون رحمت بخت تشنه مادرید

وله این رحمه الله

ساقی لی نعمت کو روزی هر روز

کز مستی می آمده ام هر کز بد پوز

<p>باقامت شمشاد بدم دوش مجلس دیست چاهوی زیبائی و کشتی ورده بمن ایستای از آن دولت باقی ساقی خضر وقتی واسکندر دوران ای یار بسیار وعده دیدار بفرود کامروز شمع آید بر پیش رندان</p>		<p>وامروز چو سجد بر آورده بعد قوز وامروز ز محموری بدخوشد چون یوز صبحم همه میمون کن و روزم همه پیروز زان چشمه بطلمات دلم مشعل بفرود مگذار و غنیمت بشمار این دم امروز نوروز بباگشته تو هم عشق تو آموز</p>
<p>وله</p>	<p>رحمت علی آن شاه که از ناوک مرگان بر سینه عاشق بر بندیت هر دوز</p>	<p>ایضا</p>
<p>از شکاف در کجایی میکنند غم تیز تر هر کجا بستی کلمی محمور با او دم مزن عاشق از اگر تکلف میکنی از باده کن</p>		<p>خیز وشت خاک از میانه بر چشمش بریز زود جام باده حاضر ساز ای جان عزیز از برای کودکان بگذار این چو زو میوز</p>

عاشق ترا خوی خوش دام است مان یکام

خواهی از مرد شیخی اندر میان عاشقان

خواهی از دانا شوی زود از روز معرفت

سرمای از جمل نزد جاہلان گفتن خطاست

راستگوتر در محبت با چو منصوری بود

همچنان ز دانش سر غلوت تا شاه ما

یار ستی است از توصیف تعریف بعمو

می ندیدم هیچ خطاری چو شمر حتمی

این شکار دوام میجوای روان بی سیر

آبروی عشق را در پیش نامردان بریز

باش از نادان احق با چو عیسی در گریز

نواخته کو هر کم عجب اگر دود بست بی تیر

غیرت تنع محبت کرد او را ریز ریز

صد هزاران کاره می کند چون کفجه لیز

روی نیکو را نباشد هیچ محتاج حیز

مرشام عاشقان یحیی را سبک تر

وله امین الله

عاشق بیا عاشق بیا سبک که یار است آه

تا کی ز دی افروده که زنده کا ای مرده

آنرا که جان کردی خدا اکنون کجاست آمده

خزم پیشین بشا و شو چون خوش بهار است آمده

کحل در پهن چون خورشید اشجار نخل طو شد
 دور پریشانی گذشت مجموع بشر بعد ازین
 آنرا که می جستی بید اندر سفرها سالها
 چشم حقیقت بین کلمات دل کن با حلا
 تا چند حق جوئی کنی حق جویت با صد طلب
 که رسیدن خواهی بشن و دی بی همراه من
 شیر شگارت آمده ای کور صحر اگر دما
 آمد رسولی چون سبا از نزد یار خوش لقا
 رحمت علی شاه آمده از آسمان مه آمده

زانغ سیر و دور شد طبل هزارت آمده
 کرد دولت آه صحر و ستار ت آمده
 خود او بیای خوشی تن اندر دیارت آمده
 کان شاه در لبس که اور برده گذارت آمده
 کوس انامی میزند بالای اارت آمده
 در دشت هر صید جو میر شگارت آمده
 خون ریختن در چرخه اش کوفی عمارت آمده
 آخر پرس او از کجا به چکارت آمده
 چون یوسف از چه آمده اندر کنارت آمده

وله ایضا رحمه الله

چندان بنام شیر جان که خیمه هزارش گنم

جان نیست چون بنامه چه کل خوارش گنم

معشوق مشهور که او صد پرده دار پیش رو
 گریه خواهد بعد ازین خلوت کند بی عاشقان
 کوسید راه کوی و کویت خارستان
 کلبی که هر شب در کدز بق میزند بر بشرون
 غم از چه نرودی کند آتش بیار و کرد ما
 کز آسمان در کار ما چشم حد بینا کند
 زاهد اگر مکر بود خاک بر م تا بکند
 که نفس حوالی کند چون با خورش بر م
 مانده است در ره کرچه جان زیر این جسم کرا
 دنیای عیار و فی دل میبرد از غافلان
 موسی کز از خوف عصا بشید با یک لطف

در پیش چشم عشقان آفرمودارش کنم
 بشید شاهد حکلی رسوای بازارش کنم
 چون مست کردم زیر پا منم و هموارش کنم
 آرام حکم پیش منم با خوشین یارش کنم
 یک جرعه میریزم در او در حال کلزارش کنم
 خاکستر میخانه را بر چشم غدارش کنم
 مانند سنگ آسیر کج و دورارش کنم
 پابند بر پایش زخم پالان افشارش کنم
 این لاشه بر خاک پنجم چت و بیکارش کنم
 از عشق سازم حلقه در کوشش عیارش کنم
 من لا تحف نشیده ام لب لبب بارش کنم

که بخت در خواب شد پانی ز تسلیم و رضا
 خوابت بیدارش کنم مستی بیدارش کنم
 کرد دل با خبر وصل او گوید بود چسبند و در
 جانی که پروردگار بخود با صد عزیز و سالار
 یحسان فدایش میکنم صد جان دیگر میداد

بر کون بخشش بر زخم از خواب بیدارش کنم
 خاشاک کوی دست را بر فرق بیدارش کنم
 در چاه غرق ترنما باشد کونش بیدارش کنم
 وقت گزینی رضای تسلیم بیدارش کنم
 من از برای خود دست بران گزینش کنم

شاه زمان جمع می آید مرآت نور منجلی

کر جان و سر خواهد ز من دم بیدارش کنم

وله ایضا من افکاره رحمه الله

ما طریق عاشقی از حسن یار آموختیم
 دوست از بستی قبائی دخت بر بالای
 آتشی دیدیم موسی وار کو یا عشق بود

کنجا اندر خرابات خراب اند و حتم
 ما دیدیم از فنا و بکربتانی و حتم
 خویش را پر دانه ساین گاه در آن حتم

سرمه سحر است چشم دل ز بی یه دوست	ما محبت را بهادان صد وقت کوفتم
ما پوروش مجبى آراستیم و چشم او	فتنه جوئی کرد و ما چون آن لف او آفتم
گفت مست شیر شو تا من بخورم از آن کفر	ما بلب زان شیر از پستان درویم

آتش تیزی چنان فروخت شد حقیقت
ما بدیک او نخود با هر چه لابد پوشتم

وله اشعار

دوش ساقی چو مست و چو دشت	به وزانو پیش من نشست
قد در بحر باد و چون مایه	قد می ترسیدم بجز بدست
گفتم ای یاس قی کریم جواد	قدت از چه سخت و رفت و پراست
لیک مستیمان این می را	تشنه تر میکند قدح فی مست
ساقی چو بدست مینا صم	چون شنید این سخن ز عیارت

چند قسم بود مسلوا از بادیه	مانده باقی زمی پرست است
زان کی را گرفت و پیش آورد	لب مارا بیکد کر پرست
لب خم بر لبم چو جفت آمد	دل شده از بادیه آتچان است

که بی زاد بچہ چون مریم
تا کند زنده عالمی در دم

وله اصینا فی التبریع

دم کند صد هزار میت حی	نخند زنده مرده لاشی
که چه لاشی میزدنشی شود	ره دراز است طی کند تیک
هر نظر باز میت با آن رو	هر جگر ساز میت با این می
عاشقان راست دیده حق من	که نه بینند در جهان جری
شمس وحدت چنان نکند شعاع	که جهانی رهید از دل سی

یونین
شین

می نه بینند فاش و پیدایان

حق ترا جوید و تو کو کوسه کو

چنگ در کوشش و نوشی چنگ

جمله اعدا دیت جز یک حرف

می ندایند آشکارا می

حق ترا بیند و تو دانی سینه

نای در شورش و تو پنی نه

همه ظاهر کی است با معنی

چشم بگشای تا عیان بینی

آنگه خواهد دلت همان بینی

همه عالم حدیث یار گرفت

دشت سر سبز شد ز خط کفار

هر کجا دید دلبره ی زیبا

عشق گفتم مستر نا که

او کی بود و عکس روی شش

کون نقش رخ کفار گرفت

کستان از رخسار گرفت

دلش آورد و در کن گرفت

پرده افکند و اقرار گرفت

آیین نقش صد هزار گرفت

گاه موسی شد و عصا افکند که محبت شد و کی موسی گاه رحمت علی شد و الی الفرض غیر یار نقش نیست	که چو عیسی بهار بار گرفت در کف خویش و الفقار گرفت شد در وقت بکار و بار گرفت هر کجا نقش با نثار گرفت
وله	باورست نماید از من از یار بشنو لیس عنیده دیار ایضا
عشق الوان نای بو قلمون پرده چون بر گرفت از رخسار در کجینه بر کشود و نمود چون همه مفاسد و کد بودیم دست فیاض انجمن بخشد	آمد از پرده قدم سرون برد از آسمان قرار و سکون عالمی راز کنج خود مدیون خویش را کرد پیش و مرهون که یلی زان میان نشد مغبون

هر کسی را بقدر خواهش او

هر مریضی که یافت از حکمت

هر چه داری ز خوشین دار

داد می خواه کم و یا بسزوان

ساخت بر در داد و کر معجون

لب فرو بند و باش سجد چون

که خدا عادل است و جابر نیست

حیف کین پیش جمله طاهر نیست

هر چه حق کرد و میگوید نکو است

جز جانی شود که موجود است

چون نه بینی مقابلی با او

چرا در چه عدم انداز

شیر را حمله داد و شکو داد

خوب دانند هر آنکه او بد نیست

نسبت جز که دهد بر دوست

خود بخود مستقل مقابل است

چون شناسی تو مغر را از پوت

که بدشت این گیاه ما خود روت

رم خوشامینده باکت آهوت

بدانند هر آنکه او نیکیست

ست
دین

بندگی کند کسی کا نجیب

سیر کجا فہمدا آنکہ چون ہمیں

دل کجا جفت حق شود کز حرص

این سخن بی لباس نشا شد

ما بحفیتہ اسبر این گفتار

از دل و جان اسیر فرج و کاست

سرش از خلط کج و در ماخت

ہر زمان جفت و جفت دیگر ست

لیک در دیدہ الہام صد توت

طلب از شاہ عشق بی است

شاہ رحمتی کہ رجس شاد

جفت با رحمت شہت ہوت

ولہ اے صفت فی التبریع

غیر عشق تو پھر دکر استر اندازم

آنکہ در دایرہ سر تو کامی سپردہ

انچنان مت جال تو واپست و صالم

جز پرستیدن اوت بجان کارندازم

بجذائی تو کز وی بجز انکارندازم

سر تو کہ سر حبت و اعفاسارندازم

بیل دل چو کل روی تو را دید همی گفت

چون می از دست تو خوردم غم دل پاک تر دلم

یوسفی بودی و در پرده بخت بخریدم

چشم مست تو نهانی کنخی کرده و ستم

موسم خوانی حسد روی تو اسلام بخوم

غیر تو در همه عالم و گری یار ندانم

هر چه بر من تو پسندی من این استم

با طبیبان سروکارم نبود چون بضم

با سیحی سروکارم شد و دم بر دم باز د

کاستمانی بکف آوردم و بچار ندانم

حالی از جام تو ای جان دل غمخوار ندانم

چو بلا فم بکلا ستم سر بازار ندانم

آستچان مست که پای در خار ندانم

کافر م خواهی جز زلف تو ز نار ندانم

در نهان جان نه دل غمیر تو دیار ندانم

کر که دانی بحق تو که زبان عار ندانم

شکر که حالت افکنده بیمار ندانم

چه نبالم چه بر دارم دل مردار ندانم

رحمت شاه علی خضر زین قطب زمانه

آنکه در مطهر حق همچو وی آثار ندانم

وله ایمن

ما در غم و غصه از چه رایسم
 ما کرد یقین چو اسخر دیم
 ما را چو بهشت نه نقد است
 ما خود بخود این نه جا گرفتیم
 ما ملک جهان بجان گرفتیم
 ما صبر و لیل راه کردیم
 ما طایر طوبی و بهشتیم
 ما مظهر ذات کبرایسم
 ما مطلع شده تازه زانکه هر دم
 ما تو و من نمی شناسیم

چون مست شراب کبرایسم
 چون جام جسم جان نمایم
 پس قنطر که ام جایسم
 خود کرده ز با و با خدایم
 زان است که جان جمله مایم
 زان صوفی صفت نه صفایم
 در چشم یقین اگر بر آیم
 هر چند بخلوه می نمایم
 ما شیوه ناز می نمایم
 هر چند که من تو و تو مایسم

در دیده اگر دسیم لیکن
ببیند که هر چه هست آنیم
والے ولایت یقینیم

چون سایہ ز عکس کی جدایم
رو بند ز رو اگر کشایم
در وہ کدہ کجایم

بار حمت شہ علی وہیلے

بشت غزل ہی سدایم

ولہ اسینا من افکارہ رحمہ اللہ

انکہ در عشق دہان بار کند اندر قال
حرفہا را چونچیم بہ میزان متیز
سخنی کو ز حقیقت بنود وانی نصیت
دیدہ بی بصر آن دید کہ در عمد عمر
مثلی خوشتر ازین نادم و طلس شنو

کی چشم دل او کشف شود صورت حال
ہمکی چون کاکہ آید و کو ہی افعال
ہمچو نشا رشتہ چہ بر اہل کمال
سوی ابروی خود گفت کہ بہت حدال
کہ غلط ہمیش آوری در این چاہ و بال

<p>حیف از آن دید که حق داد و ندادند وین با چنین دید و یاری هزاران صورت چون همه خلق جان طلب قال اندر بجه تا از آن طبل دوا و آید بر ترک و عجب با عرب و آرتقاوا بشنیدیم و شنیدیم</p>	<p>فرقی اندر کفر قمتی و سنک و سفال عجب است اینکه می جویند از هجر وصال که دهل زن بزند محکم بر طبل و وال بر یکی کشتی و بر دیگر کوید که نقال همچو ماهی سوی بحری که بود عین لال</p>
<p>رحمت شاه علی اکبر بر چشم نقین همچو بحری است ز انوار خدا مال مال</p>	
<p>بیار باد و توی ساقی کریم جواد پایه مانود غیر سایه است ساقی ز عمر نیست چو بنیم آنقدر بایسته غروب هر چه شوهر کش است در همه عمر</p>	<p>چه برند خرابات عاقبت بر باد ز غمت غم کنیم ساعتی مگر آزاد بیا تو ساقی و ما را نشان می ده پس از چه روی ز نو من را شوم داماد</p>

هزار رحمت بر سینہ ام که تا به کلو
 اگر چه خواب نه بیدار مست بهشیاء
 بجفت کیستی آخر چکاره کفتم
 چو دیدارستی من رسوخ من با خود
 به درمی که نظر کردم درون رستم
 و لیک خانه تنی لیس غمخو دیار
 چو خود بخود بخو رستم ز در دشتها

رسید باده و چون خم می سپاس
 میان ما چو ملاقات اتفاق افتاد
 تو خود بخود تو کو جان من فدای تو باد
 هزار در بهنایی بروی من بگشاید
 ز سعی یار بد آن خانه خرم و آباد
 بنا کمان نظم سوی خوشین افتاد
 بدان رسید که از دل کشم همی فریاد

که رحمت شاه عالی علی رسید و بگفت

خوش باش که از وصل یار داد تو داد

وله اسحق من افکاره رحمه الله

از سر کیوان گذشت منظر او ان عشق

باز بدل خمیه ز حضرت سلطان عشق

مانده نورسید کر سگان مرده باد
 جمله جهان زنده شد باقی و پائیده شد
 لشکر طوران غنم رفت ز ایران جان
 باد بهب ساری وزید خار بدل شد کل
 جنتی و دیو پری آدمی و وحش و طیر
 ساقیستان دست می برد و کرد
 خاطر پر مردگان بار دگر شاد شد
 ظلمت شب دور شد دیده سوی نور شد
 هجر بپایان رسید بن بر جان رسید

پیر صفا میزند بر همه بر خوان عشق
 چون همه مردگان کرد نظر جان عشق
 چونکه بمیدان رسید رستم و ستان عشق
 گشت پراز پر نیان آره و بیابان عشق
 جمله نذر آمدند کرد سیلیمان عشق
 حلقه مجموعه را جمع پریشان عشق
 از سر نو یافتند خلوت و جان عشق
 غمزه سرور شد از لب خندان عشق
 قند و شکر میخورم از شکرستان عشق

رحمت شاه — علی آمده دل های ما
 بیکره چون کوی کرد از دم چو کان عشق

خلوت شد میرسد باز بر این عو^ر عشق

موسی جان است شد پیر و بید شد

ناز پی دلبری کوشش ابرو نمود

عشق عجب حالتی است نور اگر نوبرد

پشه چو عاشق شود طالب صادق شود

حفظ خل^{عقل} کی خوریم بر سر دکان

از همه دانا شود بر همه بینا شود

مرد خدای زند جام مروق زند

اطلس دیبا کدام خلعت زیبا کدام

خاک بر آورد سر چیت بدون کرد

پیر کریم جواد بار دگر برهناد

پرتو می رسد بر شب و یجور عشق

چونکه بر افروخت باز آتش رخ عشق

در سر عالم گرفت جاذبه شور عشق

کوه بنان برد سپیچو کبی مور عشق

پیل در آرد ز جا از اثر زور عشق

کان عسل میخوریم از لب زنبور عشق

آنکه بدل راه داد لمعه از نور عشق

ماه فلک شق زند از دم سا^{عشق} طور عشق

جامه اگر جسم دوست چاک زند عو^ر عشق

چونکه سدا فیل زد دم بدم شور عشق

باد ده صاف کهن بر کف مخمور عشق

مروق
باد ده صاف

رحمت شاه علی است در همه جا جلوه کرد

هر چه نظر میکردم ناظر و منظور عشق

وله ایمن رحمه الله

دوشنم بزم پاپه نه تا در مولای عشق

کشته ام محمود را در دستگیری کن شها

گفت تا مستی اری سکر نعمت های ما

گفتمش ایشاه که مستیم مت تو ایا

کوزه پر کرد و دادم کین بجز نوش کن

کوزه را تا بن کشیدم بوسه بر پیش زدم

صد هزاران موسی اسجادیدم از هر طرف

از دل بر آتشی اتی انا نه شد بلند

خواستم تا از پی تعظیم قاست خم کنم

حلقه بردم کو قدم کی حضرت والای عشق

یک دو جامی زان کین صاف از می منای عشق

چون شوی محسوس یاد آری تو از مولای عشق

مست روی و موسی و خط و عارض و مالای عشق

میش ازین قسمت مزاری از خم صهای عشق

رب ارنی کوشدم تا سینه سپای عشق

آتشی دیگر در آن وادی بی پهای عشق

کمان بیابان پر شد از آواز مهیای عشق

ما ت کشتم چون شنیدم هر طرف آوای عشق

هر طرف کردم نظر از تحت و فوق و مین و بیرون	بودم پریشان آرزویش سیمای عشق
ناکه آوازی بگویم آشنای آن که گفت	وای عشق و وای عشق و وای عشق و عشق

گفتم آخر کیتی کفای منم رحمتی
صاحب اورنگ شاهنشاهی و ارامی عشق

ولی ایمن من افکاره رحمه الله

بار دیگر رخت ساقی در قدح ایمن عشق	باز صبا نید زنجیر از زنجون عشق
گفتم ای ساقی چو شتم کرده باز میده	کز جنون بنشینم و کیرم ره و قانون عشق
ساقی و یا ض بدم از گرم تپش خم	گفت بی کشتی بزن یکبار ه بر جیون عشق
سر نهادم بر خیم و شتم چو ماهی غوطه ور	یا که شتم اندران دریای عین و النون عشق
و اندرین دریای بدم عیسی ادریس و شیث	بسته شاد و خوش باموسی و مارون عشق
جمع دیگر یافتیم تسبیح کو یا یاد هو	بازید و شبلی و معروف باز و النون عشق

افیون
تریاق

<p>پیش رفتم تا بدان جا که زان تسبیح خوش چون شنیدم ذکرشان این بود که ساکت لفتم آخر حیات دولت گیت چون مایه</p>	<p>شنود و گوشتم فرا گیرم کی ز افسون عشق مگذر از چون ناری در دولت چون عشق تا کنم هستی خود بیکبار کی مرهون عشق</p>
<p>کفتم دولت بود اخلاص بحیثیت مراد رهنما رجعتی شد پیرو افلاطون عشق</p>	<p>چو باشد ار بدو جامی مرا کنی معمور مریضی است بجز حال از که نعدو سباده هیچ مریضی بجالت محمور عذا چه سود کسی را که او بود زنجور کیسکه می نخورد کی شود در سرور همان راست که از هر دو چشم باشد کور</p>
<p>کسی نشاند همان نجش محسنو نه بینم که چنین خفته شکل و بی اوم من از خمار شب و شکر شده ام پیا اگر مرا ندی می نه نان فرم نه آ کسی که است نباشد بر او همان بخت کسی که چشم دارد بطلعت ساقی</p>	<p>چو باشد ار بدو جامی مرا کنی معمور مریضی است بجز حال از که نعدو سباده هیچ مریضی بجالت محمور عذا چه سود کسی را که او بود زنجور کیسکه می نخورد کی شود در سرور همان راست که از هر دو چشم باشد کور</p>

سهی که دکان نباشد زیاده کلرک
 در آن وثاق که جام قیسینه بنود
 مرا بهشت همین وی شاهد و ساقیت
 ازین شراب مرادم شراب آن تاک است
 از آن شراب که موسی بخورد و دست فدا
 از آن شراب که خور و ندبسیای سلف
 از آن شراب که ارواح اولیاستند
 از آن شراب که نوشید و رفت بر در

دو حصه باد و صد پار و از دم سا
 خدا کو است که بنود تقاوتی با کور
 چه بیکران بگذاریم باغ و حور و مقصور
 که زو بهی بدرخشد هزار آتش طور
 دگر بوشن نماید الی متیام و شور
 هم فاده منده و خفته تا تهنه سو
 فکنده جامه جسم و نشسته بخود و غور
 بگو فت کوسس اما محی بجالی تمضو

از آن شراب که جمعی شعله

فکن بر سر محتاج بنوا صد شور

که بنجو دگشتم و از من بناندا اندر میان با

شی و حلقه ستان چنانم داد می ساقی

بچشم ساقیای قاسم الرزاق شکرالک
 بگفت آری کریم لیک در دیت پند
 یکی جام از می صافی بمن داد و در پاندم
 چو از بهستی شدم غاری بیا و آمد مرا
 چو با خود عاشقم دید او این وصا و قدم دید
 ازل عهدی برای آشنائی بت بهمن
 چو دیدم مهر بان شد دل قوی کردم بدو کفتم
 بخت لب فرو بند و شکایت رهل بمن
 طلب ناکرده مطلوبی کجا حاصل شود از دل

ندیدم چون تو یک عالم صفت فیاض رزاق
 چو شکر نفتم کردی و هم زین پس زرباق
 ز قید حیل و کمر و فریب و شید و زرق
 که از من شد همه صبر و کتب از و طمس
 بنا که با و لم غنبت آمد از یکتالی و طاس
 برای وصل دایم تازه بستم سخت میاس
 چرا چندین ستم کردی بمن بایک خلا
 اگر من تازه معشوقم شاه هم تازه عیاس
 برستی نباید ناکشید ز رفت سراسر

کجا بر جای غم شادی نشست اندر دلستان
 بجاس کر نبودی رحمت شاه علی ساقی

بجان عشق که در عشق هر چه بود تمام
 سلام ما که رساند عشق و گوید این
 بیا بیا که جهان سر سبز همه عشق است
 کس که باده نوشد بود بند پیر عشق
 بیا که دام جهان پر کرده و پرنده است
 هزار جان مقدس ببرد می باده
 که جان حمله جانند و مانده در جسم اند
 امیر باده کسان رحمت علی الویت

بعقل و آدم و رفتم بسوی دار سلام
 بجز بختی که بختی ز محاسن خام
 ز هر طرف که نظر میکنم ز خاص و عام
 هزار مرتبه کمتر بر مرتبت ز انعام
 بغیر می که رها نه ترا دگر زین دام
 فدای خاکساره صوفیان در د آساک
 رسیده اند دو جهان اند با جهان شده رام
 که مست جام اناحق بود او هسی دام

بیا بیا که همه شب در انتظار تو ام

همه بیا وصال تو و کنار تو ام

وله ایچینا من افکاره رحمه الله

برای صید تو در هر طرف کنیم و ریب
 شدم بحسب رخ سوار و ز شوق داشتم
 همه زمار کریزند و غافلند که من
 بر آنچه از تو بود من خوشم نمیدانم
 بیا که چو کسی در من چه میخواهی
 کسی خزانم و که صیف و که زمستانم
 چو نمودم بر کف و سر پنجه ات بھر شکلی
 همان بابت که در ره روم بار ای
 نماده ایم براه تو ما سر تسلیم
 مرا چو مالک ملک وجود و جان دلی
 چو رحمت شاه عالی علی است پر طریقی

چو بخرم بصفت بسته و شکار توام
 برای اینکه به نیم که خاکسار توام
 چو در کریز شوم در پناه بار توام
 چو مکنست خواهی سکون چو عاری توام
 که بخودم سجدا و با حسیار توام
 با عدال زمانی چو نو بهار توام
 که می بخوای و سازی و فشار توام
 که چاره نیست ز کوشش که در مهار توام
 چو اشتران گریست ز شخوار توام
 پس ای امیر که سر کجای توام
 یقین براه نامم که شسوار توام

و منه انضمار رحمه الله

عالم گرفت عشقم بگریدان سکارم
زان بی که من بخوردم کسری بخور دست
مستم چنان که از خود صلاح ندادم
اندر شمر نیارم دنیا و زاد و گاش
خواهی دیار مارا به هم نشانه اش را
کر آن دیار خواهی در خانه یار خواهی
عشق آمد و دو گو شمع گرفت و گفت چو نی
کشا اگر ز مانی غم میخوری و میدانی
گفتم که آن کی غم زردم تو تن نبودی
کشا که تو بر بنی و اندرتب و شکنجی

به سبزشد جهانی بگریدان سکارم
بگرید بجا لت من من بگرید بکار و بارم
جم را بجام به هم اندر شمر نیارم
من عاشق غریبم در فکرت دیارم
آنجا که خانه دارد آنجا که هست یارم
بگرید سوی دل من من که در چکارم
گفتم چگونه باشم چون میت اختیارم
از هر که غمخور آید رنجیده و بزارم
حالی که شاد مانم از تو نشانه دارم
به تو نباشد ای کول بگذره اعتبارم

گفتم که توبه کردم که شکستم و گریه کردم	دیگر مباد ای شمس در حضرت توبه دارم
--	------------------------------------

و رب ادرت زمن نیت حمتی ولی را	مهر خدایت اکنون در خدمت پیارم
-------------------------------	-------------------------------

وله ایضا رحمه الله

بانه بجان آمد دلم از دست کار افرازم باید که سر سبزی کنم مانند دیگر خوشه ها ماه صفت افتاده ام در غالتن با صد سخن در غربت و آواره کی دل نماند در چار کی یا دایم زمانه است آنان باغ خوب گلستان خواهم که بال و پر زخم این دم نفس را بشکنم چون که سفید فکلی گرفته با قصاب خون	تا چند در پستی روم آفرین من بالانم ای نفس طامع تا کی در آسیا میایم خواهم سوی دریا روم چون ابتدا دارم ایجا میخواهد دلم چون مردم نخبایم هر ساعت از هر ساعتی مجنون تر و شیدا میام یا دایم با طوطیان چون در زنگر خایم من چشم من بر نیم من آهوی صحرایم
--	---

همچون چنین اندر شکم در خون همیشه غرق ام	من بچه مادرستم من طغلب با بایم
---	--------------------------------

شاه صفار جمعی با نعت الله شاهی	
--------------------------------	--

هر دو آواز حبلی گویند الله لایم	
---------------------------------	--

وله اینها من افکاره رحمه الله

شاه ما شب برابر خوان صلا خواهد زد میش ازین کربود با یکانش آشته کاروانش بر شتر محل چوبند و نیم شب عرض لشکر نماید عاشقان را شاه ما هر که عاشق تر بود با صدق پیش چشم شاه شاه آنس راست کردی رضا در قتلگاه عاشق بیدست با آنجایی تیران شد	فال دولت را بنام این که خواهد زد چند روزی تیردم با آتش خواهد زد از برای خفگان باکت در خواهد زد از پی این کار در میدان لوا خواهد زد جان خود از شوق بر تیغ بجا خواهد زد چون شید کربا در خون شما خواهد زد کو سفد آب بهردم دست دیا خواهد زد
---	---

رحمت شاه علی استاد و آنجا مش صفت

برخ هر کشه هر خدا خواهد دون

وله ایضا رحمه الله

تا عشق تو آموختم رَحمتی رَحمتی

من کجما اندو ختم رَحمتی رَحمتی

تا خوشین آموختم رَحمتی رَحمتی

شمع رخت آفر و ختم رَحمتی رَحمتی

من خود بتوبه و ختم رَحمتی رَحمتی

تا عاشقی آموختم رَحمتی رَحمتی

از حسن تو آموختم رَحمتی رَحمتی

کوس محبت کو آموختم رَحمتی رَحمتی

من کجما اندو ختم رَحمتی رَحمتی

تا عشق تو آموختم رَحمتی رَحمتی

شمع رخت آفر و ختم رَحمتی رَحمتی

تا خوشین آموختم رَحمتی رَحمتی

تا عاشقی آموختم رَحمتی رَحمتی

من خود بتوبه و ختم رَحمتی رَحمتی

کوس محبت کو آموختم رَحمتی رَحمتی

از حسن تو آموختم رَحمتی رَحمتی

من چشم جز تو دو ختم رحتعلی رحتعلی	در عشق تو پا کو فتم رحتعلی رحتعلی
در عشق تو پا کو فتم رحتعلی رحتعلی	من چشم جز تو دو ختم رحتعلی رحتعلی
باب ارادت کو فتم رحتعلی رحتعلی	اخلاص تواند ختم رحتعلی رحتعلی
اخلاص تواند ختم رحتعلی رحتعلی	باب ارادت کو فتم رحتعلی رحتعلی
تا در معنی سو فتم رحتعلی رحتعلی	رحتعلی می کو فتم رحتعلی رحتعلی

رحتعلی می کو فتم رحتعلی رحتعلی
تا در معنی سو فتم رحتعلی رحتعلی

وله ایضاً من افکاره رحمه الله

رحتعلی بر طریق رحتعلی بر عاشق	رحتعلی بحر عمیق رحتعلی کار عشق
رحتعلی فیض حسنه ار رحتعلی شمع هدیه	رحتعلی در الدجی رحتعلی پیر طریق
رحتعلی زانده مار رحتعلی در راه ما	رحتعلی آگاه مار رحتعلی بر بار عشق

<p>رحمت علی مولای ما رحمته علی قایما رحمت علی کنج کریم رحمتی نور عیان رحمت علی کرم دم رحمتی سوزنده غم رحمت علی بحر حیا رحمتی کوه وفا</p>		<p>رحمت علی سینمای ما رحمتی برما شفیق رحمت علی عین بیان رحمتی نکتہ دقیق رحمت علی ابر کرم رحمتی بحر عمیق رحمت علی شاه صفا رحمتی مرد صدیق</p>
	<p>رحمت علی حق نما رحمتی ورق فنا رحمت علی از حق رضا رحمتی بر حق عشق</p>	
<p>نور انبیا الصمد رحمتی شاه من است انکه اندر لمحہ ورق فنا قرب لایزال انکه روزی صد هزاران بار در معراج وصل انکه کرد دعوی کند حتم مجسم آدم انکه دلہارا نہ آب رحمت بی منتہا</p>		<p>منظر فند واحد رحمتی شاه من است ہیچو غنقا میرد رحمتی شاه من است میرود با این حید رحمتی شاه من است والہ اورا میرسد رحمتی شاه من است شست از بخل وحید رحمتی شاه من است</p>

آنکه خوابت قدید صد هزاران ساله را

آنکه شمس آتشین را بر هزار کوه شرق

آنکه این ستارگان چرخ را بر سر گشت

در دمی می سیکند جمعی شاه من است

با کفن سپید و کفن جمعی شاه من است

روشنائی میدهد جمعی شاه من است

آنکه هر ساعت زبالا قد قوسین او دنی

وله

پیش پایش منجمد جمعی شاه من است
ایضا

رحمت شاه علی طهر الله من است

تا که ای سحرگویش شده ام من بخند

دل خود را چو باد و دادم دیدم بعبان

چون بزی علم عشق برفتم به پناه

زان سوی شهر و منزل و ما و ایم شد

مردم بودم بصفقت زنده شدم در آن

خبر و زین اورسم من را ده من است

شاه را آرزوی پوزشش کا ده من است

کردش دور فلک جمله به لخواه من است

من رعیت شدم از عشق هم او شاه من است

بر سر ملک بقایم و خراگاه من است

آنکه از سیر مقامات من الله من است

واقف از یقین و باز آمدن و برشتن
آشدم خادم در کاو و غلج حجت

حبست و دوزخ و میران ان آگاه من است
بر سر قیصر و می جو سس جا و من است

وله ایضاً رحمه الله

رحمت شاه علی مرآت حق من است
جمله عالمها بحشم اندر وجودش ظاهر است
کز خشتی مختصر اجم جان بطلت نازده بود
آتش اندرون بودم ز نفس منما
نفس چون پست و من برشتا چون اسب
عشق او مایه سرور و بساط و خرمی است

مادی و پسر طریق و مریدین من است
رحمت شاه علی جام جهان من است
حق آن خسرو بی بر جان شیرین من است
آب فیض حشمتش بر قلب یکن من است
عشق او در دست من کوی ترزین من است
عشق او مایه نشاط و غر و میلین من است

هر که خواهد بشنود ستانه میگویم بلند
عشق شه رحمتی در دهر آیین من است

مظهر مولیٰ علی رحمتی
 مہبط آیات ہا و سہیل
 من کویم عشق القا میکند
 کرچہ اندیشی برندہ ذوالفقار
 ست انشا کن غزل امی سلوان
 رحمت لی تھا چون باتو است
 این غزل در گوشہ افشا نیست
 عارفان دانش کاہن افیانہ
 چون شوی سرست عشق پرودہ
 خود بخود در اند سخن از پیش و کم
 عقل در غلطہ از یک تر عشق

کہ بود مرا آت نور منجلی
 سید ما نعمت اللہ شہ ولی
 ہر دے بر دل باوارہ
 بر منافق میرزد دست علی
 چون شد اول مطلق رحمتی
 قافیہ آمد بقرعہ علی
 شہ ام چون مست و مدہوش
 عشق میگوید سخن آرمی
 در میان کد اردا صلاح علی
 سامع پیدا نہ اسجا فانی
 عشق چون صیاد میں سہیلی

بشمع از انوار مستعدی غیر زرع

خوش شبتانی خجسته محله

بمحو شمر جمعه با حمد صدما

مهربانی پرو صاحب منیر

رحمت شاه علی عیسی بن مریم است

عارفان کجایره و او عین ابر رحمت است

کرچه صد عالم در او موجود دیدم هر زمان

فیض او جانهای ما را تازه دارد هر زمان

دست فغانش هر کرا بحرقت باشد تا

ساکل کوئیس شجاع و پست تند و زور است

من نه خود ساز غزل دارم که اندر جان

بر کی خواهم به بندم لب ز او صاف

که حیات مردگان دست او از کدم است

عاشقان یوی و او اندر حقیقت صد است

آری آری فیض حق بر همه اشیا دایم است

بر صراط المستقیم حق روان و محکم است

حسرت جایش بجان صید کیو مرث و حتم است

عاشق رویش خوش مست و دلیر و غم است

سطرپی غیبی است کو پیوسته در زروم است

دل با فغان و خروش و شور و در دایم است

نام طایفه
ازاد

من نمی خواهم دشمنانم اندر من
عشق سیکوید بر سراج خود ای کلان
مطلبی از نو نواز و مطرب از مضراب عشق
رحمت شاه علی مای و وحدت چون علم است
آنکه از فرط شیشه آمد روز شب کوی
آنکه در سراج وصل حضرت فردا
آنکه در پرواز قاف قرب از تیری با
کر چه ایجادش بعالم شد بصورت
کر چه ز آدم زاد در ظاهر و لی چون سگری

چونکه این اوصاف او چون شمس در تابست
خانه هر چه هست ضیف ار چه عزیز و کرم
چون زبان عقل از سیکه سار لال و اکلم است
مای اندر بحر خواص و شمار و دایم است
منح غلبش بر روی شمس اعظم رحمت است
قامت تو سین این رزیر از پیش حم است
از زمین تا آسمان مبین یکدم است
در حقیقت مای ایجاد هر دو عالم است
ز او با علم الاسما یعنی تو ام است

رحمت شاه علی نور علی اکبر است

رحمت شاه علی شمس سیر اعظم است

ولادت

دوش رستم پیش دل کشم که مرست آدم
گفت دل در پیش مانی کویا نایاب بود
دم بدین می زن که حی باقی بمانی تا آب
من بعین الله از یک دیده ناظر گشتم
ما بهیان بحر وحدت کرد من در اندر
این عدد دلم چون سد در منج واحد شوند
سالکان کوی سستی و مقام نیست
میکنان بر کرد من صبح و ساءل در طواف

کوزه بردوشن و صراحی بر سر دست آدم
مین که من باده همچون خم مرست آدم
زانکه همچون مریم روح الله است آدم
من هزار الله از یک لمعه پیوست آدم
چونکه من که بحر که صیاد که شست آدم
تا که من که یک کهی نجاه که شست آدم
سوی من آید چون که نیت که هست آدم
بکه من انکو رستم می شدم مرست آدم

عاصی از اخط آزادی هم بوم احباب

چون من از حقیقی شه فرد فرست آدم

کیش

کیش باد و پرستی است بدانند همه
 همچو حوتم که آسایش ما در آب است
 آن کسیت عربی را که قدح نام بود
 ما بر سپید معان درین یقین میجویم
 به بریدیم بیکست به نظر تا تیرال
 میرو و قافله سالار که کو می حبیب
 اندرین قافله میرست و نیرو ده دان

درق صدق بدست است بخوانند همه
 هم از آن است که بی آب طمانند همه
 کرد و مجاسن پی جولان بدو اند همه
 حیف و صد حیف که در بخت بمانند همه
 ترسم آخر میان راه بمانند همه
 این محسبید و تمجیل برانند همه
 رحمت شاه علی نام بدانند همه

وله حبیب

شلم دال شد و سینه چو خم طلی سبزه
 سبزه و جام چو حاصل برای رند قلند
 چو اصل قطره ز دریا بود بناچار که

صد کیند حریفان که باد و تابکلو شد
 خوش آمدی که بحر شراب رفت و فرو شد
 دوباره جانب دریا می رود آن چو چو شد

سپویم چو اول بدوش ال خرابا

مجردانه در این ده پر که راه نیاب

چو بروی دست پر شسته بود مستحله

چو غیر خود بخودش دیگری بود شنا

صلای کل بگلستان بود بال مداسا

علی حجت مانند گلستان هزاران

کنون بدوش رستی سایه ت پرست

چو رسته اند که بستم انجیل دوست و تو

زمین ویر و تقابایت همه روست

کسی بخت جملش رسد که بکیره او شد

چو افتاده که باید ز دورست پرست

فتاده بخود و سر مست مات جلوه شد

وله ایچینا رجه اند

زلف بسل کشته پر تاب از چه از لعلین

شرویشنی بولجب بستم بر جان حمن

فیض غنی باز شد چون شال حال شجر

زیب و زنی در حمن بد او من و ابریم

چشم ز کس گشت پر خواب از چه از غنین

گویا دارند در هر جلد شور و شین

میوه با آورده در کف در او ای دین

که همه هستند اینها زیبا و زین

کر چه اعیان جمله ایمانند می بینم

کین همه اعیان میباشند غیر عین یا

انجمن باشد و لم در باغ کز فوط طرب

برده بگوشه کفتم حاجیان زر غیر یا

وله ایضا

کر چه دل آرزو زو باشد کز کف رحمت علی

جرعه نوشیدیم از فیض لال عین یا

رحمه الله

ما ز پیر ره ندای لا تحف بشنوده ایم

پاک و امانان راه عشق در معنی لیک

حسکان غفلت و عجم اندر غم حضم

هر چه غیر از دوست آنرا کم کم از دل کاستیم

کر که ایامیم در شهر فنا در چشم خلق

ره بریم اندر ابد تا در بهشت وصل دوست

یکسر جان پیش و یکسرش دوست دوست

بتر اندر کام نفس انگنده و آسوده ایم

در نظر ما با هزاران ظن بدل و دود ایم

دوست میدانند که ما بیاد او ننشوده ایم

دوست را بر دوست چنان میدم فروخته ایم

تاج در ملک بقا از ترک کی بر بوده ایم

آری آری در ازل هم اندر آنجا بوده ایم

در کاشکش داده گاهی و گاهی بستوده ایم

در بهاران تازه فصل خزان سروده ایم	وربا که طمس که عور مانند شجر
پرده اندر روی که بر بسته که بختورده ایم	پن کوالب از غم ناممکیل و دوشیر
کز پی عظیم رخ بر خاک کاهی سوده ایم	عمران جلوت شایسته روحیم ما
که ندای لالتخت را اما از و بشنوده ایم	روح که بود حمت شاه علی سر طریق

وله ای صبا

شیکن صبر و رضا در کافری اندیشه کن	ای دل آخر در بلا نغمی صبوری پیش کن
از قناعت پای او را سخت و محکم بنه کن	این درخت نفس فرا که ز قوم است نام
جمله را در باغ حیدر شاخ و برگ و ریشه کن	این درخت طیب اشرف که عشق آید نام
خانقاه فقر را از بویا چون بشه کن	عشق حیدر شیر و اندر نیشان باوای است
سنگ دل در کوره استاد همچون بشه کن	ظرف مهبای محبت کز مینا باید است
خیرا که خواهی برو کسب پدر پیش کن	کسب باب ما همه مهر علی بود است و بس

گفت شه رحمتی با من اگر خواهی شبت

در هوای حبس تیر در روز و شب اندر کن

وله اسرار رحمت الله

ساقیا جان بسیار روح پاک جمیای

تا شود احوال کیتی پیش چشم آشکار

تا بفرمانم در آید چون سلیمان جن و انس

ساقیا بر کرم شو بر زمین کانیات

ساقیا فیاض منطلق شو برای مردگان

ما همه مردان در دباده حشم تو ایم

هر بنای هست کیر و زور و راه اندام

غیر جام از جم شانی نیست می دم میای

آینه اسکندری یعنی که جام جم میای

بر سر انکشان ز حلقه جام یک خاتم میای

میوای نرانی چون کف خاتم میای

درید بیخادمی چون راده مرغ میای

هر چه صاف و در داری بجز ما در هم میای

یک بنائی از می کار می خود محکم میای

باده کاری بود در خم شه رحمتی

ما و خم را ساقیا یکبار هدم بر دم میای

ساقیا جامی لبالب کن بیا و کی بیا
 ساقیا حاتم شو و جو و دس خار پیشه کن
 چونکه پی در پی رویند این قوافل سوخت
 تا که بهیاریم لایتم تا شیشه شویم
 می اگر گمتی کنند از پیراهت یاد کن
 این نخل را قافیه است شسته و حمله

کی کجاست است هی جام پر کن هی بیا
 آل طی طی شد بشادی روان طی بیا
 ساقیا تعجل کن تو باد پی در پی بیا
 با ده از خم شیشه الله هب لایقی بیا
 جامه بر فوران در وصف حال دی بیا
 مرده کار از زنده کن در مقطع ماحی بیا

اینها رحمه الله

ساقیا جامی بیا و عهد دقیا نوس ده
 سطر باز خم ز بانم شتر جان می شود
 چون توشا شاه فقیری می فقیر تاج بخش
 لشکر شادی و غم و در زم دارد و در زم

رغم نفس چالوس لوپس افسوس ده
 مجلس مارا نوا از کرنا و کوسس ده
 ملک را که بر سیلیمان که به قیانوس ده
 نور برافرا سیاه ایران بجای اوسس ده

شاد و شین بر کدائی خط پار پس بخش
 هر دو عالم را ز کف نهشت پار چرخ
 از برای ضعف دل از عشق معجونی بسا
 عاشقی کن عشق باز و عشق رز و عشق دانا
 هر کجای سوسن پاید ز شهرستان عشق
 گویم آن جا سوسن کعبه و رحمت ساه^{شعله}
 شاه محتاجان ز لعل ساقی هشتم ضیا
 کل پیل سر و بر قمری بر خندان خراب

ست شو بر ره شینی حال روم و طوس
 جامستان و مبدم بر دست ساقی بوس
 رایگان از دست رسم طبیب حالینوس
 هر که عاشق نیست بر او صد هزار فوس
 هر چه داری شود کافی بر بآن جاسوس
 این خراز من بر پرشاه ارض طوس
 جام و سبوحی بذكر قادر قدوس ده
 شمس بر عر با و بر پروا نکان فانوس ده

وله ایضا رحمه الله

عشق شه مارا پرستاری کند آری بی
 با کینه کاران خود در روز خسران پادشاه

روز محنت یار مایاری کند آری بی
 با وجود عدل عفتاری کند آری بی

قطره باران که در یاست با من باز کو
 هر فقیر کا که در کینه دل تو ره نشین
 گاه بیمارم کند در بستر من می افکند
 با هزاران عیب آخر کار ما را خرد
 شاه پیشی که در خلوت گرفته اندوا
 گاه مانند زمین گردیده کجا استوا
 که ز خون عاشقان بند و بست و چنان
 گاه سرست و لایق کوی میکشان
 با غفاری و زو شب بزم باشد هم نشین

عاقبت در جوی خود جاری کند آری ملی
 در بهشت عدن بیالاری کند آری ملی
 باز میاید پرستاری کند آری ملی
 عیبها را لطف شاری کند آری ملی
 خوشتر را گاه بازار می کند آری ملی
 که فلک مانند دوار می کند آری ملی
 گاه آید بر سرش زاری کند آری ملی
 که لبس پاسبان هوشیاری کند آری ملی
 لطفها با که بغفاری کند آری ملی

وله ایچینا رحمه الله

نیمه شب سوختی ابات آمدم در میز غم

فال این در گاه را چون تاج بر سر غم

گزیده بکشاید در اینجا بر من پیر ما
 چون شدم داخل میان حلقه دردی کس^ش
 پای همت در مقام عشق بازی می نمود
 عابد و معبود را در سجده می نمودم بهم
 با تو علم خدای عالم در حق او
 موسوی سیرم نه موسائی و عبد سامر^ک
 پیش شمع قامت شاه رضا پروانه سنا^ن
 از نقی مستقی پر همیز کارم و رنق^ن
 عکری را عکری می بینم از فوج فلک^ک
 مددی مادی امام حی اگر ظاهر شود
 با علی بایزده فرزند امامادی کشید

از فراز بام چون جبریل شهر میر غم
 هر که باشد حیدری منم حیدر میر غم
 دست خود در دامن شیر و شیر میر غم
 زینتی از عابدین بروی دلبر میر غم
 مهر جبر را بدل چون سکه بر زر میر غم
 در بسات سامری از قهر آذر میر غم
 میکنم طوقی داندز پای او میر غم
 نقب اندر مخزن اسرار داور میر غم
 خاک در چشم همه نادان و مکر میر غم
 تیغ کین بر میکرد جال کافر میر غم
 من قدم با صد کفشه دایم میر غم

اول زولای مرسته دم زن که عشق طلب کنی بکاش باش این ظلم ز کس پرس از من پرس بر زمین عباد عبد جانی باش با موسی اگر توانست چو بنی تقیان ولایت تھی بنکر از حسن حسن حکایتی بر کو	دوم ز حسن کو پیاد دم زن از شهر حسین که بلا دم زن از روز قیامت و جز دم زن با باستر و جعفر از وفا دم زن از شاه رضای با صفا دم زن نقال نفی شوا از حسد دم زن از مهدی حتی فی البقا دم زن
وله	با هر که مخالف است با این جمع مردانه بر او بناسد دم زن
ایضا	
خواهی از جانزایان پیرو داشتن صدق بود آنکه پیمرار بایند خطر	باید اول صدق بر صدق ابو ذر داشتن صدق باید در ره دین پیرو داشتن

هرگز از عوتی و لادوی آن شهر در سر است

که ترا خواهی بسی محکم کنم و در راه دین

خیرین از صحابه محمد خلیفان کافران

هرگز ازاده صادق و نفاق و حیل است

کرد و علم خدا خواهی زدن و حلقه زن

بود و مستداد و سلمان این سخن بگویند

بهر که او تابع نشد بر این علم مد ظیفه

حب سید شد کلید گنج اسرار اله

باید از سلطان بارت این تخت و اندر است

کوش جان باید بدین کف در حیدر و است

صدق باید بر در صدیق اکبر و است

باید آنخس دل کرانی راز ما در و است

حلقه اصحاب باید فتح این در و است

آن سه تن را باید از دل غول و کافران

باید او را قتل سلمان و شوم و است

چاره نبود جز کلید گنج در بردان

وله اسرار محمد الله

بایی از نور جالت بر رخ ما باز کن

انقیسات نیک و لجنهای جان فزا

مردگان بجز از سور و صل آواز کن

جان ما با مطربان بزم و حدت ساز کن

از پی تسخیر حیات و صالت علم و ده
 کیدم از هستی بنجام دمیستی و نما
 چونکه در انجام کار از خوشتن سیر آمدم
 چونکه دانستم غیر از یک وجودی نیست
 قید تن مویت اندر پای جان تو شیرست
 که مرا در بزم خود ره سپیدی ای یار من
 از برای امتحان دیده معشوق من
 بار بار از انوار قدس خویش ساعت نشاء

در میان حبس و لذات مرا سیر مار کن
 با خرواق و قناد کان بزم خود و ساز کن
 پس حیاتی تازه بحشم خلقتم ز آفاق کن
 پس مرا در خلوت خاصان اهل راز کن
 موشانم سوی خود بربند از پاپا باز کن
 سن نیاز آرم تو عالم را سراسر راز کن
 هر زمان در یک لباسی خوشتر اظهار کن
 بر طبقه های شستی بر سر شیراز کن

وله ایست

دوخی اربابان ساری ندارد و کوه دارد
 مدعی که رحم از دل کرده بیرون گویند

ما بیاری حبس دارد هم همواره دارد
 ما برحم یار دل خوش کرده و امید دارد

فخر و فقری چون شی محکم است از خاک کمان
 خون دل چون بستم باشد بشیرنی خوریم
 هر چه غیر از دوست اول کرده ایم از کف رمان
 جمله میران عالم نزد من موری بوند
 که نداری باور از من چشم بکش و بین
 مال دنیا را که جمع آری برای موده یک
 مال دنیا و دوست داری با عزیزان بکن
 طاعت آری اطاعت پیش کن که گفت حق
 چون به پناه آمدی از پنجه شیر اجل
 چون بستم آنی یقین در دست مرگ آنی
 نزد خلق از گفتنهای زشت خود عذری کو

ما بقدر آیم هر ساعت هزاران افتخار
 صابران را گفت آمد سفره بی انتظار
 چون در آخریت در کف تقدی اصل ما
 ز آنکه می بینم که در کورند قوت مور و ما
 میر میرا تی و پاری کورمانی هوش و آ
 یک بشیرنی بر عزیزنی می نمائی احتیاس
 دشمن در ویش جز یک نیست اندر که آ
 حق خلق از حق من الزم بود روز شما
 احتیاطی بایست همواره در لیل و نهار
 کرد و روزی زبستی از اتفاق روزگار
 پیش حق ز افعال ما بجا خود شرمی بد آ

تو جانی یا که جانانی نمیدانم	تو در وی یا که درمانی نمیدانم
تو انجاری و یا سحری بگو با من کنی آخر	تو کفری یا خود ایمانی نمیدانم
تو روحی یا که جسم الله و ربی مشکلم بگشا	کدانی یا که سلطانانی نمیدانم
کسی عبادی و که معبود که شاهد کنی بخود	تو سجده یا که سنجانی نمیدانم
چو رویت آتی در هیچ موجودی نشان	ر میوز کنز فستردانی نمیدانم
چو بوی تیغ بونی در مشام جان شد خوشتر	عبیری عبیری بانی نمیدانم
ببار حی جستی باغی کُلی باغوشه سبیل	سمن باشاخ ریجانی نمیدانم
ز چشمت آنچنان مستم که از منی مغرورده بودی	کحانم راح ریجانی نمیدانم

دانت حلقه در کوشش جان کرده است پنهانی

باین خاتم سلیمانی میدانم

وله ایضا سن افکاره ر حقه الله

شاه شیم چو مستم در حلقه جنون
 رجبت باصل کس نخند آدو باره جام
 غیب الغیب پرده نشین سر بر بون
 از سعی آبساری ساقی هزار کل
 بخود زیم که واریم از میتد نیسته
 بی عکس باده گریب و اینهمه عکوس
 می داد دست بند کی من بدست پیر
 رحمت علی که بود بخلقت ز سابقون

سر حلقه ام عجایب رندان و فنون
 رجبت کند به وره و گوید که ارجون
 تازی و سر و سر سر باندرون
 از بوستان کشف و شهودم شود برون
 مستی فرون چه کرد و هستی شود فرون
 از بستان باده کشت پدید اینهمه شون
 می مرا بخدمت شکر در همنون
 زان شد بر آستانه حق از مقرون

وله ایضاً

شاه شیم چو جام لب ز می کشم
 در هر زمان که ساغر مردی کفتم

اسب فلک ز کردش پیمانه پی کنم
 چون کردش زمانه همی دوره طی کنم

چندان دهم پایا بستان که از سخا	نام بلند حاتم بخشنده طمی کنم
آزاکه بوی باده رسایم بر مشام	بر فور چون سیح یک نفخه می کنم
خورشید می زسطلع خم چون دهم طلوع	آسوده عالمی همه از ذل فی کنم
رنده می که جام باده بکیر و رنست ما	خوش بخت و سیک طالع و فرخنده می کنم
هر جا بود بکده کدائی به میسکده	به ام کور و قیصر و خاقان و کی کنم

وله ایچینا رحمه الله

من همی از حب آل مصطفی دم میرم	بر علی و عترتش من دم سلم میرم
کر ز حیدر فخر و ذکر مهبست قوت لایوت	شیر در آرا مکاه کله غنم می ز غم
سر حیدر گشت قلب مصطفی را جانی نور	نقش حیدر بر سر پر عرش اعظم میرم
سکندرم کین و تن یگان بند و یکسب	لحمها لحمی است دم بر هر دو تو ام میرم
خاکپای حضرت زهرا که به از طوطیاست	از برای روشنی بر چشم عالم میرم

از حلیم بن جحیم بن علی یعنی حسن
 بالاک بر فراز عرش ربانی مقام
 زین عبادم برای زین قلب عابدان
 با فراز قرب خدا دار دباطن صد مقام
 منظر جعفر بود مستند خدای لایزال
 کافهم از کلم سخنها ی خلائق در جبهه
 یاد میارم چو از شاه غریب خاک طوس
 از تقی شسته من ناطق لا تقطعوا
 از تقی دارم نقابت بر سر اهل سلوک
 عسکریا عسکری دیدم که تسخیر و لم
 محبط مهدی شود و در دوره در قلب علی

فتبارک حسن اندر خلق آدم میرغم
 از حسین که بلا حسن کاه ماتم میرغم
 زین محبوبی بر آت محبسم میرغم
 از مقاسش کی سخن با نطق اکلم میرغم
 فاش میگویم سخن نه حرف مبهم میرغم
 بر دل از احوال زار شش آتش غم میرغم
 جوی خون جاری کنم چون چشم بر هم میرغم
 دوزخ و بگاه آتش جلد بر هم میرغم
 آهوی این دشت بر کلب معلوم میرغم
 کوس شاد ویرا بفتح قتل هم میرغم
 در میان دایره من نقطه محکم میرغم

شبها بیا دوروی تو بیدار آمدیم
 سر باز کوی دست شدیم و پس از
 تا در سمای عشق کیم جلوه چون بخوم
 که چون فرشته حال عیشم و درویم
 چون قل و عقد کار بود در کف کلاه
 چون طی راه کار سوار است تذر و
 مکاری است چون که کی شیشه حبیب
 چون یار هست در همه جایار و مستحق
 با محتسب بلوی نه مرد ما که ما
 رو به و شان شیشه دلا را خبر و امید
 آزار مردمان همه آرزو نیست

بیدار مانده وز پی دیدار آمدیم
 بر تخت فقر میر و سپهر آمدیم
 که قطب و گاه سائر و دوار آمدیم
 همچون جنین بطن تو خوشخوار آمدیم
 از هر دو کون فارغ و بیگار آمدیم
 مانیکه تاز چست و سبکبار آمدیم
 ما هم کی مزور و مکار آمدیم
 از راه کعبه بر دور خمار آمدیم
 بیال و مست بر سر بازار آمدیم
 ما همچو شیر شرنه خوشخوار آمدیم
 هموار و نرم و کرم ولی آزار آمدیم

جز دوست هر که هست اگر خود نسیم بود

امروز هر چه ایم در این روز دورن

ست خدا علی و سلمی خالق نسیم

ما با صد نشسته و بیزار آمدیم

زیر لوامی حیدر کرار آمدیم

با او بسوی پنج و دو و چار آمدیم

وله ایچیش

مامی پرست و عاشق و عیار آمدیم

دیدیم دوست را همه خانه جلوه کرد

هر جا نگاه کردم و یار یار بود

آزار دل چو یار کند غم چرا خوریم

القصه غیر دوست در نیانیت کس

لب تشنه ایم در هوس یار این عجب

ما در حصار و باره برج و لایسیم

سر مست با ده در طلب یار آمدیم

که کعبه که بدیر است کرار آمدیم

با یار هر دو و همره دیار آمدیم

با یار هر دو از پیله ازار آمدیم

در هر کجا دو ان بطلبکار آمدیم

چون ماهیان قلم ز خاار آمدیم

کره روان کوچه و بازار آمدیم

ما کیمیا می‌تس و کو نیم و در نشن
از ماز و زحمت چو پستی که هر زمان
و چو یار دیده من سر و قد و دست
نور علی چو مطلع صبح ولایت است

در جستجوی در هم و دینار آمدیم
با صد قیامت است که در کار آمدیم
کرده قیام و ماهمه دیدار آمدیم
در مقطع مدح بانوار آمدیم

وله ایضاً رحمه الله

باطل طیان نطق شکر بار آمدیم
عقد جواهر است سختمای عشق و دست
شیرین کند مذاق مرا ذکر خیر دوست
از بھر صید پندگشوده ملک عشق
ما صید عشق و عشق بود نیز صید ما
با برتساره سیر علیده کرده ایم

تک شکر گشوده با بار آمدیم
بالولوی زیاد بخند و ار آمدیم
با ذکر خیر دوست بکرار آمدیم
بیرنگ رنگ و ار کجسار آمدیم
میر و شکار هر دو یکبار آمدیم
با هر فلک بگردش و آزار آمدیم

نکته

که باغ و کافه صاحب باغیم لی کمان

در سیر دور دور دیار است مسله

نچین و باغبان کل و خار آیدیم

در دور یار گشته و با یار آیدیم

وله مصیبت

در کف لوائی حیدر کرار آیدیم

قهر از یک پست و حدت ر بوده ایم

از قهر و لطف طینت مارا سرشته اند

بر دور سوم چون همگانرا فرود دل

فیض ازل بهت ماکشته رهنمون

دیدیم آنچه خواست دل از عین خویشین

مرآت حق نمایی بود طلعت فقیر

تیر علی چو طایر طوبای قلب شد

بار حمتی که ابرار آیدیم

مسیحون نهنگ لجه اسرار آیدیم

که لطف محض که همه قهار آیدیم

با آتش شمع بسیار آیدیم

در راه دوست آگه و بیدار آیدیم

در کرد نقطه دور چو پرکار آیدیم

با مشرق المشرق انوار آیدیم

با بال و پر چو جعفر طیار آیدیم

وله

رحمتملی است مقصد و عبد الغنی لیل

ایضاً

یا قاضی بیره سالار آمدیم

دیوانه ام ز خبر عهجام قلندری
 چون اشتران مست به بنال ساربان
 در پای خم که صبح و مساقبه دعاست
 پیغمبرم با مست میخانه تابا
 ما آن قلندریم که ز آتم الکتاب
 کم نام چون شدیم خرابایان شهر
 شور قلندریست که شاهان ملک را
 بیار در سلوک و قدم رنج کرده اند
 ذرات کون جمله براو اقتدا کنند

ظلم فرو فتاده ز بام قلندری
 کرده راه بدوست ز نام قلندری
 آنجا بود قعود و قیام قلندری
 از آسمان رسیده پیام قلندری
 صد بار خوانده ایم کلام قلندری
 ما را خطاب کرده پیام قلندری
 ما ریم در شمار غلام قلندری
 کس پی حجت جاه و مقام قلندری
 چون پیش صف ستاده امام قلندری

در هر دمی هزار سلام قلندری

رحمتی که باد بهار اسلام فارس

وله ایضا رحمه الله

گاه محبسونم کهی لبی نمیدانم کیم

گاه عاقل گاه لایق شوم دارم عجب

که کدای سر نشینم گاه سلطان سجده

گاه زخم گاه مرهم گاه دستم گاه تیغ

گاه در شب می شوم پنهان من از چشم عیس

گاه آیم گاه آتش گاه بادم که هوا

گاه نادان سر برانوی نقشگر برده ام

گاه نطفه گاه خونم که چشمنم گاه طفل

گاه رعدم گاه برقم گاه باران که سحاب

گاه واسق بجزمان بخیر نمیدانم کیم

نیت زمان دو غم کهی الا نمیدانم کیم

گاه عبدم یکدمی مولی نمیدانم کیم

گاه درمان که آباد در دامنم کیم

گاه چون شیران بی پروا نمیدانم کیم

گاه در پستم کهی بالامیدانم کیم

گاه اسلاطونم و دانا نمیدانم کیم

گاه پیرم یکدمی برنامیدانم کیم

گاه سیلیم بجزمان دریا نمیدانم کیم

کاه باغم کاه کلچین کاه خارم کاه کل
 که بهارم کاه تابستان کی فصل خزن
 کاه ناسینا و اعمی با عصا کش میروم
 کاه محوم کاه اثبات و کی لا که نعم
 کاه آسایش کم در سایه نخل امید
 که بجنبندم از طرب مانند گل اندر چمن
 که جادوم که بناتم کاه حیوان که بشر
 یک زمانم همقرین در خاک با جویل
 راه خود کمرده بودم ز ابتداش در رسید

که درون باغ در غوغا میند انم کیم
 که زیستایم با سر ما میند انم کیم
 کاه در به راه بس میا میند انم کیم
 کاه با الا کی در لامیند انم کیم
 کاه اندریم و او پلا میند انم کیم
 که بحریم با دل در دایمیند انم کیم
 که ملکیت کاه از آن اولی نمیدانم کیم
 کاه اندر سیر او ادنی نمیدانم کیم
 ره نماند عاقبت باز نمیدانم کیم

شاه کبود آخرای درویش محتاج علی

شاه رحمت عین لام و یامیند انم کیم

یا محمد شمس افلاک نبوت اسلام

حضرت زهرا دخت مصطفی زوج علی

یا حسن ای مظهر حسن خدای لایزال

یا امام عابدین ای زینت اسلام و دین

جعفر ای صدیق آل مصطفی نورین

زان رضا نامت که شد راضی کردار خدا

ای تقی پاک ذات وای تقی خوش صفات

یا حسن ای باب مهدی بادیه گمشدگان

ایما المعروف فی الارشاد من شاه صفا

بر سری و بوجسید و بوعلی و بوعلی

با و بر ساج واحد بوسعید و بوسعید

یا علی ای ناخدای ملک وحدت اسلام

امام شیر و شیر دریا ای عصمت اسلام

یا حسین ای کشته کوی محبت اسلام

باقر علام و کتاب امامت اسلام

موسی کاظم مه برج شهادت اسلام

ای خدا راضی و ایشی سن ایت اسلام

کر شمار و نوق گرفت این بهشت جنت اسلام

یا محمد مهدی ای ختم ولایت اسلام

بر دی از میدان چرخش کوی سعادت اسلام

بر دو بوالقاسم بعد اعزاز و خیر اسلام

صالح و عبد الله الله و نعمت اسلام

یا فی عبدالله محمد وشمس الدین حق باز بر معصوم و بر فیض و شیشه نور علی	ایم معصوم و علی رضایت اسلام رونی مشتاق را با وجد و حالت اسلام
وله	از مشغله می گم امت طلب در راه فقر چون توئی صاحب لوا ای ملک هست اسلام ایضاً
ای لنگری کن فی الحبله در وجود چندین هزار مرغ باختر نشسته منظورشان است پرشش کر کنند این صد هزار نقش یک پرده چون کشند این نقشهای مکی چون نشد شبیه کر خاکشان کی است خصومت چرا کنند این نور و نار از چه سبب ضد یکدیگر	بگر که اصل تو ز کجاست و از که بود که در قیام که بقعود و کی سجد دل از کف همه بچه کنیستی ر بود این صد هزار رخ بیک آینه چون نمود وین رو بیاد و تابد و تا از چه شد نمود و در روشن دو تاست در صلح که کشود واقع شدند و حضرت حق نور را ستود

کر هر دو کون بر مه خود میکنند سیر
 این کم و کاست را که میزان بنا در است
 در هر کجا که کوشش بدارم صدایکی است
 یک دست و یک قلم بکنی کاغذ جمع

ترجیح نور آخر بر ناری از چه بود
 این از چه کاست است آن که پیر از چه فرو
 یک لب کند حکایت و یک کوش در شنود
 چون این غزل غفاری سر مست میرود

وله ایست

عشق آمد و بر دازد لم داغ
 مانده بگذرد دوست باشیم
 لبس بجال کل به چند
 چون روز خوشیم با و صالت
 ما را بتو عاقبت گذار است
 دوشینه ز غیب با غفاری

یار آمد و کرد گلشنم باغ
 و اعطز برای من کند لاغ
 در فصل خندان بجان کند ز غ
 شب کر چه شود سیاه چون باغ
 چون پوست که میرسد بد باغ
 میگردزد دوست با تقاطع

نسخه

باغ
ابر غلط

بر چنین که نو عجب آید

و عده من دست باز در باغ

چون باب عشق بر رخ در آت باز کرد

یک حرکت خست نقش و درخی بخود گرفت

ماند و نیاز هر دو بهم چون بر آمدند

خورشید چون ز مشرق حدت طلوع ساخت

ماه از کف غلام بحیت دمنو در رخ

کوته کنم حکایت خود را بان صنم

سر چون بخاکپاش سودم ز روی صدق

بر دست پادشاه ششم چرخه باز

پروانه خواستم شدنش گفت شمع تو

از یک کرشمه با همه کان عرض راز کرد

نامش کمی حقیقت و کاهی مجاز کرد

وقتی میساز بود ز مایش باز کرد

پرده ظلام دیده عشاق باز کرد

در ماهتاب شاخ دلم اهتر از کرد

چند آنکه او حکایت خود را دراز کرد

مارا شنید و ملک سرفراز کرد

شاهم بصید بی کله دیده باز کرد

پروانه سوز با شش که دهر نیاز کرد

آدم بنجال بر دیار و دوسه نی
 این بعد و بخش کوکب یک آسمان
 شب کر بود روز چه کیفیتی نمود
 با آنکه عهده کرد غفاری به محضر
 معشوق با کسی که در آید گفتگو

ناحبس بود بختی و ترک نماز کرد
 پس آنچه کرد یار همان و لواز کرد
 نور و ظلام هر دو بهم خوش طراز کرد
 بر دوست چون رسید سخن را دراز کرد
 شد محضر مفضل و افشای راز کرد

وله اینست رحمه الله

چوستی است خدا یا که در سرماست
 گرفت دستم جامی ز کف ساقی جان
 به نیم شب سخن داشتم بحضرت دوست
 بجنده گفت من و تو یکیم در شتیه کی
 شب است و این شب زنجی نیست با

که هر دو کون بود پیش همت ماست
 که هیچ مستی بر جام ماند اردوست
 که از چه رشته من و تو یکدگر پیوست
 و دلی تو کی این رشته راز بهم بست
 بود روز و یکی پورای پیر است

چو روز آید حشریت بر همه مخلوق	که شب بخیر گویند چون شبی بود است
شب یکی پویشته بعرض کرده عروج	یکی بفرش چو ابله آیده در پست
خدای باشد این بحر لیل را چونک	که فلک حمله شایین ز یکدگر شکست
نهنگ بحر محیط است چنان دل اوباش	فرو برد همه ماهی بدم بهیبت شست
چو ناخدای خدای است بنده این باش	که دور شاه شجاع است نازش من شست
بشت یار بنارم که این غفاری را	بگرداز سر موئی بر روی خود پاست

وله ایضاً

نازم آن طره مسکین که بندش جان است	جان چه باشد که در آن سر جانان است
چون فغانم تویی اندر که سر یادری	پس بکودل ز غم کیت که در فغان است
کافر عشق شد دوست بخندید بکفت	این چه کفری است که شایسته تر از ایمان است
دوش رقم بصراغت بر سپهر معان	کرد اشارت طرفی را که نکارت ان است

بر بنائیکه بحسب عشق در این جهان دل است	در دم سیل فنا کننده و بی میان است
این شنشاه که باشد که پس پده سر اش	به نام محرم را نه ن سکده شیطان است
عالم و خالق قرآن چو علی بد ز چه رو	در غزاسد فتوحش علم قرآن است
این چو آهوست که شیران همه زورم دارند	وین چو بزه که دل کرک از و بریان است
این غفاری چه و شرف و مقصدیت	چه که الی است که اندر طغش سلطان است

وله اینست رحمه الله

آمدی دیر آمدی شتاق بودم مر تورا	طافتم از کف ر بودی طاق بودم مر تورا
تازه معشوقی کنم با نده باین نویی	راستی که من یک از عشاق بودم مر تورا
من نیم آن کردیت طبعی ز غم زیر کلیم	کنند رند صشره آفاق بودم مر تورا
کز محسنوری کسل امروز می پستی مرا	شب بیزیت من سک طاق بودم مر تورا
جامه کوتاه بر بالاسی نو بنود را	شکر نه کز ز بر تاساق بودم مر تورا

خجسته
نظمی از این

تو تفتنت و وزن من سرب باروت توام	ماشه و خار خالق و چمن ساق بودم مر تو را
کیه را پر داختم پاک از متار لعب تو	چند که چون کوه در سیلاق بودم مر تو را
آدم شهری شهری چون توام کفتی بیا	گاه طماج و کمی متراق بودم مر تو را

وله	یستی شاعر ولی هستی عفار ری راستگو	ایضا
	راست کفتم کر چه در اعنراق بودم مر تو را	

شبی که دیده بیدار دوست باز کنم	پیش روی دو محراب یک نماز کنم
دعای من با جابت رسیده و باز آمد	دو دست حاجت بر کردش دراز کنم
همه ملایک اعلی و کوش پهن کنند	چو ساز عشق در این خاک که ان نواز کنم
به کجا که نشانی ز نفل مرکب دوست	دو اسب بر سر آن راه ترک تاز کنم
اگر ز زلف تو از شانه او قد یکم تا	به دو کون مر آن تا در اطراف تاز کنم
اگر ز راه حقیقت سوی مجاز آید	همه حقیقت خود در زمان مجاز کنم

اگر بغیر تو کرد و بجز حسلوت دل	بر روی دل در هر عالمی منم از کنم
بصیدگاه محبت اگر رسم و ور نی	کله ز سر منم باز دید ه باز کنم
هزار سامع غیبی دو گوشش آرد	بزم پرده نشینان چو شرح راز کنم
دلم نواختی و ره بخلو تم دادی	چگونه شکر تو ای یار دلنواز کنم
در آن شبی که غفاریت شمع محفل تو	ز سوز عشق تو تا صبحدم کد از کنم

وله

ایضاً

نیم شب سرست می بینم تو را
با یکی پاست می بینم تو را

ماهی وحدت که در یاد داشت سر	حالی در شست می بینم تو را
پیش پایت می شوم چون خاک پست	هر زمان سرست می بینم تو را
انگیخت از بس باده و راجرایست	چون خم سر بست می بینم تو را
تو که از دست جهانی رسته	همچو باز دست می بینم تو را

<p>هم نشین در پست می بینم تو را همچو خم آست می بینم تو را</p>	<p>نیم شب با خادمان در کت ای غفاری بس که شب خورده</p>
<p>وله ایضا</p>	
<p>با تو در غارت دل یکدهم دست شوم زود باشد که بر آن قاصد پیوست شوم بهر آنست که از بادیه چو آبت شوم باد پیش آر که از نیست سوخت شوم می به تا که به آتش همه پاست شوم بگفت آریم چو میتم همه شست شوم حالی آند که چون باید سرست شوم خاک کردیم درین در بن پست شوم</p>	<p>هله ایسا قی جان داده به دست شوم خوش بر آیم سوی راه که ما ستلا کیم ست و شب هر دو چو آبتن و زاید چو سحر میستی و این ما دارد و هستی کشم چند هشیار چو مرغان طلب دانه کنم ما هیامانی که در این قتلزم اسرار رونم باده چون نیست که در پنج خاریم همه کر غفاری طلب دوست پیچانه کنی</p>

وله

عقل از پی گیر چو در وازه باز کرد

عقل مجاز داشت مزاجی برای خود

پنداشتم که جانب بتخانه میروم

بایار دلنواز چگویم که هر چه کرد

یک دلنواز هست دلم هر کجا رسید

ویم بیارتش نه و ناز است آب صاف

ز انجام کار چون گذر ما بشنشد

که رویان عالم والا شوند مات

کفتم بفرجه که چه سبب جاسه میدری

عشق و لیس از پی او ترک و نماز کرد

عشق آمد و سخت و حقیقت مجاز کرد

تا که بی بیام و بت را حجاز کرد

با این دل نوازش من و لنواز کرد

یک روی دید دیده بھر جا که باز کرد

اطعای کام تشنه همان آب نماز کرد

ز آغاز کار زندگی مادر از کرد

عاشق چو در زمین محبت نماز کرد

کفتاز عندلیب که افشای راز کرد

وله ایضا

در دم سیل فقایم بنا از چه کنیم

بنیوایان استیم نوا از چه کنیم

در دما با کل روز ازل بر شتند
 چون خدا ناظر و همراه بجز است
 آنچه از روز ازل خواست بی ما نیتیم
 جان چو یار است عزیز است گنجش داریم
 یار چون بحر محیط است و در او ما غرقیم
 دولت هر دو جهان یار و بدست است
 فقر ما باست نه آن فقر که مردم عار است
 نفس کافر بدیم فقر مسلمان کرد
 یار در محابس و ارواح کرم همه جمع
 جان عشق چو بر قامت ما دوخته شد
 با غفاری بقا با نیت زبستیم و شدیم

با طیبیان چه سرو کار و دوازدهم کنیم
 پس چه جوئیم که خواهم خدا از چه کنیم
 قول مردانه همان است با از چه کنیم
 یار در قدم یار خدا از چه کنیم
 خوش در آن قریب سوده شنا از چه کنیم
 خوشن را بر راه که از چه کنیم
 فقر فخر نیست ببالیم و ابا از چه کنیم
 با مسلمان خدا باز غنا از چه کنیم
 مست لا یعقل و دیوانه ریا از چه کنیم
 کر چه زنجیر در آیم متا از چه کنیم
 رو برین دار قنای می با از چه کنیم

اینها

چو ذره چرخ زمان محو پر تو دایتم
 دلیل ذات چو ذات است از کلام
 کلیم و قلم و پا از کلیم خود بخشتم
 چون ترانی از اول خطاب شد اردو
 هزار خضر اگر با تو همسری بکنند
 خدا چه میطلبی در صفات قدس نگر
 جمال خلقت اول که عین احمد بود
 بهشت و کوثر و حور و صوره و طوبی
 ز وصل دوست شبی در دلم گذشت

بسان حربا در پیش نور خور ما شیم
 بذات چون که رسیدیم محو باله ایتم
 صد اربعین اگر اندر مقام میفایم
 برتبارنی بھر چه در مناجایم
 چو از صفات تجاوز کنی در افایم
 نو کر نه تا باید مانده در حسد افایم
 علی نمود منور که عکس مرا شیم
 ز دست داده و سرست در خرابایم
 هزار سال دگر فخر این سکا فایم

وله رحمه الله

بغیر دوست غفاری بخرد و در زبان
 رهیده صوره ازین ترهات و طامایم

فی السراود

دارای جهان چنانکه در اینجا کسکان کرد

در پیکل انسان

چون شمع فروزنده در این مجمل عالم

با شعله سوزان

در جلوه بعباری شد و آراست گلستان

در موسم میان

وامق شد و عذرا شد و مجنون شد و لیلی

که این و کسب آن

یوسف شد و در مصر غریبانه وطن خست

در کشت دوزندان

شد پیرز لیلی و نشت ادب راه

خود را همه دیده بیکبار عیان کرد

از عالم پنهان

ارواح چو پروانه بگردش طیران کرد

کردند فدا جان

بلبل شد و بر شاخ گل سرخ فغان کرد

با غنفل و دستان

که دیده سوی مصر ز کفان بچرخان کرد

در خانه احزان

را بنجا بر تخت شاهی رفت و مکان کرد

شد والی دوران

خود را به کربار کی تازه جوان کرد

بادیده کریمان

که مور شد و دانه گشت ز خرمن

از بجزرستان

آصف شد و اسمی ز مستمان زبان راند

مانده افغان

که گشت بت و رفت سوی دیر کلیا

بهر دل بهبان

که بر دیر یواز ز سرهوش ز تن تو ش

که گشت پر یخچان

از بجزر برون آمد و چون ابر ببارید

در قلم عثمان

چون غنچه خندان

چو شد و از شهر سیاه فتنه بیان کرد

از بجزر سلیمان

بلقیس و سریرش یکی لخطه و دان کرد

باشوق منبر اوان

ترساشد و ز نار اراوت بیان کرد

که گشت مسلمان

کاهی بکشتان ارم رفت چنان کرد

از سورمنایان

در جوف صدف بر دو همان قطره نهان کرد

شد لولویی عظیمان

<p>کاهی بر سیزده کفار قرآن کرد بر ناطق تر آن این درس غفاری همه دم در زبان کرد در درس جانان هر سطر که من کرده رفتم فلک فلان کرد در دفتر دیوان</p>	<p>که گشت کلام الله ناطق صفی چون چیدر عثمان القفه همان است هر آن دژه که منی در عالم امکان این بنا شرح نه من و بستم آورده تجریر کاتب بده همان</p>
<p>وله ایضا رحمه الله</p>	
<p>وقت آن آمد که در دل بر پیش نهاد لب بجنبید از بهر شفاخت یکرمان صد هزار شش باز خون کردی هجران ^{بفلاک} وای ازین هجران خوین داد و پیداد ^{بن}</p>	<p>از جفای یار تا کی لب به بندم در جهان که شمار آبرونی هست نزد یار من کرد دل من غیر محترت در جهان چیزی کند هر چه خواهی کن ولیکن این کن ای یار من</p>

وصل تو جبریل کان یات رحمت آورد
 کر چه جان جان توئی هر جا که باشی ای بخا
 آرزو دارم شبی در خلوت مخصوص تو
 من سراپا دیده باشم تو همه حسن و جمال
 قدر و آنم چون بیدی داغ سمیری و کمر
 وصل تو آبت و هجرت خاک و چین با هم
 من پیاده بسته بند و تو تازنده سوا
 چند باشم خسته جان دل سوخته آخر بده
 آخر ای نامحسوس با غم مهربانی یاد گیر

هجرت عزرایل سان آید برای مقصن جان
 چون توانی جان بقر بانت بنایم رایگان
 بر تو کردم سپهان و تو بباشی میربان
 من نیاز دارم تو نماز آری برای امتحان
 بر دل و جانم منه ای جان دل دورت دوان
 ز آب چون در خاکم اندازی شوم در دیم
 لحظه هسته بر من رحم کن ای ترکمان
 یا عیاش استغیثین در پناه خود امان
 چند روزی پیش دست و لبران مهربان

مستحق هجر از آنی ای غفار می لب به بند
 لاف عشق و سگوه از دلدار خاکت بردان

عشق خضر هر روان است ای سپر

هر کجا بینم نه چنم غیر عشق

بارند و نرود و جانانه عشق

هر که او مر عشق را نیکو شناخت

عشق چون عفت است از مردم نهان

عشق اندر قاف تو بسین و نی

عشق اندر علقه و مضغه حبسین

عشق همراه است تا چین حیات

عشق مافی القبر مسند و قایل

عشق بهر غاصب میان روز و حشر

عشق ما قدر را جبین نه الاصول

خضر آمده ره عیان است ای سپر

عشق جان انس و جان است ای سپر

آنکه اندر بند جان است ای سپر

بیک از اهل جهان است ای سپر

قاف و ریش ایشان است ای سپر

محرمان را بیزبان است ای سپر

تا بطفلی پاسبان است ای سپر

حافظ پیر و جوان است ای سپر

چون رستق مهربان است ای سپر

لمجا و دارالامان است ای سپر

واسطه اندر میان است ای سپر

عشق یافتد رزق رزاق الکریم
 هر چه یابی عین عشق مستعمل
 عشق آدم عشق نوح است و خلیل
 عشق کاهی احمد مرسل شود
 عشق نه حرف آمده نوز عیون
 با غفاری عشق عین و لام یا
 حاد سین و یاد نون اندر میان

قاسم المخلوق جهان است ای پسر
 در جهان از کف جهان است ای پسر
 موسی عیسی همان است ای پسر
 که علی پهلوان است ای پسر
 عین و لام و یا عیان است ای پسر
 تا بهشت جاودا است ای پسر
 عشق را خوش تر جان است ای پسر

وله اسرار حسنه المهر

یار ما شب کربا با بکین است ای پسر
 کاه دارد بر سر بر ناز ما را محترم
 کاه شب را چون ملک اندر کند در چشم

چون کنم که حال یار با چنین است ای پسر
 کاه خاکش بالشت بزمین است ای پسر
 که سیه رو کو بیاد یار چنین است ای پسر

گاه چون آید باد و صد غنچ و دل
 گاه کیت جوشاد کانی را ز ما دار و دریغ
 گاه از فرط غنا دل پادشاه عالم است
 بیکرمان ملا جلال الدین شود جان عشق
 گاه غم از شش جبهه بند و بن ره تنگ کند
 آرزای یار چون با مست دل شادان
 یار لایب محتر و لطفی دارد و وصل و فرق
 آنکه دلبر میکند دل داری آست ای پدر
 سرخوشی با تست در بهیم زمین کرجایی تست
 دل بهت دوست دادی به دلی هرگز کن
 در قطار عاشقان آسوده دستاره رو

گاه چون شیران به قدم و کین است ای
 که فرح در کرد جانم خوشه چین است ای
 که ز میکنی که ای ره نشین است ای
 ز احمقی یکبار ملا پشم دین است ای
 که خوشی در یرو شادی درین است ای
 چون کناره کرد محزون و غمین است ای
 عاشق سچاره را قمت همین است ای
 اینکه جانان خواست جان بخشی در است ای
 روترش با شتی بخرخ هشتمین است ای
 در امانت داری آن مرد این است ای
 ساربان عشق نیکو راه بین است ای

کعبه و تخته دوز و دارد و مقصدی	مقصد عاشق و این معنی دین است ای پسر
هر که شد عاشق هر قرنی برست او از قرآن	خرو صاحبقران با و قرین است ای پسر
هر دلی کو منزل دلبه بود کردش بگرد	بیست آن دل گرسی عرش برین است ای پسر
الغرض هر جا که عشق آمد سلیمانی کند	عالمش کجایه کی زیر کین است ای پسر

وله	شد غفاری از میان چون عشق آمد در کنار	ایضا
	او برفت و عشق بروی جانشین است ای پسر	

نوعلیمی و حکیمی و بصیری و خبیر	هیچ محتاج نباشد به بیان و تقریر
خانه دل نه چنان سیل حوادث ازین	کرده ویرانه که بمبار پذیرد بمتیر
انچنان محکم و ثابت بنم افتاده دلم	که بد و فسلکی می نپذیرد تغیر
همچنان واله و ابله شده ام در ره عشق	که گرفت است سرپای وجودم کبر
خن فتن گشته مرا بس که همی دامن گیر	خاک را از دم همت زده ام برآید

از سعادت زده ام بر سر افلاک قدم	تا بدست آمده از فضل خدا دامن پر
اثری نیست ز من و همه اجزای جهان	عشق را من که بعا شق چسبند در تار
آهوی جان بچراگاه محبت بی باک	سید و دهر طر فی از سپی آواز هیر
چون در آخر بوی باغ جان باز پر م	چند روزی نشوم در قفس تن و لیکر
رو بادیه منزل نرسد کین روزی	تا همبمراه قوافل نماید شبیکر
باز بازوی شمم کز قضا آمده ام	دو سه روزی با سیری برای کسیر
ما چو طفلی که دوریم ز آتم شفق	زار کریم همی در طلب مادر و شیر
خی دارین عفتاری شود اندم که	کویدای بنده من پیش من آورده میر

زین و زین

ولم	موت چون با پرنی کشت برابر دیدم	ایضا
	در شب تار ره کم شده صد بدر میر	
بغیر عشق ندیدم هر آنچه کردیدم	چو از رعیت سلطان عشق کردیدم	

کجاستان جهان هر گهی که تازه کشت
 بر طرف که صدائیت در همه عالم
 بجز جمال محبت نخت کشف دلم
 بغیر عشق شام نداد هیچ کس
 بشهر و منزل جانانه است میل دلم
 هر آنچه دیدم جز عشق خواب و خوش بود
 بدری که دهد عشق درس با او
 جمال مطهر احمد جلال عین علی
 اسید دارم فردا برهنه نکند اند
 نعم غفاری فرزند بود صدیق
 سستی ثانی فرزند حضرت زهرا

کل محبت بود آن هر آنچه بوسیدم
 صدای عشق بگو شدم رسد و بشنیدم
 بر تپتی که نظر کردم در خنی دیدم
 نشان هر که بر گوشه که پرسیدم
 هر آن راهی که درین عمر رفته بودیدم
 ز جای جستم و زان نقش سخت تریدم
 همه بیان جمال و جلال فهمیدم
 من این دو روز از همه ممکنات بخریدم
 قنای جسم چو از جان پاک بدریدم
 که دست دت کل از باغ بودی دیدم
 که بر شفاعت او بیت چتم آیدم

نواصل سود و زیانی زیان کنم مایود تجارتی است محبت که هر که پیش کند کسی نمکشته درین گشته راز دانه عشق زمانه جام محبت بدست رند می داد بخش کلید محبت که فتح باب دل است بخش جمال محبت که گشت صیقل دل چنانکه لایق عشق است ز انبیا و ام	چو مانیه از تو بود عاقبت شود محمود هر معامله با او ست سود اندر سود بهر خویشی بی حال از جهان مذرود که او بدر که پیر معان بجان آسود در دلم بکلیدی و کر که کس نکشود غبار غم کسی از آینه دلم نرود بغیر عشق کسی عشق را چنان نسود
وله	بدان صفت که غفاری است عشق تنبیکوید نه اد عشق کسی را مجال گفت و شنود
ایضا	
بزرگس حد بزرگم خرب بر مقام دل را نرود که جای دلبر پیوسته در دل است	ای من هزار مرتبه کمتر غلام دل ای من ندای سلطنت و اختتام دل

اتم الکتاب هر دو جان دفتر دل است

پیغمبر است حضرت دل از برای ما

دل محرم است و محترم اندر حرم دوست

دل عرش کبریاست اگر نیست پس چرا

دل را که سوخت و دوست چرا سوخت میکند

فردا بروز معرکه و دار و کیسه حشر

صف در صف اندکچیز ذات پیش صف

ساج روزگار کند کینه هر چه یافت

کرد جهان بخت غفاری و عاقبت

مار اسب است یکدو سه حرف از کلام دل

کو شتم بود همیشه بقول و پیام دل

با اوست در حرم و به بیت المحرم دل

جای خداست روز و شب اندر مقام دل

از دوست دوست در همه دم مقام دل

بر پا بود همه کرد و رفت و خیام دل

آنجا بیاستاده به منی امام دل

جز دل که مات ماند هام اندر دوام دل

شهری ندید بستر دار السلام دل

وله

و بنال دل بجز طر فی رفت می نیافت

در ارض شین شیند ز کیم و نام دل

ایضا

ماستند و اول ترک آخر کرده ایم
 بر سر خوان جهان از نقش سیر آمیم
 هر چه را چون نیکت سنجیدم منیران هیچ بود
 جیقتان منمود مولی دینی و ما طالبان
 بخیر ماندیم مردودانه از اسرار دل
 بندگی فرمان مولی بردستای غیاث
 صد هزار افسوس کا نذر کرمی فضل تموز
 صوفیان صاف رخسانند چون سرجوش خم
 شکرهای چند آیین بسته و مانی خبر
 کرم میه استند مردم کوی ولت نیرند
 با غفاری عرض عالی میکنم از روی صدق

ز استبداد برانتهای کار مانی برده ایم
 بکه از تیر کاسه تقدیر تلخی غورده ایم
 هیچ را اندر حساب زان سبب نهمرده ایم
 چون کلاب کرنے بر کردش مردوده ایم
 بکه دلهای عزیزان خدای آزرده ایم
 وای بر ما که نه بند بونه برده ایم
 منجمد در جای خود مانده اندخ افسرده ایم
 در سفالین کاسه بی دولتان چون دیده ایم
 اسپو غولان در بن پهلای هرده ایم
 چون زنان بارک و بخت بسته اند پرده ایم
 آنچه باید کرد تا امروز مانا کرده ایم

برای بسندگی در خدمت مولی شدیم
 از حنیض خاک تیره تا باوج روشنی
 از شعاع روی جانان آتشی در نخل طور
 در جواب بارنی لن آمد از حضرت جواب
 وز نه دیدار حسد دور بیکل یا خدا
 بل حقیقت گفت عبدی گفت مولی در جواب
 بیکلی بر ساخت معمار ازل از آب و گل
 عکسی اندر صفحه افشاند عکاس وجود
 از جمال خویش نقشی بست و گفت اورا بها
 از رخ خود آب در یکی ریخت و انرا کرد گل
 چشم مستش بکفیر افکند به چشم منید

وله

از مقام پست اندر عالم بالا شدیم
 از شیب بعد تا در قریب او ادنی شدیم
 موسی جان دید و اندر سینه سینا شدیم
 پیرو ذات مقدس در صفت پیما شدیم
 میتوان دیدن چو اندر عین خود پنا شدیم
 جوی اندر بیکل تجوید و مادانا شدیم
 بهر بند لکاه و ما از لفظ کن بر پاشیم
 از سواد خویش و ما با اصل خود بیکت شدیم
 از بستان در کستان جانب صحرا شدیم
 ما همه چون طبلان در شورش و غوغا شدیم
 زبان بظلمت و حجاب سنا غصبا شدیم

حضرت عشق آن امیر با و قاصد

گفت یا عبدی با کویای یا مولی شدیم

وله

عین دلام و یا چو آمد حاسین یا و نون

ایضاً

گفت چون آلا در آمد در حقیقت شدیم

ای به شهر صبا بلعیتس مارا کوبیا

با خرقه پوشان فلک یچند با هم دم زدیم

شهباز دست حضرت طریقی چه باشد صید

شهبازده ام از آده ام دل را بستی داده ام

آنجا که جبریل امین هرگز ندارد راه من

بی دوست عالم پیش ما کیدانه ارزن بود

مانا خدا را یافتیم ملک بقا را یافتیم

ستم چنان از جام او خاصم چنان با عالم

تا این سلیمان کرد دوت چون مور زیر پها

چون حق مطلق یافتیم کردیم این غرقه

باشاه چون آیتیم کی خوی گیرم با کدا

که فوق دستان است و او هست آن یقین خدا

با پر عشق آنجا پریم در عشق دارم لبت

ارزان چرا بغر و شمش یوسف بود عشق

طال لقا را یافتیم چون شتم فانی فلان

چند آنکه در سر جام او کونید است این از کجا

در هر زبانی شمر بود چون آسمان بامه بود
هستم اگر در مرزعه هرگز نخودم خاشه
میلم بود اندر قهار غفار باشد یار ما

آری اگر در چه بود هرگز نخودم جابجا
صد قریه و صد شکر چون خاک آرم زیر پا
که با غفاری دم ز غم بودم کجی کردم

وله ایضا رحمه الله

تا بکی همچون فلاحی کرد سر کردایم
چند مانند کبوتر را میسم از بام خود
می نمی شیرینی اندر راه این میکن کس
که نباشد که تر منحنی در وجود ما زده
چون نمائی روی عید عاشقانست از آن
که منم سلطان این ندان دنیا ای عجب
بار الها صورت انسان عطا فرمودیم

استحسان از چیست این کردند را کردایم
پاز چون بازم نبرد خوشی تن میخوانیم
استین دیگر چرا هر ساعتی فشانیم
هر زمان زیر و زبر سازی کنی ویرانیم
که نیم لایق چه را آنجا کنی تبرایم
همچو دزد و دغونی و خائن چرا زندانیم
خوشش بود که سیرتی بخشی هم از انسایم

از می ریحانیم تا چند مستی حالیا	چند روزی مست کن از باوه روحانیم
وله	شد عفتاری بنده درگاه عین و لام و یا یا علی برهان نفس کافر شیطانیم
<p>ببر فدا در آتش و هوای محبت تا آسمان گذردای و هوای شوق من آنیم بپادشاهی روی زمین که نخنم دلی که ز آهن در دیت آینه کرد کجاست مطرب غیبی بگوشتید شدم من خوش آنم که میرج و لم لی تخیر شب دلم همه چون رورشته روشن شد دلم چو کندم و جوخت بود بر دانه</p>	<p>سروتن و دل و جانم همه فدای محبت که در زمین بودم رسد صدای محبت اگر شماره شوم ز آخرین که ای محبت اگر رسد بهر شصت و سیقل صفای محبت برای یکدم مقام خوش از نوای محبت بهست پیروز و خدا الوای محبت چو شمس و صدف حق بدو بر او صفای محبت چاره دوزم و گلی شد ز آسیای محبت</p>

لوت
وقت غذا ای
لذی

<p>چو لوت و قوت و زورفت در عصای محبت بیا بیا و بدست آراین کیسای محبت بر و سجد کن از جان دل ریای محبت بیا حکیم و بخور دزدی از دوا محبت که الرحل هستی آید از درای محبت</p>	<p>صفات نفس چو از درز کف موسی جان ایکسکه طلب میکنی تو مهر کیسارا ایا کسی که عبادات بپریا جو سیئه اگر تو طالب مردی و صاحب درد بیا که نوبت کوچ از سراچه فانی است</p>
<p>ایضا</p>	<p>دل غفاری چون آفتاب روشن باد اگر نه بسند یک دره و رای محبت</p>
<p>بی سرو چشم و بی لب و کوشیم راز خود از دو و کانه می پوشیم چون غیب در درون خم جوشیم ما بر دیش لبان سر پوشیم</p>	<p>در خرابات مست و مد هوشیم راز باد لب بر کجانه کنسم همچو می در پیاله در طریم در تنه کاسه قوت راح بود</p>

<p>کل سحنا ملک طلق من است با خراباتان مجلس انس از برای شکار مرغ قدح صاف چون قلب صفیان صفا گاه باپردگی عالم غیب ناکهان دلبزدبان آور</p>		<p>قطره برد و کون نقره بشیم هم قدح بخش و هم قدح نوشیم چکل فشان و تیز پر تو بشیم در حنم خمر یار سر جو بشیم دست در کردن و هم آغو بشیم دید ما را چو خاک خوانو بشیم</p>
<p>وله</p>	<p>گفت غمخای قاف غیب منم خالی از سهو و شک و ریب منم</p>	<p>ایضاً</p>
<p>کر سنده ز می آمد آفتاب جمال حضرت دوست پیش نابود بود پیداشت</p>		<p>ای که شاه باش طی آمد آشکارا بر غم فغان آمد سوی لاشی عین شی آمد</p>

نی خوشنواهی سیا و بشی
 من ز خود بی حسرت زانسته
 او وی بود یا که ما یا من
 ساغر ناز با ده بود سیحی
 روح قدسی بحکم مرده ما
 گفت کی موسی تحتل طور

ترکنازان لعبه کی آمد
 که برون اوز پرده که آمد
 ما و من بود او و او آمد
 چو مرار فتر دید و ط آمد
 راج ریحان رسید و حی آمد
 خضر خنده پای پی آمد

کر من همسر ای من ایراد
 عالمی کردی همسر باد

گفتم ای خضر و یا و یاران
 داری از تو داد و خوا مان را
 تو چو ابری دما هم نشسته

ای طبیب و شقای پیماران
 یاری از تو برسم یا زان
 ما چو کشیم و تو هم باران

مختم جمله و تویی راحت بار محنت زد و شش ما بردا نقد ما از تو در عیار آمد مکر و گفت و ما قاتل آتش در قلوب افروده	رحمتی جمله ما که کاران بار بردار بار بردار ای تو عیار جمله عیاران ای تو مکار جمله مکاران باده در کلوی حناران	
وله	پشتی در مالک توران کیقبادی بجویر ایران	ایضا
ما همه زله خوار خوان تویم اکرم الفتیف کفنه پیوسته مگر چه کافر تویم در صوره خانه زادان باب و جد و بنا	دو سه روز نیست میمان تویم ما همه مست آن بیان تویم بده ایسان که در امان تویم پیر و پیده باب و مان تویم	

ما چو طوطی و تو بپسوده نهان

ایمنه جان عزیز شد بر ما

تو هائی همبت عالی

ساعتی پیش ما بیا بشین

نطق آموز از زبان تو یسم

که بجان رهنما بجان تو یسم

ما چو یک مشت استخوان تو یسم

خسته و مانده و دوان تو یسم

وله

باغفاری است روی از امروز

ایضا

راز کو یسم که راز دوان تو یسم

دفعه ده دفعه ده ای سر میان بیا

آهسته باش و سرکش کن از جگر کش

من رندمست سرگشتم چون آیم و چون آیم

در کار خود مشغول شو که هوشتیاری کول شو

بزم تو را بر ایسم ز غم در سینه تو غم ز غم

بگذر ازین کبر و ریای کبریا ای کبریا

در پیش چنان خوشش بگذر م از خضر خدا

یکماعتی اینجا خوشم کرد بارضا کر بی صفا

ورنه بیا چون غول شو تا سبیل سازم او

در شربت تو سم ز غم بر چرخ کو بزم شت با

و غار نم غوغا ز غم سولی ز غم سولی ز غم
 ر فاتح خیسبر ز غم بر خواجہ قنبر ز غم
 ماکم بی در کوی تو آیم بی در جوی تو
 ی قبلہ گاہ عاشقان موی لاوشاہ عارفان
 روز یکد این یوانہ را از خانان بیکانہ را
 در نزد خود آواز کن نرمی برویم ساز کن
 در محشر و در جزا و پای عرش کبریا
 آنجا حسام پاک کن ترسم اگر میاک کن
 در چشم ما وادہ جاسے مر اما لایہ
 با باز ماندہ زادگان اندر خطر فادہ کان
 نعمت بدہ صحت بدہ حالت بدہ حرمت بدہ

مجنون شوم سیلی ز غم در کوی لای در کوی لای
 حیدر ز غم صفدر ز غم دم با صلی ذوالعلا
 مستم بی از روی تو ای صاحب قمر و لوا
 ای طجادار الامان ای طجای طحسنا
 این بند و ادم و دانہ را سازند از بندم
 چشمی برویم باز کن کند از تحسنا مرا
 دستم کن از کف را ایست تو دست خدا
 اینجا جہ لولال کن کار یکہ هست از تو سرا
 ہر جا خودی آنجا بدہ مارا کن از خود جدا
 ای سرور آزادگان کند ارشان اندر ملا
 ای ذوالکرم ای ذوالعطا ای ذوالکرم ای ذوالعطا

با این غفاری باشو با اودی در کار شو

هر جان دل دیا شو ای محبتی ای مقنی

وله ایچینا رحمه الله

و نازمین ادب بوس پیش شاه ارادت

ز سر بران تاج کیان اگر شاه ای

به زمین کرم بینم آفتاب محبت

هزار ساله قدم در طریق آن بکنند

نفوذ بانه اگر سالکی دمی با دوست

عجب جهان آشوب و فتنه است ایدل

وجود خویش تب کن که با وجود شو

ارادت است توار هما بودی خدا

ارادت است کاستان اوست بهشت

بر رکوع و سجود می بقبله کاه ارادت

ببر که آرند پاره کلاه ارادت

بر آسمان کرم نیست غیر ماه ارادت

اگر کسی بخت بد بر تو یک نگاه ارادت

نزد شود همه دم زور و سیاه ارادت

خوش آنکه رخت کشیده است در پناه ارادت

وجودت کسی که شود تباها ارادت

دو صد ثواب نیز دیک نگاه ارادت

هزار یوسف مصری اسیر طاه ارادت

است صاحب تاج و سر شاه ارادت

شوم مقیم ازین پس یارگاه ارادت

وله ایست

بایا نظری کن برودی یار ارادت

آب روشن صافی و پاک باش و دوا

جام باش سبک سیرد کف یاران

لا بخت شب و روز اگر هنر مند

ستر سوار بریزین مباحش ولی باش

بزم بار شتر و ار خار میخور و سیرد

زبان به بند هر گفتگو در این عالم

بش حبت نظر افکند دام هر سون

علی است یار ارادت علی دیار ارادت

وله

برون ز خود سفری کن کجوی یار ارادت

فتان و خیزان از سر کجوی یار ارادت

چو باوه باش کران درجوی یار ارادت

همیشه باش تو درهای و موی یار ارادت

نبرد بان چو شتر فاش سوی یار ارادت

هر دیار تو در جستجوی یار ارادت

همیشه باش تو در گفتگوی یار ارادت

مظاهرند و مور زوی یار ارادت

علی شعار ارادت صلی دثار ارادت

هزار گل به درومی ز خاک مگذر
 اگر غبار هیولا ز راه خود بشاسینه
 بگرد عالم کردی عبت کرد و روان شو
 جمال مطهری صاف شو چو آینه
 بیانش بی کنه و از کسی مکن پروا
 بهت هر کس کل باش اگر کلی جونی
 بمان اثر سرمست باش و عفو مین
 شو و چو شیر شاه جمله جانوران
 پیاده گرد شود مات رخ شود فرین
 جوار دوست طلب کرد تویی کریم و جواد
 چو زر خالص شو چون محک بیدان است

اگر از آنش

اگر رسد بدش کدم از بهار ارادت
 خیانت شود ز دل کرد مرد کار ارادت
 بگوی موطن اصلی سوی دیار ارادت
 صدا و صدق بجز جا بود قرار ارادت
 اگر هزار بر نداشت بیای و از ارادت
 اگر بیات فلذ صد هزار عار ارادت
 اگر بدوشش نهندت زمین بار ارادت
 اگر شود به بیابان سکی شکار ارادت
 به تخت پیل نشیند شه سوار ارادت
 مجاوران خدایند در جوار ارادت
 بسا و قلب شوی در دم عیار ارادت

براتش و وزخ طالت است تو را بود که کند صبر در بلای محبت	خلیل و ارترس بر و بنار ارادت شعور که شود آله از شعار ارادت
فوله	بود شعار ارادت علی مشو کمر اه به سامنت به راه اگر شوی به راه ایضا
خدای پرستی بگوش و لایت بر چه کونی و اندیشی ای پرستد شد است با سر اغیب خویش نهان اینچنان پراز قید مست و آزاد است ند است به راه او بهر حالت نشان حقیقت بجلش خور و نه بران خط آزاد کی همی خواهند	شمت و ملک سر فر از میر و لایت که آگمت همه سر بر صمیر و لایت خمیر گیر بدست خدا خمیر و لایت بهر خویش شود کرد می اسیر و لایت هر آنکه دست داده بدست پر و لایت چو برشت بند شکر گیر و لایت ز ترک اولی از دفتر و بید و لایت

بشرفانی اگر بوده از فقیر ولایت	ملک باقی مالک رقاب و شاه بود
جلال و منزلت و قدر و دار کبر ولایت	خوش آمد می که شود مهدی آشکار و پند

ول	علی است مهدی مادی که ظهور و بروز
	شد آشکار ولایت هر کجا چون روز

بیابیده من در بحر ظهور ولایت	که تا به بینی روشن جان نور ولایت
کجاست موسی عمران کلبه بیا و بین	نه هر شجر متجلی حبلای طور ولایت
تمام اشیا خلقت شدند از نظری	که کرد و شد زهی سر سری عبور ولایت
کسی به تیغ بر دسر آید قادر و کاسی	بزیرتغ هند سرشته شکور ولایت
سه تن شگال بشیر دلیر چیره شدند	بدا ده داد تن و دم نزد صبور ولایت
و گرنه هر سه تن نخس را اگر فرمود	ز هم دریدی شیطان سک غبور ولایت
هزار شیر سیه که بخت جسم شوند	بدخته بخت باد و شاخ مور ولایت

<p>امید دارم روزیکه بر همه اموات فضل خویش کی جامه پوشاند</p>		<p>پی حیات و میدان گرفت صورت بقدر قامت این بی گناه عورت</p>
<p>وله</p>	<p>علی است سائر عورت علی است مآخض صور علی تجلی طور و علی حقیقت نور</p>	<p>ایضا</p>
<p>بیاد گیر کن ای دیده در مقام حقیقت شناختی چو ستار اسم ای سینا پیام او چه رساندی ز جانب ما هم سحر کمان چو مراست دید ناظر عینی بصفت ساده و کردیم اقتدا با ما که تا کمان بنمود پیشد امام قامت چو در کوخ و سجود آدم علی دیدم</p>		<p>از آنکه بینی آنجا پرس نام حقیقت پیمبری تو بیا و ر بیا پیام حقیقت رسان بطور خوشایند و سلام حقیقت من نمود صفی پیش صف امام حقیقت که تا خبر شوم از ستر این پیام حقیقت بخواند سوره از دفتر کلام حقیقت چو از نبود بود آدم علی دیدم</p>

نماز چونکه باختر رسید امام حسین
شهادتی است مرانان امام روحانی
هم او به سبب بیماریت بخوابانید
از دوست قهوار و لطف است حیات
هم او است بر سر منبر امام است بر سر دای
علی چو ز اوز جو استرون آمد امام
حوار او و آدم شیت حق دان
علی چو آینه عین اندران پیدا
علیت آدم اول علی است نوح و خلیل

سران
نارای

وله بجز و ختم و تهنیت نمودمان تهنیت
که نیست غیر علی در همه زمان زمین
هم او طیب شود آیت سرالین
از دست محبت و شادی از محبت کین
هم او دعا کند و خود کسی کند این
که گشت آدم زنده آن خلف عین
علی صفات من الله خالق الارضین
ولی چو عین که اورا بخرد کس تبیین
علی کلیم و علی عیسی بن روح این

وله

علی محمد مرسل علی علی و سیده
علی عتبه علی علی عتبه علی

ایشان

علی حسین حسن در صفت دو بچه شیر	علی است عابد و با قرد و پا دشته و دایر
علی است جعفر و موسی علی رضا و تقی	علی تقی حسن عسکری امام منیر
علی است مهدی هادی که ظهور و بروز	که بر خلایق رو باه شه بود چون شیر
هر آنچه کردند این رو بهمان بخت و پد	سزایشان بد و باز این غنچه پیر
بلی چو پرو لایت ظهور پیدا کرد	جهان پر پیشت ز کردش و تاثیر
بلی چو پیر لباس جدید در پوشد	جوان شود و هر روز مذکی کنند که در
ز ستر پیر و جوان آگه هم ولی خوایم	کسی که پیر و جوان راز هم در تقسیم
کجاست هم نفسی تا که راز دل کویم	که در میان ز چه پیدا شده است این توفیر

علی کی بیایه بر آید از مهدی	اِیضاً
کسی مشکافه از در مسانه مهدی	

وله

خدا چو کرد علی را علی شد آسوده	که کس نخورد و هرگز بشک آلوده
--------------------------------	------------------------------

چو آفتاب برآمد نماز سائیه بجا

علی بحسن درآمد خداش احسن گفت

علی منصور شد شد بهشت عکس مدینه

علی زبند درآمد چو شیر گرسنه

کناه خلق همه طعمه شد فرو بردش

چو ماه سر زوزنیت حلام کی بوده

ولی تبارک گفتش درست فرموده

علی منصور شد شد به چیم فرموده

چو شیر گرسنه و طعمه ایشان ما بوده

بازم آن سگم و اشتها و آن و ده

وله

ایا عفتاری غفار ذنب ما و علی است

هر آنچه خواهی پیدا همه زیاد علی است

ایضاً

بخضر در همه راهی علی دلیل بود

علی است بر همه انبیا هوا خالق

علی چو ساقی کوثر بود در آن مجلس

علی بهر سهرابی که میکند ارد دست

بختی نمائی استناد جبرئیل بود

ز ذات حق صفات حسن دلیل بود

شراب بهچو دم عاشقان سبیل بود

بهشت و طوبی و انهار و سبیل بود

<p>علی سعینه نوح و کل خلیل بود علی زحمة اجداد جلیل بود بر آورد بشهادت علی کفیل بود بیش کثرت جودش بسی قلیل بود تفت مشعل همتش منیل بود چو مور کنگ فنا زیر پای منیل بود که در برابر حق بنده ذلیل بود بروز معرکه حشر یاسیل بود</p>	<p>علی معتمد آدم به علم الاسما اگر جلالت کل الصفات را بسجده اگر خدای سزادان هزاران عالم غیب اگر گناه همه کائنات را بخت طما بهای معاصی که قید کردن است علی اگر بهند پای بر سر دوزخ بلائی قهر الهی چنان مطیع و بی است بوقت مرگ غفاری ای علی جوید</p>
---	---

وله فی المهمات

<p>کین آمد نم در ایچمان بجهر چه بود کز بهر نمود خویش کرد دست موجود</p>	<p>زین فکر و خیال دیده و شب نفوذ مانگاه کی با تفت غیبی کفتم</p>
---	--

زین غمری خصلتان رو عبلی میرغم

که صفات را پس است پنجه شیر خدا

یکجا غمری سور کند ماقم را

افعی گرازان سه جام نوشد در حال

یکجا غمری جسمع کند سردم را

نوشد گرازان سه جام لبریز آبیس

یکجا غمری ز سینه شود عظم را

کرکین گرازان تا خط بغداد سه جام

انکام صبر است مختصید طلا

دردی که فکار کرده دلها می شش

شخصت عرض است دجو هرش میباید

زیرا که عرض هر کجا پیدا شد

وله

ایضاً

وله

ایضاً

وله

غم چو بدل راه یافت سیمبلی میرغم

فارغ و آزاد و خوشش باد غلی میرغم

مجر و فراموشش کند مرا هم را

تریاق کند در بن دندان سم را

آسوده کند ز تفرقه همدم را

فی الفور بجان سجده کند آدم را

بیرون کند از خیال پیش و کلم را

نوشد بنظر نیاورد در ستم را

که پیر معان نشسته و داده صلا

یک جرعه می در دشتار است دوا

نان و هر چه سچو آذش می باید

و هر ناچار هم برش میباید

از باده اگر بچشم آید و دوسینه
 آنصاف بدو چرا باین یک دوسه
 آن به که در این زمانه می نوش کنی
 در خلوتی سببری در همه عمر
 آنکس که بعد خود چو جم جام گرفت
 با اینکه کسی ازین جبهان کام نبرد
 تا مهر تو از رخسارم هوید اگر دید
 سیمغ صفت بقاف کویت رفتم
 من بنده آن زلف سیاه تو شدم
 از یک کنجی بیش من کردی نه
 چون مرک رسد شراب میاید حواست
 جان را سفر دور چو نزدیک رسد

وله

ایضا

وله

ایضا

و در ایضا

خوش میرهم از کند مانی و سینه
 همکین بنشینم همسر این کنج
 پیوسته نوازی چنگ نی گوش کنی
 با ساد و زخمی دست در آغوش کنی
 در کنج خرابات شد ارام گرفت
 آرزای بکر که زین جهان کام گرفت
 تا عشق تو ارم منم شویدا کردید
 که من اثری دیگر نه پیدا کردید
 من چاکر آن روی چو ماه تو شدم
 در حال اسپر یک نگاه تو شدم
 خنک می تیز تک بتن باید آخت
 از باده ناب تو شسته میاید ساخت

دی با نقت عظیم این پسن داد نوید
خوش باش که وقت مرگ نزدیک رسیده

فریاد که تن خاک شد و سنگ سو
جان سر عمر از ماوه صافی خسته

ولکاتب

مهر فلک عیان شد از ایوان مشرق
عالم بهشت گشت ز دیوان مشرق
امروز اگر که کاتب دیوان صفایت
زدا شود بجزر شاخان مشرق

گر صد رسد و ر جان بهالک بخشد
از کلک هندس الما لک بخشد

البته بکاتبش در اتمام کتاب
خلعت بصفای فقیر سا لک بخشد

تمت الکتاب بعون الملک الوهاب
بیه فقره حاجی محمد صفای

و طبق سلطان الکتاب لشکر نویس محلاتی
ع ۱۳۱۴
م ۱۳۱۴

